

R 25/2017

ISTINT BPR
Mihalcea

CAMERA DEPUTAȚILOR

Doamnei Secretar General Silvia-Claudia MIHALCEA

Stimată Doamnă Secretar General,

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 73/1993 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată, avem onoarea să vă înaintăm alăturat Raportul asupra activității desfășurate de această instituție în anul 2016, cu rugămintea de a fi prezentat în ședința comună a birourilor permanente ale celor două Camere.

Mulțumindu-vă pentru sprijinul acordat și pentru buna noastră colaborare, vă asigur, Doamnă Secretar General, de întreaga mea considerație.

Dr. Dragoș ILIESCU

București,

Nr. R1367/28.08.2017

ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

RAPORT

**ASUPRA ACTIVITĂȚII
DESFĂȘURATE
ÎN ANUL 2016**

S U M A R

Capitolul I	- Considerații introductive.....	pag. 1 - 2
Capitolul II	- Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative.....	pag. 2 - 58
Secțiunea 1	- Activitatea de avizare în cadrul principalelor domenii de activitate.....	pag. 4 - 33
Secțiunea a 2-a	- Aspecte de neconstituționalitate sau referitoare la prevalența dreptului european asupra legislației interne.....	pag.34 - 39
Secțiunea a 3-a	- Contradicții și paralelisme în reglementare	pag.39- 43
Secțiunea a 4-a	- Imperfecțiuni de redactare și de tehnică legislativă	pag.43 - 46
Secțiunea a 5-a	- Avize favorabile, fără observații	pag.46
Secțiunea a 6-a	- Avize favorabile cu observații și propuneri	pag.46 - 52
	a) Observații și propuneri însușite	pag.47 - 49
	b) Observații și propuneri neînsușite	pag.49 - 52
Secțiunea a 7-a	- Avize negative	pag.53 - 58
Capitolul III	- Activitatea de avizare a republicărilor și rectificărilor actelor normative.....	pag.59 - 73
Secțiunea 1	- Acte normative propuse spre republicare în anul 2016.....	pag.59 - 69
Secțiunea a 2-a	- Acte normative propuse spre rectificare în anul 2016.....	pag.69 - 73
Capitolul IV	- Evidența oficială a legislației României; Repertoriul legislației României; Emiterea actelor normative în executare.....	pag.73- 81
Secțiunea 1	- Evidența oficială a legislației	pag.73 - 78
Secțiunea a 2-a	- Elaborarea Repertoriului legislației României	pag.78 - 80

Secțiunea a 3-a - Emiterea actelor normative în

executarepag.80 - 81

Capitolul V	- Armonizarea legislației interne cu reglementările Uniunii Europene	pag.81 - 83
Capitolul VI	- Activitatea de informare și documentare legislativă.....	pag.83 - 86
Capitolul VII	- Informatizarea activității specifice evidenței oficiale a legislației	pag.87 - 90
Capitolul VIII	- Petiții și informații de interes public	pag.90 -91
Capitolul IX	- Activitatea logistică.....	pag.91

*

*

*

Anexa nr.1A	-Situatie statistică privind proiectele de acte normative primite spre avizare pe tipuri și solicitanți în anul 2016
Anexa nr.1B	-Situatie statistică privind felul avizelor elaborate de Consiliul Legislativ în anul 2016
Anexa nr.1C	-Situatie statistică privind avizele elaborate de Consiliul Legislativ în anul 2016, pe tipuri de proiecte de acte normative
Anexa nr.2	-Situatie privind avizele negative emise în anul 2016
Anexa nr.3	- Acte normative de bază din perioada 1864 – 31 decembrie 2016, în vigoare sau neabrogate expres, existente în fondul activ al legislației României
Anexa nr.4	-Exemple de acte normative care au suferit numeroase modificări în decursul timpului
Anexa nr.5	- Decizii de neconstituționalitate a unor dispoziții din Codul de Procedură Penală, pronunțate în perioada 2014-2016 și stadiul de implementare a acestora în legislație

R A P O R T

ASUPRA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE CONSILIUL LEGISLATIV ÎN ANUL 2016

CAPITOLUL I CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

În cadrul instituțiilor publice implicate în procedura legislativă, Consiliul Legislativ intervine înaintea dezbaterii și adoptării legii. Iar în acest sens, este necesară utilizarea unei metodologii unitare, care să aibă drept scop asigurarea calității normelor legale, garanție a creării și menținerii unui sistem legislativ coerent și stabil.

În vederea asigurării acestui deziderat, Consiliul Legislativ are rolul de a asigura - prin aplicarea normelor obligatorii de tehnică legislativă - realizarea sistematizării și uniformizării conținutului, a formei juridice, ca și integrarea corectă a fiecărui act normativ în fondul activ al legislației românești, cu raportare și la normele Uniunii Europene.

Astfel, în anul 2016, ritmul activității Consiliului Legislativ a fost în continuare dinamic atât în domeniul avizării proiectelor de acte normative, cât și în cel al republicării și rectificării actelor normative. Ambele domenii au vizat reglementări din sfera dreptului public, dar și a dreptului privat. Totodată, actualizarea evidenței oficiale a legislației și informatizarea activității legislative, informarea și documentarea legislativă, precum și soluționarea unor petiții sau cereri de informații de interes public au fost alte activități specifice, continuate în cursul acestui an.

Plecând de la principiul conform căruia norma de drept trebuie să fie concisă și exactă, coerentă și accesibilă, Consiliul Legislativ a căutat, în lumina acestor aspecte, să identifice deficiențele proiectelor legislative și să îmbunătățească forma și conținutul lor. Prin intermediul avizelor emise, Consiliul Legislativ a formulat observații și propuneri care au contribuit la adoptarea unor soluții legislative corecte din punctul

de vedere al normelor de tehnică legislativă, fără posibile interpretări contradictorii, sesizând paralelisme în reglementare, necesitatea comasării într-un singur act a reglementărilor dispersate în mai multe acte normative, precum și a abrogării totale sau parțiale a prevederilor contrare. Totodată, prin menționarea actelor normative de referință, conexe și incidente domeniului de reglementare al proiectului trimis spre avizare, prin determinarea exactă a obiectului de reglementare sau prin precizarea categoriei de legi în care se încadrează propunerile legislative și proiectele de legi, inclusiv prin indicarea primei Camere competente a fi sesizată, Consiliul Legislativ a încercat, și în acest an, să asigure unificarea și coordonarea întregii legislații.

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

1. În cursul anului 2016, Consiliul Legislativ a fost sesizat cu un număr de **1362** proiecte de acte normative și cereri de republicare/rectificare, transmise spre avizare, după cum urmează:

- **de la Guvern** - 900 din care:
 - 86 proiecte de legi;
 - 33 proiecte de ordonanțe;
 - 114 proiecte de ordonanțe de urgență;
 - 530 proiecte de hotărâri;
 - 137 cereri de avizare a republicărilor și rectificărilor.
- **de la Senat** - 410 propuneri legislative;
- **de la Camera Deputaților** - 44, din care:
 - 41 propuneri legislative;
 - 3 amendamente la proiecte de legi și la propuneri legislative.
- **de la Consiliul Concurenței** - 5 proiecte de regulamente și instrucțiuni;
- **de la Cetățeni** - 3 inițiative legislative cetățenești.

2. Pe categorii de proiecte de acte normative și alte cereri de avizare, situația avizelor emise în anul 2016, în număr de 1332, se prezintă astfel:

- 85 pentru proiecte de legi;
- 32 pentru proiecte de ordonanțe;
- 114 pentru proiecte de ordonanțe de urgență;
- 522 pentru proiecte de hotărâri ale Guvernului;
- 498 pentru propuneri legislative;

- 2 pentru amendamente la proiecte de legi;
- 5 pentru proiecte de regulamente și instrucțiuni;
- 71 pentru cereri de rectificare și republicare;
- 3 pentru inițiative legislative cetățenești.

Felul avizelor	NUMĂR TOTAL avize emise	din care, pentru:									
		Proiecte de Legi	Proiecte de Ordonanțe ale Guvernului	Proiecte de Ordonanțe de urgență ale Guvernului	Proiecte de Hotărâri ale Guvernului	Propuneri legislative	Amend. la proiecte de legi	Amend. la propuneri legislative	Proiecte de regulamente și instrucțiuni	Cereri de rectificare/ republicare	Inițiative legislative cetățenești
favorabile, fără propuneri și observații	169	17	3	5	136	7	–	–	–	1	–
favorabile, cu propuneri și observații	1105	68	29	109	386	442	1	1	5	64	–
negative	58	–	–	–	–	49	–	–	–	6	3
TOTAL	1332	85	32	114	522	498	1	1	5	71	3

Precizăm că diferența între numărul de dosare primite spre avizare și numărul de avize emise de Consiliul Legislativ în anul 2016 este generată de faptul că anumite proiecte au fost soluționate altfel decât prin emiterea unui aviz, respectiv au fost restituite sau conexate.

Din datele statistice prezentate, rezultă că numărul lucrărilor primite spre avizare în anul 2016 a înregistrat o scădere raportată la numărul total de 1479 înregistrat în anul 2015, respectiv de 117 dosare, scădere reflectată și în numărul de avize, care a fost cu 63 mai mic decât cel din anul precedent.

Pe categorii de proiecte, se constată o scădere a numărului reglementărilor primare - 86 față de 114 în anul 2015 - în favoarea reglementărilor derivate, mai ales în ceea ce privește ordonanțele de urgență ale Guvernului, care, în acest an au fost în număr de 114 proiecte, față de anul trecut, când au fost avizate 80 de proiecte de acest fel.

În ceea ce privește dosarele de republicare și rectificare sau petițiile și cererile de informații de interes public soluționate în acest an, se constată, în ambele cazuri, un număr relativ egal cu cel din anii

anteriori, respectiv 71 și 150. Multe dintre aceste dosare și, respectiv, cereri au vizat acte complexe sau alte reglementări de anvergură, care au necesitat nu numai interacțiunea secțiilor și departamentelor Consiliului Legislativ, dar și termene legale mai îndelungate pentru soluționare.

3. În funcție de felul avizului emis, din totalul de 1332 de avize emise,
- 169 de avize au fost favorabile, fără observații și propuneri;
 - 1105 de avize au fost favorabile cu observații și propuneri;
 - 58 de avize au fost negative.

Cu privire la numărul avizelor emise, acesta a înregistrat o scădere față de anul precedent, de la 1395 la 1332. De asemenea, tot în acest an, a scăzut și numărul avizelor negative, de la 89 în anul 2015, la 58 în anul supus analizei.

În **Anexa nr.1A** este prezentată situația statistică privind proiectele de acte normative primite spre avizare, pe tipuri și solicitanți, **Anexa nr.1B** redă situația statistică privind felul avizelor, iar **Anexa nr.1C** evidențiază situația statistică privind avizele emise pe tipuri de proiecte de acte normative.

Secțiunea 1

Activitatea de avizare în cadrul principalelor domenii de activitate

1. Aspecte generale

Similar anilor anteriori, în activitatea de avizare desfășurată de Consiliul Legislativ în anul 2016 au continuat să fie întâlnite diverse situații, de la proiecte de acte normative întocmite corespunzător normelor legale, acestea fiind avizate favorabil, fără observații, până la avizarea negativă a altora. Însă majoritatea proiectelor primite spre examinare au fost avizate cu observații și propuneri, multe dintre acestea fiind luate în considerare la adoptarea, de către legiuitor, a actelor normative. Aceleași situații au fost întâlnite și în activitatea de avizare a formelor republicabile.

Printre aspectele remarcate în acest an s-au aflat și acelea în care proiectele de acte normative propuneau prevederi care excedau normelor constituționale sau nu respectau prevalența dreptului european asupra legislației interne, sau acelea în care proiectele conțineau aspecte de contradictorialitate, fie între acte normative de nivel diferit, fie chiar în cuprinsul aceluiași proiect, precum și o serie de neconcordanțe în

utilizarea termenilor, uneori datorate traducerii defectuoase a cuvintelor din legislația străină asimilată. De asemenea, au mai fost sesizate paralelisme în reglementare, o nesistematizare unitară a reglementărilor, abrogarea unor dispoziții deja abrogate, trimiterea la dispoziții abrogate sau inițierea unor acte normative al căror obiect era deja reglementat în legislație.

În cazul anumitor proiecte, datorită numeroaselor aspecte privind redactarea neconformă normelor de tehnică legislativă, sau a neclarității, ambiguității și necorelării cu celelalte acte normative în vigoare a soluțiilor legislative propuse - semnalate de Consiliul Legislativ - inițiatorii au renunțat la promovarea proiectelor respective.

Un alt aspect constatat a fost că unele dintre propunerile legislative cu impact fiscal-bugetar au fost lacunare în privința identificării surselor de finanțare, de suplinire a diminuării unor venituri bugetare ori, după caz, a creșterii cheltuielilor ce urmau a fi angajate, cerință impusă atât de dispozițiile art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare (cu referire la fișa financiară), cât și de art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.

Unele proiecte de acte normative au fost emise în executarea unor acte normative de nivel superior care cuprindeau termene de adoptare sau de elaborare, dar care au fost transmise spre avizare după ce termenul stabilit pentru adoptare/elaborare fusese deja depășit.

Au existat și proiecte de acte normative la a căror elaborare nu s-a respectat procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale sau unele propuneri legislative care nu aveau instrumentul de motivare și prezentare realizat în conformitate cu dispozițiile legale.

Totodată, și în anul 2016, au continuat să existe situații în care unele proiecte de ordonanță de urgență au fost transmise Consiliului Legislativ spre avizare fără a fi însoțite de avizul de oportunitate al Departamentului pentru Relația cu Parlamentul privind promovarea unui asemenea demers legislativ, nerespectându-se prevederile art.31 alin.(1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2009. În conformitate cu acest Regulament, ordonanțele de urgență trebuie avizate, în prealabil începerii procedurii de consultare,

din punctul de vedere al oportunității promovării acestora, în sensul motivării situației extraordinare care determină adoptarea actului, dar și a prezentării consecințelor neadoptării actului în regim de urgență.

S-a constatat și că în preambulul unora dintre proiectele de ordonanță de urgență nu sunt prezentate elementele obiective de fapt și de drept ale situației extraordinare a cărei reglementare nu ar putea fi amânată și care determină recurgerea la această cale de reglementare.

2. Activitatea pe domenii de avizare

În Dreptul public:

a) **În domeniul administrației publice**, Consiliul Legislativ a avizat, în cursul anului 2016, o serie de proiecte de acte normative privind organizarea și funcționarea unor ministere, a unor structuri aflate în subordinea acestora, precum și a unor autorități administrative autonome, dar și propuneri legislative pentru modificarea și/sau completarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare.

Dintre acestea, reținem următoarele exemple:

- **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale** a avut ca obiect de reglementare prevederea unui termen de 30 de zile în interiorul căruia Curtea Constituțională să se pronunțe asupra constituționalității legilor înainte de promulgare. În avizul său, Consiliul Legislativ a precizat, fără a se pronunța asupra oportunității soluției legislative, că este de analizat dacă impunerea unui termen de maximum 30 de zile pentru soluționarea obiecției de neconstituționalitate nu ar afecta aplicarea eficientă a altor texte de lege din actul normativ de bază, care cuprind reguli procedurale specifice, reguli concepute în condițiile inexistenței unui asemenea termen, și dacă, implicit, nu ar fi afectat modul de îndeplinire, de către Curtea Constituțională, a funcției sale de garant al supremației Constituției. Cu titlu de exemplu, s-a făcut referire la art.58 alin.(4), care prevede că președintele Curții Constituționale poate dispune redeschiderea dezbaterilor, luând măsurile procesuale necesare, dacă în cursul deliberării se constată necesitatea lămuririi suplimentare a unor aspecte.

- **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.215/2001 a administrației publice locale**, prin care se

intenționa ca răspunderea juridică pentru actele emise de autoritățile administrației publice locale să revină, în exclusivitate, secretarilor unităților administrativ-teritoriale și personalului din aparatul de specialitate al primarului, respectiv consiliului județean, cu excepția situației în care actele emise nu ar fi contrasemnate, respectiv semnate de către aceștia. Consiliul Legislativ a menționat, prin avizul emis, că „principiul legalității în administrația publică semnifică supunerea activității administrației publice Constituției și legii și reprezintă o garanție a cetățenilor împotriva excesului de putere, arbitrariului și ineficacității administrației.”¹

Totodată, garantarea respectării acestui principiu este asigurată prin consacrarea, la nivel de lege, a răspunderii juridice și aplicarea de sancțiuni membrilor autorităților administrației publice locale și/sau funcționarilor publici, atunci când conduita și acțiunile lor nesocotesc normele imperative statuate prin Constituție și legi.²

Având în vedere cele menționate, era de analizat dacă o asemenea soluție legislativă, care ar fi avut ca efect limitarea răspunderii emitentului actului administrativ doar într-o situație de excepție, intrând astfel în contradicție cu prevederile Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, nu ar fi afectat garantarea respectării principiului legalității.

- la **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr.215/2001**, Consiliul Legislativ a arătat următoarele:

Referitor la propunerea de înființare a postului de consilier personal pentru relația cu diaspora în cadrul cabinetului primarului, s-a precizat că, în Legea nr.215/2001, existau două articole distincte, care vizau înființarea cabinetului primarului, respectiv art.66 referitor la înființarea cabinetului primarului de către primarii orașelor, municipiilor și ai municipiilor reședință de județ, și art.67, care reglementa înființarea cabinetului primarului general al municipiului București.

În aceste condiții, s-a precizat că propunerea legislativă trebuia să aibă în vedere ambele articole, nu doar art.66, așa cum se propunea prin proiect.

Referitor la propunerea de completare a alin.(1) al art.66 din Legea nr.215/2001 cu o nouă literă, respectiv lit.c), s-a semnalat că soluția legislativă preconizată se putea realiza prin încadrarea postului de

¹ Virginia Vedinaș, Drept administrativ, ed. a VIII-a, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p.447.

² Benonica Vasilescu, Drept administrativ, ed. aII-a, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p.252

consilier personal pentru relația cu diaspora în numărul maxim de posturi aprobat pentru cabinetul primarului, astfel cum era prevăzut în art.66 alin.(1) lit.a) și b) din Legea nr.215/2001, texte care nu reglementau expres structura cabinetului primarului, ci doar numărul maxim de posturi aprobate.

În această situație, s-a menționat că nu mai era necesară nicio intervenție legislativă asupra art.66 alin.(1) din lege, așa cum se propunea prin proiect.

Mai mult decât atât, s-a relevat că, în cazul în care se aprecia că numărul maxim de posturi prevăzut de lege era insuficient, soluția legislativă se putea realiza prin suplimentarea numărului maxim de posturi prevăzut la art.66 alin.(1), prin modificarea corespunzătoare a lit.a) și b), și nu prin introducerea lit.c), așa cum se preconiza prin propunerea legislativă.

În ceea ce privește angajarea și la cabinetul primarului general al municipiului București a unui consilier personal pentru relația cu diaspora, s-a menționat că, potrivit art.67 alin.(1) din Legea nr.215/2001, cabinetul primarului general cuprindea următoarele funcții de execuție de specialitate: director de cabinet, asistent de cabinet, consilier personal, secretar personal și curier personal.

Așadar, funcția de consilier personal pentru relația cu diaspora se putea încadra în categoria generică a consilierilor personali, caz în care nu mai era necesară modificarea art.67 alin.(1). În situația în care se dorea nominalizarea expresă a acestei funcții, se impunea modificarea corespunzătoare a acestui text, cu încadrarea în numărul maxim de posturi.

- Referitor la **Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali**, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Legislativ a avizat o propunere legislativă având ca obiect modificarea termenului de îndeplinire a obligației aleșilor locali de a participa la un curs de pregătire în domeniul administrației publice locale, după preluarea primului mandat, prevăzându-se, totodată, și o sancțiune pentru neîndeplinirea acestei obligații. Referitor la textul propus, Consiliul Legislativ a precizat în avizul emis că acesta trebuie revăzut, având în vedere conținutul noțiunii de „aleși locali”, precum și faptul că indemnizația de ședință reprezintă o formă de remunerare numai pentru consilieri.

b) **În domeniul legislației electorale**, în anul 2016, au fost inițiate numeroase propuneri legislative care au vizat îmbunătățirea cadrului legislativ în acest domeniu.

Reținem câteva exemple:

- **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali** viza introducerea unei cote de gen de minim 30% din numărul candidaturilor din partea unui competitor electoral, ca o condiție obligatorie pentru validarea listelor de candidați la alegerile parlamentare. Consiliul Legislativ a semnalat în aviz că textul propus trebuia reformulat, întrucât nu este vorba de calculul procentului prevăzut la alin.(1), acesta fiind deja stabilit, ci de calcularea numărului minim de candidați de un anumit sex într-o circumscripție electorală, din partea unui competitor electoral, prin aplicarea aceluși procent.

- Prin **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente**, se intenționa ca desemnarea reprezentanților organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale în birourile electorale de circumscripție, oficiile electorale și în birourile electorale ale secțiilor de votare să se facă de către grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților. În legătură cu acest aspect, în aviz s-a menționat că, fără a se pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate, era de analizat dacă prin acestea nu ar fi fost afectată autonomia decizională a respectivelor organizații, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței politice a membrilor lor, voință care nu ar putea fi substituită unei structuri externe care să desemneze, la nivelul tuturor birourilor electorale, pe reprezentanții în discuție.

- La **Propunerea legislativă pentru completarea art.3 din Legea nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali**, prin avizul emis, Consiliul Legislativ a semnalat că soluția legislativă propusă pentru alin.(4) al art.3 - care propunea ca alegătorul care și-a schimbat

domiciliul sau reședința cu mai puțin de 3 luni înaintea datei alegerilor să-și exercite dreptul de vot în localitatea în care a avut ultimul domiciliu sau reședința, după caz - nu se corela cu alin.(3) al aceluiași articol – text nemodificat - potrivit căruia dreptul de vot se exercită numai în comuna, orașul, municipiul sau subdiviziunea administrativ-teritorială a municipiului în care alegătorul își are domiciliul sau reședința, după caz, nu și în localitățile în care alegătorul a avut anterior domiciliul sau reședința.

De asemenea, s-a semnalat că textul propus nu se corelează nici cu art.18 alin.(1) și (4) din aceeași lege. Astfel, potrivit alin.(1) al acestui articol, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei scrutinului, cetățenii cu drept de vot care și-au stabilit reședința în circumscripția electorală în care au loc alegeri pot solicita primarului, pe baza actului de identitate, înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reședință pentru scrutinul respectiv, iar potrivit alin.(4), în ziua votării, președintele biroului electoral al secției de votare înscrie în lista electorală suplimentară, în condițiile prevăzute la art.85 alin. (2)-(4), persoanele prevăzute la alin.(1) care nu au solicitat înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reședință.

Asfel, în ceea ce privește domiciliul, s-a amintit că, potrivit art.41 alin.(1), modificările în Registrul electoral referitoare la schimbarea domiciliului în România se efectuează din oficiu, iar persoanele care au fost omise din lista electorală permanentă vor fi trecute, conform art.51 alin.(2) lit.a) din Legea nr.208/2015, în listele electorale suplimentare.

În același context, s-a precizat că, potrivit art.120 din Legea nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, prevederile acestei legi privind Registrul electoral și listele electorale permanente se aplică în mod corespunzător și alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale. Față de cele de mai sus, soluția legislativă propusă ar fi trebuit corelată cu celelalte dispoziții din cuprinsul actului normativ supus intervenției legislative și să aibă în vedere și prevederile Legii nr.208/2015, aplicabile în mod corespunzător și pentru acest scrutin electoral.

c) În domeniul legislației penale, multe proiecte de legi și propuneri legislative au vizat, similar anilor anteriori, modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală, relativ recent adoptate.

Astfel, în anul 2016, s-au adoptat acte normative care au avut ca scop completarea reglementărilor aplicabile în privința executării pedepselor, punerea de acord a dispozițiilor legale cu deciziile Curții Constituționale, precum și transpunerea unor acte juridice ale Uniunii Europene. Subliniem că majoritatea propunerilor și observațiilor formulate în avizele Consiliului Legislativ, atât cele care vizau fondul reglementării, cât și cele referitoare la respectarea normelor de tehnică legislativă, au fost însușite de către inițiatori.

Cu titlu de exemplu, enumerăm următoarele:

- la **Proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală**, în avizul Consiliului s-a semnalat că, în cuprinsul normei propuse pentru art.111 alin.(7) din Codul de procedură penală era utilizată noțiunea de „cazuri de violență în cadrul relațiilor apropiate” care, deși există în cuprinsul Directivei 2012/29/UE, nu are o definiție în legislația națională. S-a arătat că, din acest motiv, este greu de precizat care anume infracțiuni sunt avute în vedere și care anume este sfera persoanelor vizate de noțiunea de „relații apropiate”. Întrucât precizia și claritatea reglementării sunt condiții esențiale ale normelor de drept penal, era necesară reanalizarea și reformularea textului. Observația a fost însușită, astfel încât, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.18/2016, art.111 alin.(7) din Codul de procedură penală a fost modificat, prin indicarea expresă a infracțiunilor avute în vedere.

În același aviz s-a semnalat că, la norma propusă pentru art.139 alin.(2) din Codul de procedură penală, având în vedere regulile de principiu care se desprind din Decizia Curții Constituționale nr.553/2015, textul ar trebui să redea cu suficientă precizie denumirea infracțiunilor la care se face referire. Astfel, s-a arătat că expresia „de falsificare de monede ori de alte valori” trebuie reanalizată, întrucât falsificarea de „alte valori” nu reprezintă o infracțiune de sine stătătoare în cuprinsul Codului penal. S-a precizat că, dacă textul are în vedere toate infracțiunile subsumate Capitolului I - Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori - din Titlul VI din Partea specială, atunci acesta trebuie redat în întregime, urmând ca referirea distinctă la falsificarea de instrumente de plată electronică să fie eliminată. Dacă se au în vedere doar infracțiunile prevăzute la art.310 și 311 alin.(2) din Codul penal, atunci din textul propus trebuie eliminată expresia „ori alte valori”.

- la **Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, în aviz s-a precizat că, potrivit normelor de tehnică legislativă, dispozițiile tranzitorii și cele de abrogare a altor acte normative trebuie să se regăsească în cuprinsul proiectului de hotărâre, și nu în anexă, respectiv în Regulament. În ceea ce privește aceste norme, s-a semnalat că referirea la „modificarea” unor ordine și decizii (nenominalizate expres în text) era lipsită de precizia necesară unei norme juridice. Mai mult decât atât, întrucât respectivele ordine și decizii nu ar fi putut fi emise decât în temeiul Legii nr.275/2006 sau al Hotărârii Guvernului nr.1897/2006, ele nu puteau fi modificate, ci trebuiau abrogate în mod expres, urmând să fie înlocuite cu noi reglementări, adoptate în temeiul Legii nr.254/2013 sau ale Regulamentului de aplicare a acestui act normativ.

În aceste condiții, s-a apreciat că norma din proiect ar fi trebuit să aibă în vedere, similar soluției prevăzute în cuprinsul art.188 alin.(2) din Legea nr.254/2013, aplicarea, în mod corespunzător, a dispozițiilor actelor normative subsecvente, până la intrarea în vigoare a noilor reglementări. Pentru un spor de rigoare normativă, ar fi trebuit ca respectivele acte subsecvente să fie indicate în mod expres. Pentru același motiv, actele care urmau a fi adoptate ar fi trebuit să cuprindă norma expresă de abrogare a actelor pe care le înlocuiau.

În ceea ce privește **propunerile legislative** din domeniul legislației penale, precizăm că acestea fie se află în procedură legislativă, fie au fost clasate, în temeiul art.63 alin.(5) din Constituție.

Dintre observațiile de fond cuprinse în avizele emise de Consiliul Legislativ, amintim următoarele:

- În Avizul referitor la **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal** - care avea ca obiect modificarea art.266 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării drept infracțiune de nedenunțare a „omisiunii de a denunța în maximum 30 de zile săvârșirea unei fapte prevăzute de Codul Penal” - s-a precizat că, în lipsa stabilirii momentului de la care acest termen începe să curgă, reglementarea era inaplicabilă. Pe de altă parte, termenul propus era mai mare decât cel stabilit în vigoare, potrivit căreia denunțarea trebuie realizată „de îndată” ce persoana a luat cunoștință de săvârșirea anumitor infracțiuni.

- În Avizul referitor la **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul Penal, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.510/24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare** - care avea ca obiect instituirea drept cauză de nepedepsire pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită, dare de mită, trafic de influență, cumpărare de influență, abuz în serviciu, precum și conflict de interese, pentru făptuitorul care denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta, dar nu mai târziu de 3 luni de la data săvârșirii acesteia - s-a semnalat că este discutabilă lărgirea sferei infracțiunilor pentru care denunțul realizat de către făptuitor să constituie cauză de nepedepsire. S-a arătat și că, dacă în prezent această cauză de nepedepsire este prevăzută doar pentru infracțiunile de dare de mită și de cumpărare de influență, potrivit proiectului, aceeași cauză de nepedepsire ar urma să fie incidentă și în cazul infracțiunilor de luare de mită, de trafic de influență, de abuz în serviciu, precum și în cazul conflictului de interese. Iar conform părerilor doctrinare (V.Dongoroz și colab, *Explicații teoretice ale Codului penal român, Partea specială*, vol.IV, Ediția a II-a, Ed. Academiei Române, Ed. All Beck, București, 2003, p.126), „impunitatea acordată autodenunțătorului faptei de dare de mită este menită să înlesnească și să accelereze represiunea, prin prompta descoperire a faptelor de luare de mită și identificarea persoanelor care au primit mita; în același timp impunitatea acordată autodenunțătorului faptei de dare de mită este de natură să prevină săvârșirea infracțiunii de luare de mită prin insuflarea - pentru cel care ar fi ispitit să ia mită - a temerii de a fi denunțat”. Această justificare este valabilă și pentru denunțul infracțiunii de cumpărare de influență, însă nu poate fi invocată în ceea ce privește celelalte infracțiuni avute în vedere de proiect. Astfel, în cazul infracțiunilor de luare de mită, de trafic de influență, de abuz în serviciu, precum și în cazul conflictului de interese, nepedepsirea făptuitorului care își denunță fapta ar putea avea ca efect încurajarea săvârșirii unei astfel de infracțiuni de corupție sau de serviciu. S-a precizat că, în prezent, recunoașterea învinuirii, în condițiile art.374 alin.(4) din Codul de procedură penală, are ca efect, potrivit art.396 alin.(10), reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute de lege cu o treime, în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu o pătrime, în cazul pedepsei amenzii.

d) **În domeniul legislației contravenționale**, prin observațiile și propunerile formulate, s-a avut în vedere corelarea normelor din cuprinsul proiectelor primite spre avizare cu Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Pe de altă parte, în acest an, a fost avizată o singură propunere legislativă care avea ca obiect modificarea Ordonanței Guvernului nr.2/2001. Se avea în vedere modificarea art.32 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, în sensul stabilirii competenței de a judeca plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii și pentru judecătoria în a cărei circumscripție își are domiciliul contravenientul, pe lângă competența judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția. Prin proiect se propunea, de asemenea, și modificarea, în mod similar, a art.118 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Fără a se face considerații asupra oportunității soluției legislative propuse, în aviz s-a semnalat că stabilirea competenței judecătoriei în a cărei circumscripție își are domiciliul contravenientul poate ridica probleme în practică, legate de administrarea probelor. S-a precizat că este adevărat că soluția legislativă propusă prin proiect ar crea o situație mai ușoară contravenientului, însă, în cazul în care locul săvârșirii contravenției se află în circumscripția altei judecătorii decât cea competentă potrivit proiectului, s-ar crea o situație mai dificilă pentru martorii care, potrivit art.33 alin.(1), se citează de către instanță. S-a menționat că este avut în vedere faptul că aceștia ar trebui să se deplaseze la sediul judecătoriei în a cărei circumscripție domiciliază sau are sediul persoana care a făcut plângerea, deși este mai probabil că aceștia își au domiciliul în raza de competență teritorială a judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.

S-a apreciat și că referirea la citarea „organului care a aplicat sancțiunea”, din cuprinsul art.33 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, text **rămas nemodificat**, exclude posibilitatea participării la proces a reprezentantului altei structuri a autorității din care face parte respectivul organ, așa cum se precizează în Expunerea de motive. S-a sugerat, de aceea, reanalizarea soluției legislative propuse și, eventual, completarea proiectului cu norme care să facă posibilă aplicarea textului în practică.

Propunerea legislativă a fost clasată, în temeiul art.63 alin.(5) din Constituție.

Alte proiecte avizate de Consiliul Legislativ în domeniul contravențional au fost:

- **Proiectul de Lege privind actualizarea valorii amenzilor prevăzute la art.57 din Legea minelor nr.85/2003**, în cazul căruia s-a precizat că instituția actualizării limitelor amenzilor contravenționale, este prevăzută în unele acte normative prin care se stabilesc și se sancționează contravenții, inclusiv în cuprinsul art.58 alin.(4) din Legea minelor nr.85/2003. Potrivit acestei norme, coroborată cu dispozițiile art.44 alin.(5) din aceeași lege, în acord cu soluțiile legislative consacrate și de alte acte normative cu putere de lege, actualizarea limitelor amenzilor se realizează prin adoptarea unei hotărâri a Guvernului cu acest obiect. Prin urmare, s-a precizat că, pentru păstrarea coerenței reglementărilor în domeniu, ar trebui ca instituția „actualizării limitelor amenzilor în funcție de rata inflației” să fie utilizată exclusiv în cazul în care respectiva actualizare se face prin adoptarea unei hotărâri a Guvernului, nu și atunci când face obiectul unui proiect de lege.

S-a arătat că, potrivit pct.3 din Secțiunea a 2-a a Expunerii de motive, pentru actualizarea limitelor amenzilor prin lege și nu prin hotărâre a Guvernului, s-a avut în vedere faptul că, potrivit art.8 alin.(1) lit.b) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, limita maximă a amenzii contravenționale care poate fi stabilită prin hotărâre a Guvernului este de 50.000 lei. În aviz s-a subliniat însă că norma din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 se referă la **stabilirea** contravențiilor și a sancțiunilor, și nu la instituția **actualizării** limitelor amenzilor, instituție cu regim juridic distinct.

Observațiile cuprinse în aviz au fost însușite, astfel încât Guvernul a depus spre adoptare Senatului, în calitate de primă Cameră sesizată, proiectul de Lege pentru modificarea art.57 alin.(1) din Legea minelor nr.85/2003, proiect formulat potrivit observațiilor și propunerilor cuprinse în avizul Consiliului Legislativ.

- în Avizul referitor la **Propunerea legislativă pentru completarea art.118 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice**, care avea în vedere stabilirea competenței judecătoreiei în a cărei circumscripție a fost constatată fapta numai în cazul contravențiilor care au avut ca rezultat vătămarea integrității corporale a unei persoane, referitor la fondul reglementării, fără a se face considerații asupra oportunității soluției

legislative propuse, s-a apreciat că stabilirea competenței instanței în funcție de existența unui rezultat constând în vătămarea integrității corporale a unei persoane nu apare a fi justificată, având în vedere motivele care stau la baza stabilirii, în toate situațiile, a competenței judecătorești în a cărei rază de competență a fost constatată fapta. În acest sens, s-a arătat că, astfel cum s-a precizat în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, „reglementarea competenței teritoriale a instanțelor judecătorești în cauzele având ca obiect plângerile împotriva proceselor-verbale de contravenție prin care se constată încălcări ale dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice este menită să dea expresie garanțiilor constituționale invocate (accesul liber la justiție al persoanelor interesate și dreptul la un proces echitabil, n.n), prin asigurarea administrării, cu celeritate, a probelor strânse de lucrătorii poliției rutiere” (Decizia Curții Constituționale nr.464/2008). Aceste considerente sunt menținute și în deciziile recente ale Curții Constituționale prin care s-au respins excepțiile de neconstituționalitate ale prevederilor art.118 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 (de exemplu, Deciziile nr.1029/2012, nr.281/2014 și nr.125/2015).

Din aceste motive, s-a apreciat că se impune reanalizarea soluției legislative propuse.

Propunerea se află în procedură legislativă la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională.

- la **Propunerea legislativă privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice**, în aviz a fost semnalat că se impunea reanalizarea în întregime a normelor referitoare la răspunderea contravențională, întrucât reglementările propuse nu erau în acord cu regimul general al acestui tip de răspundere. În acest sens, s-au precizat următoarele:

Sancțiunea prevăzută pentru una dintre contravenții nu ar fi putut fi aplicată în practică, întrucât proiectul nu cuprindea normele necesare referitoare la agenții constatatori ai contravenției și la aplicarea, în completare, a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Dispozițiile referitoare la amnistia contravențională nu puteau fi reținute, întrucât această instituție nu există în regimul actual al răspunderii contravenționale. S-a precizat că, în aplicarea principiului retroactivității legii contravenționale mai favorabile, consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție, potrivit art.12 din Ordonanța Guvernului

nr.2/2001, în cazul în care printr-un act normativ fapta nu mai este considerată contravenție, ea nu se mai sancționează, chiar dacă a fost săvârșită înainte de data intrării în vigoare a noului act normativ.

În ceea ce privește efectul scoaterii din sfera răspunderii contravenționale a unor fapte, s-a menționat că, în acord cu cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr.228/2007, „efectele legii noi se aplică tuturor sancțiunilor contravenționale aplicate și neexecutate până la data intrării ei în vigoare”. Prin urmare, soluția privind restituirea amenzilor contravenționale achitate, prevăzută la art.24 alin.(3), nu poate fi acceptată. S-a precizat că nici în materie penală amnistia „nu are ca efect o repunere în situația anterioară, nu reprezintă o *restitutio in integrum*” (Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, Drept penal român - Partea generală, Editura Universul Juridic, București, 2014, p.398). Astfel, potrivit art.152 alin.(1) teza finală din Codul penal, amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie.

Pe de altă parte, s-a precizat că în legislația actuală nu sunt reglementate „fișele de cazier contravențional”.

Propunerea legislativă a fost clasată, în temeiul art.63 alin.(5) din Constituție.

e) În domeniul relațiilor internaționale, Consiliul Legislativ a primit spre avizare în anul 2016, mai multe proiecte de acte normative, care au avut ca obiect de reglementare, în principal, ratificarea/acceptarea/aderarea de/la tratate încheiate la nivel de stat, guvernamental sau departamental care cuprindeau prevederi referitoare la: cooperarea în domeniul silviculturii; eliminarea obligației vizei pentru titularii de pașapoarte diplomatice și de serviciu; schimbul de informații în domeniul fiscal; cooperarea în domeniul juridic; cooperarea în domeniul economic; cooperarea în domeniul apărării; cooperarea în domeniul muncii și afacerilor sociale; protecția informațiilor clasificate; cooperarea în domeniul reglementării și controlul securității nucleare și a protecției radiologice, precum și numeroase amendamente la acordurile de împrumut. Având în vedere conținutul, aceste instrumente juridice au intrat fie sub incidența Legii nr.590/2003 privind tratatele, fie le-au fost aplicabile prevederile Ordonanței de urgență nr.64/2007 privind datoria publică, cu completările și modificările ulterioare.

Consiliul Legislativ a urmărit, prin avizele emise, ca proiectele de acte normative, specifice domeniului relațiilor internaționale, să fie conforme, după caz, cu angajamentele internaționale, deja asumate la

nivel de stat, guvernamental sau departamental, respectiv cu prevederile constituționale și cele ale dreptului internațional public, în general.

Ca observație generală în acest domeniu, precizăm că situația cea mai des întâlnită a continuat să fie cea în care instrumentul juridic internațional, ce însoțea proiectul fie nu era semnat și ștampilat pe fiecare pagină, fie nu conținea mențiunea „conform cu originalul” sau, după caz, „traducere oficială/autorizată” nefiind, astfel, îndeplinite cerințele prevăzute la art.72 alin.(3) și (4) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectele supuse avizării au respectat, în cea mai mare parte, exigențele normelor legale și cutumiare de drept al tratatelor, astfel că propunerile făcute în avize s-au rezumat, în principiu, la aspecte de tehnică legislativă, inițiatorii preluând toate observațiile formulate.

Astfel, menționăm, cu titlu de exemplu:

- **La Proiectul de Lege pentru aprobarea ieșirii din vigoare a Acordurilor de protejare și promovare a investițiilor încheiate de către România cu statele membre ale Uniunii Europene**, referitor la titlul proiectului, prin aviz s-a subliniat faptul că sintagma „ieșirii din vigoare” este inadecvată și nu poate fi reținută, deoarece ieșirea din vigoare a unui tratat reprezintă o consecință a încetării valabilității acestuia. La Capitolul III, Secțiunea a 2-a din cadrul Legii nr.590/2003 privind tratatele, terminologia folosită este cea de „încetare a valabilității tratatelor”.

Pe cale de consecință, s-a sugerat înlocuirea sintagmei „ieșirii din vigoare” cu expresia „încetării valabilității”, recomandare preluată de inițiator.

Totodată, din rațiuni de corectitudine, s-a sugerat ca informațiile prezentate în Expunerea de motive să fie revăzute. De exemplu, la pag.1, se făcea referire la declanșarea, în **2013**, de către Comisie, a „unor proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor (infringement) împotriva a 5 state membre, printre care și România”, în timp ce în Comunicatul de presă al Comisiei Europene³ publicat la 18 iunie 2015, se precizează: „Comisia Europeană a inițiat astăzi proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a cinci state membre, solicitându-le să denunțe tratatele bilaterale de investiții pe care le-au încheiat între ele („TBI intra-UE”)”. Aceste observații au fost preluate

³ Comisia Europeană, Comisia le solicită statelor membre să denunțe tratatele bilaterale de investiții intra-UE, Comunicat de presă, Bruxelles, 18 iunie 2015 disponibil la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5198_ro.htm.

de inițiator, care a înlocuit și abrevierea specifică sintagmei în limba engleză „BIT” (Bilateral Investment Treaties) cu abrevierea aferentă sintagmei în limba română „TBI” (Tratate bilaterale de investiții), sintagma „intra-BIT” fiind înlocuită cu expresia „TBI intra-UE”, așa cum s-a recomandat în aviz.

Cu privire la fondul proiectului, pentru precizia normei, s-a propus identificarea distinctă a acordurilor a căror valabilitate va înceta prin denunțare față de acordurile a căror valabilitate va înceta prin acordul părților, fiind vorba de două modalități diferite de încetare a valabilității, cu un regim și efecte juridice diferite. În acest sens, s-a propus ca acordurile vizate de denunțare, respectiv de încetare prin acordul părților să facă obiectul a două articole distincte cu referire la două anexe distincte, propunerea nefiind însă reținută de inițiator.

- **La Proiectul de Lege privind aderarea României la Acordul parțial extins Centrul European pentru interdependență și solidaritate mondială – Centrul Nord Sud /CNS acord parțial al Consiliului Europei instituit în baza Rezoluției (89)14, confirmată ulterior prin Rezoluția (93) 51**, s-a arătat că aceasta viza, de fapt, aderarea României la un Centru european și nu la un Acord parțial extins, cum se propunea inițial.

La art.3.1. din Proiectul de Statut revizuit al Centrului european pentru interdependență și solidaritate mondială, anexă la Rezoluția (93) 51, se prevede că: „Orice stat membru al Consiliului Europei și orice altă Parte contractantă la Convenția culturală europeană poate adera la Centru în orice moment prin formularea unei notificări în acest sens către Secretarul general al Consiliului Europei”.

Mai mult, în titlurile Rezoluțiilor nr.(89)14 și (93)51, nu se făcea referire *expressis verbis* la „un acord parțial extins”, așa cum era prevăzut în proiect.

Totodată, în acord cu dispozițiile art. 22 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, în cazul tratatelor multilaterale, actul de aderare trebuie să cuprindă „data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare”.

Pe cale de consecință, în condițiile în care rezoluțiile urmau să fie publicate în Monitorul Oficial împreună cu Legea de aprobare a aderării, titlul actului normativ trebuia să conțină denumirea corectă a înțelegerii internaționale, precum și celelalte elemente de identificare.

Având în vedere cele mai sus menționate, s-a propus reformularea titlului actului normativ, astfel:

„Lege privind aderarea României la Centrul european pentru interdependență și solidaritate mondială creat prin Rezoluția (89)14, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 16 noiembrie 1989, confirmat ulterior prin Rezoluția (93) 51 adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 21 octombrie 1993”

- **Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Memorandumului de Înțelegere privind Sprijinul pentru Implementarea proiectelor, între Guvernul României și Banca Europeană de Investiții, semnat la Luxemburg la 21.12.2015 și la București la 23 decembrie 2015 și proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Memorandumului de Înțelegere privind Parteneriatul pentru Modernizarea Administrației Publice și Sprijinirea Reformelor Structurale, între Guvernul României și Banca Mondială, semnat la București la 11 ianuarie 2016.** Aceste două proiecte au reținut atenția prin temeiul juridic invocat pentru adoptarea hotărârilor, și anume art.11 lit.k) din Legea nr.90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, articol care se referă la atribuția Guvernului de a negocia tratatele, acordurile și convențiile internaționale care angajează statul român, respectiv de a negocia și încheia, în condițiile legii, convenții și alte înțelegeri internaționale la nivel guvernamental. În acest context, prin avizul emis a fost semnalat faptul că obiectul proiectelor îl constituia aprobarea unei înțelegeri internaționale, și nu negocierea și încheierea acesteia. Astfel, s-a considerat că art.11 lit.k) din Legea nr.90/2001, cu modificările și completările ulterioare nu putea constitui temei legal pentru adoptarea celor două hotărâri. Totodată, trebuia avut în vedere și faptul că Hotărârea Guvernului nr.239/2012 pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere privind sprijinul pentru implementarea proiectelor în vederea absorbției fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene în România dintre Guvernul României și Banca Europeană de Investiții, semnat la București la 26 ianuarie 2012, act normativ cu obiect de reglementare similar cu cele din proiectele supuse avizării, are ca temei legal și art.20 din Legea nr.590/2003. Prin urmare, aprobarea unor astfel de înțelegeri internaționale nu intră, în prezent, sub incidența niciunei norme juridice interne, existând, din acest punct de vedere, un „vid legislativ”. Propunerea Consiliului Legislativ a fost aceea de a se menține practica anterioară, și anume invocarea drept temei juridic a art.20 din Legea nr.590/2003 privind tratatele, prin analogie cu instrumentele juridice internaționale ce intră în sfera de

reglementare a acestei legi.

f) **În domeniul funcției publice**, menționăm **proiectul de Hotărâre privind aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020**, în cazul căruia Consiliul Legislativ a reținut unele observații, printre care și cele referitoare la folosirea limbajului agreat la nivel european. De exemplu, unul dintre principiile cheie ale noii politici de coeziune codificată prin Regulamentul (UE) nr. 1303/2013⁴ al Parlamentului European și al Consiliului, este principiul promovării egalității între bărbați și femei și nediscriminarea.

S-a menționat, totodată, că reglementarea unei alegeri discreționare a probei de interviu – doar „dacă este cazul”- nu era adecvată, mai ales în ipoteza ocupării funcțiilor pe perioadă nedeterminată, testarea abilităților de comunicare verbală fiind deosebit de importantă în cadrul administrației publice.

S-a recomandat și revederea sintagmei „introducerea de reguli privind conduita actualizate”, în condițiile în care există deja legislație în materie, care reglementează atât Codul de conduită a funcționarilor publici⁵, cât și Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice⁶. În acest context, în actul normativ publicat a fost utilizată sintagma propusă prin aviz, respectiv „actualizarea regulilor privind conduita”.

g) **În domeniul managementului fondurilor europene**, amintim următoarele proiecte de acte normative avizate de Consiliul Legislativ în anul 2016:

- **Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 595/2009 pentru aplicarea Legii nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare**, referitor la care, în avizul emis s-a sugerat ca la art. I, pct. 1), să se ia în considerare înlocuirea sintagmei „gestionarea asistenței financiare nerambursabile comunitare” cu sintagma „gestionarea asistenței financiare nerambursabile europene”, având în vedere că, prin intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Uniunea Europeană a dobândit personalitate juridică.

⁴ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

⁵ Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată

⁶ Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice

În acest context, s-a relevat și că, în legislația internă recentă, este deja folosită sintagma „fonduri europene” care a înlocuit sintagma „fonduri comunitare”, fiind definită ca atare în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020.

De asemenea, s-a recomandat înlocuirea expresiei „la fondurile structurale și de coeziune” cu sintagma „la fondurile structurale și de investiții europene”, care a fost conceptualizată și definită ca atare la nivel european⁷ pentru perioada de programare 2014-2020 și este folosită ca atare în legislația națională⁸.

- La Proiectul de Ordonanță de urgență pentru aprobarea unor măsuri de eficientizare a sistemului de gestionare a instrumentelor structurale, dintre recomandările făcute în aviz menționăm, cu titlu de exemplu, următoarele:

În condițiile în care proiectul viza și gestionarea fondurilor europene specifice perioadei de programare 2014-2020, s-a propus să se analizeze dacă în titlu nu era recomandată utilizarea expresiei „gestionare a fondurilor structurale și de investiții europene”, concept definit la nivel european pentru perioada de programare 2014-2020.

La art.3 alin.(3), în conformitate cu prevederile art.20 alin.(1) din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora ordonatorii principali de credite sunt persoane fizice, s-a sugerat înlocuirea expresiei „ordonatorii principali de credite, respectiv Ministerul Fondurilor Europene și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice” cu sintagma „ordonatorii principali de credite ai Ministerului Fondurilor Europene și Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice”.

La art.4, pentru o terminologie consacrată în domeniu, s-a sugerat înlocuirea expresiei „se substituie în drepturile și obligațiile care decurg” cu sintagma „preia toate drepturile și se subrogă în toate obligațiile care decurg”.

h) În domeniul bancar, exemplificăm Avizul la **Propunerea legislativă privind abrogarea alineatelor (3) și (4) ale art 25 din**

⁷ A se vedea în acest sens, de exemplu, Regulamentul nr.1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr.347 din 20 decembrie 2013.

⁸ A se vedea, de exemplu, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020

Legea nr.312 din 28 iunie 2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, în cadrul căruia s-a subliniat că protecția juridică limitată a personalului implicat în exercitarea atribuțiilor de supraveghere prudențială reprezintă una dintre recomandările subsidiare Principiilor de bază pentru supravegherea bancară efectivă elaborate de Comitetul de la Basel pentru supraveghere bancară (cunoscute ca Principiile de bază de la Basel), principii care constituie standarde internaționale în materie⁹.

Chiar dacă Principiile de bază de la Basel nu au valoare juridică obligatorie, constituind standarde internaționale minime pentru supravegherea bancară efectivă, importanța acestora este dată de faptul că reprezintă un referențial pentru Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială în Programul de Evaluare a Sectorului Financiar, inclusiv pentru România.

În formularea propusă, alin. (3) și (4) ale art 25 din Legea nr. 312/2004 prevedeau o exonerare parțială de răspundere civilă și penală cu subiecți și obiect bine definiți, activarea acesteia fiind supusă unor clauze de securizare juridică a căror evaluare rămâne la latitudinea instanțelor de judecată.

Astfel, persoanele vizate la care se referă art. 25 alin.(3) beneficiau doar de o imunitate jurisdicțională parțială, sub rezerva demonstrării „bunei credințe” și a lipsei „neglijenței” personalului vizat în exercitarea atribuțiilor de supraveghere prudențială de către instanțele judecătorești.

De altfel, imunitatea statutorie a autorităților de supraveghere bancară este reglementată și în alte State Membre ale Uniunii Europene (Belgia, Cipru, Estonia, Irlanda, Luxemburg, Regatul Unit și Polonia) cu un nivel variabil de protecție¹⁰.

i) În domeniul legislației bugetare, fiscale și monetare, Consiliul Legislativ a avizat și în anul 2016 mai multe proiecte de acte normative, care au vizat, în principal, următoarele aspecte:

- modificarea și/sau completarea principalelor acte normative din materie fiscală, respectiv a Codului fiscal (Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare) și a Codului de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare);

⁹ A se vedea Basel Committee on Banking Supervision, Core Principles for Effective Banking Supervision, Bank for International Settlements, September 2012. (disponibil la adresa www.bis.org)

¹⁰ Pentru mai multe detalii, a se vedea Phoebus Athanassiou, „Financial Sector Supervisors’ Accountability. A European Perspective”, Legal Working Paper Series, no. 12 /august 2011, European Central Bank, Frankfurt am Main, 2011, pp. 12-13.

- rectificarea bugetului de stat pe anul 2016 și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2016;

- aprobarea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a contului anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice aferente anului 2015, a contului general anual de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 și a contului general anual de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2015;

- amendarea, prin propunere legislativă, a Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

- acordarea de către stat a unor facilități și ajutoare bănești, respectiv a unor ajutoare de stat individuale;

- aprobarea unor măsuri destinate diminuării arieratelor bugetare ale unor operatori economici;

- eliminarea ori, după caz, introducerea, prin propunere legislativă, a unor taxe și, subsecvent, modificarea și completarea unor acte normative în materie fiscală;

- aprobarea plății unor contribuții financiare;

- finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale;

- stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice;

- modificarea Legii nr. 209/2015 privind anularea unor obligații fiscale.

Avizele emise au acoperit inclusiv problematici ce țin de legislația din materia achizițiilor publice, dreptului concurenței, respectiv de organizarea și funcționarea unor entități din domeniul financiar-bancar (Banca Națională a României, Banca de Dezvoltare a României – EximBank S.A., Fondul Român de Contragarantare).

În ceea ce privește respectarea principiilor din materia fiscal-bugetară, ca observație de ordin general, s-a constatat că expunerile de motive care au însoțit propunerile legislative în cauză nu au conținut referiri la solicitarea, în mod obligatoriu, a punctului de vedere a Guvernului, pentru acele situații care presupuneau implicații asupra bugetului de stat sau bugetului asigurărilor sociale de stat, în

conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) teza a II-a din Constituția României, republicată.

j) În domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, Consiliul Legislativ a avizat, în cursul anului 2016, mai multe proiecte de acte normative și propuneri legislative cu relevanță în domeniul analizat, care au vizat, printre altele, completarea art. 3 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României (devenit Legea nr.2/2016), modificarea și completarea Legii nr.346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, regimul deținerii și utilizării armamentului din dotare și operațiunile cu arme și muniții în sistemul administrației penitenciare (devenit Legea nr.23/2016), modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat (devenit Legea nr.81/2016), completarea art.12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române (devenit Legea nr.115/2016), modificarea Legii nr.102/1992 privind stema țării și sigiliul statului (devenit Legea nr.146/2016), modificarea și completarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului (devenit Legea nr.152/2016), modificarea și completarea Legii nr.17/1996 privind regimul armelor de foc și al munițiilor (devenit Legea nr.180/2016), domeniul industriei naționale de apărare, înființarea, organizarea și funcționarea Direcției Generale de Protecție Internă a Ministerului Afacerilor Interne (devenit Ordonanța de urgență a Guvernului nr.76/2016), aprobarea Strategiei militare a României (devenit Hotărârea Guvernului nr.708/2016), aprobarea Strategiei de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025 (devenit Hotărârea Guvernului nr.951/2016), organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor (devenit Hotărârea Guvernului nr.756/2016).

Printre propunerile legislative avizate de Consiliul Legislativ amintim și **propunerea legislativă privind înființarea Institutului Național de Pregătire pentru Situații de Urgență din România – INPSUR și propunerea legislativă pentru abrogarea Legii nr.140**

din 10 iunie 2015 pentru modificarea Legii nr.56/2012 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Militare.

În ceea ce privește observațiile și propunerile formulate în avizele Consiliului Legislativ, reținem câteva exemple:

- La **Propunerea legislativă privind înființarea Institutului Național de Pregătire pentru Situații de Urgență din România – INPSUR**, Consiliul Legislativ a arătat că, la momentul respectiv, erau în vigoare o serie de acte normative care reglementau organizarea Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, managementul situațiilor de urgență și organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență.

De aceea, în vederea integrării armonioase a dispozițiilor proiectului în ansamblul legislativ existent, s-a recomandat corelarea propunerii legislative cu prevederile actelor normative cu incidență în domeniul respectiv, precum și stabilirea raportului acestuia cu actele respective, astfel încât să fie evitate paralelisme și contradicții.

Cu privire la Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare – SMURD, s-a relevat că, potrivit Legii nr.95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acesta reprezenta un serviciu public integrat, fără personalitate juridică, care funcționează în organigrama Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, și care nu are buget propriu. S-a opinat, astfel, că INPSUR – date fiind statutul juridic, rolul și atribuțiile sale – nu putea fi „continuatoarea în drepturi” a SMURD și, totodată, că nu se înțelegea cum ar fi putut „prelua tradițiile” acestuia. S-a semnalat și că ipotezele juridice reglementate în proiect erau lacunare, în sensul că anumite aspecte urmau a fi stabilite prin statutul propriu al institutului. Referitor la atribuțiile principale ale INPSUR, prevăzute la art.2, s-a semnalat că niciuna dintre atribuțiile cuprinse în acest articol nu avea în vedere rolul acestei instituții prevăzut la art.1 alin.(1), și anume de „for național, metodologic, de pregătire și consacrare științifică”. De asemenea, s-a arătat că nu era clar în ce ar fi constat atribuția de „protejare a științelor și învățământului”, prevăzută la lit.a) a art.2 și nici în ce ar fi constat colaborarea INPSUR cu Parlamentul României și cu Guvernul, prevăzută în cuprinsul art.3. Cu privire la dispozițiile referitoare la finanțarea și patrimoniul INPSUR, cuprinse în art.19, s-a arătat că

reglementarea era, de asemenea, lacunară și confuză, deoarece nu era clar ce „taxe” și ce „prestații” erau avute în vedere la alin.(2) pentru realizarea veniturilor și nici ce „alte bunuri dobândite potrivit legii”, menționate la lit.c) a alin.(5), au fost avute în vedere.

- la **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării**, în avizul emis s-a precizat că, având în vedere amploarea și consistența intervențiilor legislative propuse asupra actului normativ de bază, care afectau concepția generală și caracterul unitar al acestuia (proiectul cuprindea 49 de puncte care vizau intervenții asupra celor 59 de articole ale actului de bază), și ținând cont și de domeniul supus reglementării, care era de o importanță deosebită, Consiliul Legislativ a opinat că ar fi fost recomandată, conform prevederilor art.61 alin.(1) teza a doua din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înlocuirea vechii reglementări în domeniu cu una nouă. Totodată, referitor la art.13 alin.(3) propus la pct.13, s-a semnalat că textul trebuia revăzut și reformulat, întrucât din redactare nu rezulta explicit care persoane ar fi putut fi numite în funcția de director general, și nici nu rezulta expres gradul pe care ar fi trebuit să îl aibă directorul general.

- la **Proiectul de Ordonanță de urgență privind înființarea, organizarea și funcționarea Direcției Generale de Protecție Internă a Ministerului Afacerilor Interne**, în ceea ce privește norma de la art.1 din proiect, în acord cu preambulul și cu prevederile art.25, în aviz s-a apreciat că era necesar ca textul să menționeze expres faptul că Direcția Generală de Protecție Internă se înființa ca structură specializată cu atribuții în domeniul securității naționale, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, cu personalitate juridică, prin preluarea patrimoniului, a arhivei, și a celorlalte elemente ce aparțineau Departamentului de Informații și Protecție Internă, care se desființa.

Cu privire la normele de la art.2 și 3, Consiliul Legislativ a recomandat să se analizeze dacă acestea nu aveau doar un caracter pur declarativ, în condițiile în care respectarea Constituției și a legilor este obligatorie pentru toate autoritățile și instituțiile publice, iar drepturile și libertățile fundamentale ale omului sunt garantate, astfel cum se precizează la art.1 alin.(3)-(5) din Constituție.

Totodată, pentru un spor de rigoare normativă, s-a sugerat ca expresiile „în limitele legii”, „în condițiile legii” „legislația în vigoare la data de 31 decembrie 2009”, „conform legii” și altele asemenea din cuprinsul proiectului să fie înlocuite, în măsura în care ar fi fost posibil, cu dispozițiile legale avute în vedere.

În Dreptul privat:

k) În domeniul legislației civile, în cursul anului 2016 au fost remarcate diverse situații juridice, care, în cadrul avizelor emise, au presupus semnalarea mai multor aspecte:

Astfel, în ceea ce privește operațiunea juridică constând în transmiterea unor imobile din domeniul public al statului și din administrarea unei instituții publice în domeniul public al unui municipiu, a fost subliniat faptul că deși prin proiecte s-a propus ca aceasta să fie reglementată la nivel de lege, totuși, domeniul de reglementare ținea, în cazurile respective, exclusiv **de competența Guvernului**, nu a Parlamentului, care nu se poate substitui autorității executive în privința administrării bunurilor proprietate publică. În avizele la respectivele proiecte s-a menționat că, în același sens, s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin Decizia nr.574 din 16 octombrie 2014. Ne referim la următoarele propuneri legislative:

- **Propunerea legislativă privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului - Stadionul „Farul” din Constanța, în domeniul public al Municipiului Constanța,** pentru care a fost emis aviz favorabil cu observații și propuneri;

- **Propunerea legislativă privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului - Complex sportiv “Badea Cârțan” din Constanța, în domeniul public al Municipiului Constanța,** pentru care a fost emis aviz favorabil cu observații și propuneri;

- **Propunerea legislativă privind transmiterea unor terenuri în suprafață totală de 65,1 ha, reprezentând trupul de pădure „Șipote”, aflate în domeniul public al statului, din administrarea Regiei Naționale a Pădurilor - Direcția Silvică Suceava, ca pădure-parc în domeniul public al Municipiului Suceava pentru amenajarea unei zone de agrement ce va constitui obiectul unui Proiect European realizat în parteneriat cu Zona Metropolitană Suceava,** pentru care a fost emis aviz negativ.

Tot de competența de reglementare a Guvernului s-a arătat că ținea și operațiunea juridică de schimbare a titularului dreptului de administrare a unor imobile proprietate publică a statului, la următoarele propuneri legislative:

- **Propunerea legislativă privind transmiterea dreptului de administrare a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, situate în portul Tulcea, din administrarea Ministerului Transporturilor și din concesiunea Companiei Naționale "Administrația Porturilor Dunării Maritime"-S.A. Galați în administrarea Consiliului Județean Tulcea, pentru care a fost emis avizul favorabil, cu observații și propuneri;**

- **Propunerea legislativă privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Domeniilor Statului, în administrarea Universității Politehnica din București, pentru care a fost emis aviz favorabil, cu observații și propuneri.**

Un alt aspect constatat în domeniul legislației civile a fost cel al unui număr mare de inițiative care vizau modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. Astfel, **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.303 din 28 iunie 2004, republicată**, avea ca obiect modificarea art.53 alin.(1) și (6), a art.54 alin.(1) și (4), precum și abrogarea art.53 alin.(2) și art.54 alin.(3) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intervențiile legislative fiind argumentate în Expunerea de motive prin „scoaterea completă din procedura de numire a factorului politic”. Se propunea ca președintele, vicepreședintele și președinții de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție să fie aleși de judecătorii de la instanța supremă. De asemenea, se propunea ca numirea Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a prim-adjunctului și a adjunctului acestuia, a procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, a adjuncților acestuia, a procurorilor șefi de secție ai acestor parchete, precum și a procurorului șef al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și a adjuncților acestora, să fie făcută de Consiliul Superior al Magistraturii.

Totodată, s-a semnalat că în redactarea propusă pentru textul art.53 alin.(1), potrivit căruia se elimină competența Președintelui României de a numi președintele, vicepreședintele și președinții de secții ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și competența Consiliului Superior al

Magistraturii de a propune candidații pentru aceste funcții, norma încalcă dispozițiile art.125 alin.(2) din Constituția României, revizuită.

Alte două propuneri legislative supuse avizării Consiliului Legislativ vizau problematica răspunderii magistraților. În acest sens au fost **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, și **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**.

l) În domeniul legislației sociale, a muncii, a protecției și asistenței sociale, s-au constatat mai multe intervenții legislative asupra Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Exemplificăm, în acest sens, cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2016, adoptată în noiembrie 2016, deși în luna septembrie se mai intervenise asupra aceluiași act normativ prin alte două ordonanțe de urgență. În cuprinsul avizului emis, s-a reținut că motivele invocate pentru adoptarea proiectului existau și la momentul adoptării celorlate ordonanțe de urgență, astfel încât, în raport cu dispozițiile art.115 alin.(4) din Constituția României, republicată, ar fi fost necesară o prezentare mai argumentată a elementelor de fapt și de drept în susținerea situației extraordinare, a cărei reglementare nu putea fi amânată.

S-au invocat și prevederile Deciziei Curții Constituționale nr.109/2010, potrivit căroră Guvernul poate adopta o Ordonanță de urgență a Guvernului numai dacă sunt întrunite cumulativ: existența unei situații extraordinare, reglementarea acesteia să nu poată fi amânată iar urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței.

m) În domeniul legislației agrare și asociative, menționăm **Proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr.289/2002 privind perdelele forestiere de protecție**, avizat favorabil cu observații și propuneri. Proiectul avea ca obiect abrogarea procedurii de expropriere pentru cauză de utilitate publică în vederea realizării perdelelor forestiere prevăzută de Legea nr.289/2002 privind perdelele forestiere de protecție, republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmând ca aceasta să se realizeze potrivit prevederilor Legii nr.255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la soluția normativă propusă prin proiect, în aviz s-a apreciat că ar trebui avută în vedere norma prevăzută la art.115 alin.(6)

din Constituția României, republicată, potrivit căreia „Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică” coroborată cu prevederile art.44 – „Dreptul de proprietate privată” din Legea fundamentală.

Proiectul a fost concretizat în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2016.

n) În domeniul legislației comerciale, a reținut atenția Propunerea legislativă pentru completarea art.27 din Legea nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare - care viza posibilitatea Consiliului de administrație de a putea decide intrarea în procedura insolvenței a Societății Române de Radiodifuziune și a Societății Române de Televiziune, prin derogare de la prevederile Legii nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

În aviz s-a subliniat că insolvența este o procedură judiciară în care debitorul nu se poate substitui prerogativelor instanței, creându-se, astfel, impresia unei proceduri independente și speciale pentru Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune.

S-a semnalat, totodată, că dificultățile financiare, imputabile sau nu, unei societăți nu pot deroga de la principii consacrate după modelul Uniunii Europene, întrucât anumite moratorii de plată pot fi dispuse de instanță, dar nu prin procedura insolvenței, ci pot fi acordate o serie de măsuri care pot crea soluții provizorii, pentru a se evita, astfel, periclitarea unui sistem legislativ ce reprezintă transpunerea unui model european.

Această propunere legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților, ca urmare a depășirii termenului de 45 de zile, potrivit prevederilor art.75 alin.(2) teza a treia din Constituția României, republicată, la data de 15 iunie 2016. În prezent, proiectul este transmis spre analiză Senatului.

- Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, avea ca obiect principal evitarea declarării insolvenței unor societăți de

importanță națională sau locală care asigură un număr important de locuri de muncă, prin conversia creanțelor. În avizul favorabil, cu observații și propuneri, s-a semnalat că, referitor la art.343, prevederile modificate trebuiau să se integreze armonios în actul supus modificării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie (art.61 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare). Totodată, s-a precizat că dispozițiile de modificare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta, iar intervențiile ulterioare de modificare a acestora trebuie raportate tot la actul normativ de bază, astfel cum prevede art.62 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin urmare, având în vedere că soluția propusă pentru art.343 nu se putea încorpora în ansamblul reglementării de bază, s-a propus ca textul propunerii să fie structurat sub forma a două articole distincte, respectiv art.I, care să prevadă modificarea art.133 alin.(5) lit.K) și art.II, care să conțină dispoziția pentru finalul art.343, fără a se interveni legislativ asupra acestui articol. În considerarea acestei observații, textul propus pentru art.II trebuia să fie clar, cu luarea în considerare a prevederilor art.36 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

o) În domeniul legislației privind sănătatea, protecția mediului și protecția consumatorului, proiectele care au reținut o atenție specială au fost Proiectul de Hotărâre privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio și Propunerea legislativă pentru modificarea art.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule

În primul caz, în avizul favorabil, cu observații și propuneri, s-a semnalat că soluția legislativă propusă, - referitoare la posibilitatea aducerii echipamentului radio în conformitate cu prevederile hotărârii prevăzută la art.49 - trebuia revăzută, întrucât faptele constituiau și contravenții, potrivit art.51, iar din reglementarea propusă rezulta că se aplică mai întâi sancțiunile contravenționale, iar apoi, în cazul nerespectării solicitării prevăzute la art.49, se aplică o nouă sancțiune contravențională, fapta constituind contravenția prevăzută la art.51 alin.(1) pct.47. Era de analizat, astfel, dacă, pentru respectivele fapte, nu ar fi trebuit ca răspunderea contravențională să fie incidentă doar ca urmare a nerespectării solicitării prevăzute la art.49.

În cazul **Propunerii legislative pentru modificarea art.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule**, în avizul favorabil, cu observații și propuneri, s-a arătat că existau în proiect două situații juridice distincte, respectiv, pe de o parte, scutirea de la plata taxei asupra autoturismelor, motocicletelor cu ataș și motocicleturilor, facilitate fiscală de care beneficiau persoanele cu handicap grav sau accentuat potrivit prevederilor art.26 lit.c) din Legea nr.448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fără obligația ca autoturismele, motocicletele cu ataș și motocicleturile să fie adaptate handicapului și, pe de altă parte, exceptarea de la plata timbrului de mediu - astfel cum aceasta era reglementată la art.3 alin.(1) lit.b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.9/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.37/2014, cu modificările și completările ulterioare - pe lângă autovehiculele special modificate în scopul conducerii de către persoanele cu handicap, - și a autovehiculelor aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat, precum a celor pentru transportul persoanelor cu handicap sau invaliditate, aflate în proprietatea sau coproprietatea reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate, pentru un singur autovehicul.

S-a menționat că, într-adevăr, art.26 din Legea nr.448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogat prin Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, dar că facilitatea fiscală prevăzută la lit.c) se regăsea reglementată la art.469 alin.(1) lit.b) din Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, ca „scutire de la plata impozitului pe mijloacele de transport aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat, celor pentru transportul persoanelor cu handicap sau invaliditate, aflate în proprietatea sau coproprietatea reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate, pentru un singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului”, neexistând condiția de adaptare a respectivelor mijloace de transport pentru ca persoanele cu handicap să poată beneficia de această facilitate și, prin urmare, nedreptatea despre care se vorbea în cuprinsul documentului de prezentare și motivare a proiectului nu exista.

Secțiunea a 2-a

Aspecte de neconstituționalitate sau referitoare la prevalența dreptului european asupra legislației interne

Printre observațiile și propunerile reținute de Consiliul Legislativ în cadrul avizelor sale, s-au aflat și cele referitoare la faptul că anumite proiecte de acte normative nu erau elaborate în conformitate cu dispozițiile Constituției României sau cu actele juridice adoptate la nivelul Uniunii Europene. Exemplificăm, în acest sens, câteva aspecte de neconstituționalitate, dar și de nerespectare a prevalenței dreptului european asupra legislației interne:

- **Propunerea legislativă privind înființarea Agenției Resurselor Statului pentru Administrarea Fondului Suveran de Investiții** a cuprins mai multe probleme care au fost remarcate în avizul negativ emis de Consiliul Legislativ. Astfel:

Referitor la art.I, s-a menționat că, prin poziționarea Agenției Resurselor Statului în subordinea Parlamentului, se încălca principiul separației puterilor în stat prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție, deoarece administrarea domeniului public și privat al statului, prin natura sa, ține de domeniul puterii executive.

Cu privire la art.II, s-a precizat că, potrivit art.867 alin.(1) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, dreptul de administrare se constituie prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean sau, după caz, a consiliului local.

Prin urmare, s-a relevat că dispozițiile cuprinse în art.II excedau domeniului de reglementare a legii. Or, așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr.494/2013 „acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art.61 alin.(1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă.”.

Cu privire la art.III, s-a menționat că aspectele care țineau de organizarea și funcționarea comisiilor parlamentare, ca organe interne de lucru ale celor două Camere ale Parlamentului cu rol de pregătire a documentelor necesare desfășurării ședințelor plenului, se stabileau de fiecare Cameră în parte, prin regulament, în virtutea autonomiei regulamentare conferite acestora prin art.64 din Legea fundamentală.

Totodată, în aviz s-a arătat că art.III din proiect depășea domeniul de reglementare al legii, prin prevederea unor aspecte care țineau de organizarea și funcționarea internă a Parlamentului, domeniu rezervat exclusiv regulamentelor parlamentare, așa cum a statuat, prin Decizia nr.413/2013, Curtea Constituțională.

De aceea, Parlamentul, în dubla sa calitate - de autoritate legiuitoare, respectiv de corp autonom, investit cu o putere de organizare și funcționare proprie -, adoptă acte normative de sine stătătoare - legi, respectiv regulamente -, între care nu există niciun raport de ierarhizare, întrucât obiectul de reglementare vizează domenii diferite, *ab initio* nu sunt susceptibile de clasificare. Întrucât însăși Legea fundamentală le stabilește domeniul de reglementare, orice ingerință a legii în sfera rezervată regulamentelor parlamentare este neconstituțională.

Referitor la art.IX, în aviz s-a menționat că instituirea comisiilor de anchetă reprezenta, de asemenea, un drept al Camerelor Parlamentului, conferit de art.64 alin.(4) din Constituție. Prin urmare, s-a arătat că o prevedere legală care ar fi impus obligația instituirii unei asemenea comisii era neconstituțională.

În încheiere, Consiliul Legislativ a concluzionat că, prin adoptarea proiectului, care nu prevedea intervenții legislative asupra vreunui act normativ, s-ar fi creat numeroase necorelări cu actuala legislație.

De aceea, s-a arătat că, în redactarea propusă, propunerea legislativă nu putea fi promovată, fiind necesară revederea acesteia sub aspectul raportării la prevederile constituționale, dar și al stabilirii, în mod concret, a corelațiilor cu actele normative-cadru care reglementau, la momentul respectiv, regimul juridic al bunurilor care ar fi urmat să fie gestionate.

- **La Propunerea legislativă privind înființarea instituției Avocatul Copilului**, care avea ca obiect de reglementare înființarea instituției ca autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică, în cadrul avizului negativ s-a precizat că, pe fond, soluțiile legislative preconizate prin proiect nu corespund prevederilor constituționale care reglementează instituția Avocatul Poporului.

S-a menționat că, potrivit dispozițiilor art.58 din Constituție, rolul Avocatului Poporului este apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, iar ca urmare a revizuirii Constituției din anul 2003, același text constituțional a instituit funcția de adjuncți ai Avocatului Poporului specializați pe domenii de activitate.

Norma constituțională desemnează, în consecință, o competență materială generală a instituției Avocatul Poporului, nu una de specialitate.

Fără a face distincție între drepturile și libertățile cetățenești pe care trebuie să le apere, Avocatul Poporului veghează la respectarea **tuturor** drepturilor consfințite de Constituție, indiferent de natura, sfera lor de întindere ori de categoriile de beneficiari ai acestora. Din această perspectivă, nu se poate pune problema constituirii unei instituții distincte, precum Avocatul Copilului, deoarece aceasta ar duce la prevalența unui drept sau libertăți asupra alteia, la apărarea cu prioritate a unor categorii de persoane în defavoarea celorlalte, o asemenea abordare depășind cadrul constituțional.

Tot sub aspect constituțional, s-a relevat ideea unicității instituționale a Avocatului Poporului, motiv pentru care constituirea unei alte instituții, cu aceeași denumire, chiar și particularizată la problematica drepturilor copilului, depășește cadrul constituțional, fiind susceptibilă a crea confuzii de competențe și paralelisme instituționale. Mai mult, constituirea unei instituții distincte, de sine stătătoare, autonomă, cu o competență de specialitate, ar determina o diminuare a competenței generale a Avocatului Poporului, așa cum aceasta este statuată în Constituție.

Având în vedere cele prezentate mai sus, s-a concluzionat că Avocatul Copilului nu poate constitui o instituție distinctă de Avocatul Poporului, o asemenea abordare neavând temei constituțional.

Propunerea legislativă a fost respinsă de Senat, în calitate de Cameră decizională.

- Prin Avizul emis la **Propunerea legislativă pentru abrogarea Legii nr.48/2002**, care avea ca obiect aprobarea cu modificări și completări a Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, s-a menționat că ordonanța vizată reprezintă actul normativ cadru în materia garantării principiului egalității cetățenilor, prin care au fost stabilite comportamentele considerate ca fiind discriminatorii și a fost creat mecanismul prin care orice tip de discriminare să fie sancționat și eliminat.

În consecință, prin abrogarea acestui act normativ, se creează un vid legislativ în materie, lipsindu-se astfel de protecție juridică principiul egalității între cetățeni în exercitarea unor drepturi fundamentale.

Totodată, s-a menționat că potrivit normei de transpunere din finalul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.19/2013, intervențiile legislative prin care a fost modificată și completată Ordonanța Guvernului nr.137/2000 au avut ca scop transpunerea prevederilor Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) seria L, nr.180 din 19 iulie 2000, și ale Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE), seria L, nr.303 din 2 decembrie 2000. Având în vedere că, potrivit normelor de tehnică legislativă, modificările și completările ulterioare se integrează în actul normativ de bază, Ordonanța Guvernului nr.137/2000 răspunde unor cerințe de nivel european cu privire la respectarea și aplicarea principiului egalității de tratament. Prin urmare, abrogarea respectivă ar determina inexistența unui cadru legal național în această materie, în concordanță cu cerințele celor două directive ale Uniunii Europene, ceea ce ar putea conduce la declanșarea procedurii în vederea angajării răspunderii României pentru neîndeplinirea obligațiilor de stat membru. Propunerea a fost avizată negativ.

- În Avizul la **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.121/2014 privind eficiența energetică**, s-a menționat că, în raport de obiectul specific de reglementare, prezentau incidență directă prevederile Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, act european transpus la nivelul legislației naționale, în virtutea obligațiilor asumate de România, pe linia armonizării legislative, prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, astfel cum a fost ratificat prin Legea nr.157/2005.

Întrucât, ulterior demersului de preluare a dispozițiilor la nivel național a Directivei 2012/27/UE, act al cărui termen limită de transpunere, prevăzut la art.28 din Directivă, îl constituia data de 5 iunie 2014, Legea nr.121/2014 a fost comunicată instituțiilor europene drept măsură națională de transpunere, Comisia Europeană a apreciat că transpunerea la nivel național era incompletă, deoarece nu asigura preluarea integrală a normelor europene incidente. Față de situația

creată, Comisia a atenționat autoritățile române încă din data de 29 aprilie 2015 despre concluziile analizei efectuate, solicitând remedierea urgentă a acestor disfuncționalități de transpunere, în contextul derulării ultimei faze precontencioase a procedurii de infringement, declanșate împotriva României, antrenând riscuri serioase de penalizare a statului român, la momentul trecerii în faza contencioasă a procedurii.

Din acest punct de vedere, elaborarea proiectului de lege avea ca scop să asigure alinierea completă a legislației naționale în domeniu la prevederile Directivei 2012/27/UE, în scopul evitării sesizării de către Comisia Europeană a Curții de Justiție a Uniunii Europene, în considerarea Avizului motivat în cauza nr.0367/2014.

În vederea transpunerii complete a dispozițiilor Directivei 2012/27/UE se propunea, în principal, preluarea prevederilor art.6 alin(3), art.7 alin.(10) lit.a)-j), art.7 alin.(11), alin.(12), art.8 alin.(1), alin.(2), par.2 al alin.(3), par.2 al alin.(5), măsuri de completare a prevederilor Legii nr.121/2014, prin care s-au transpus inițial normele art.13, art.18 alin.(1) lit.d) pct.(i) ale Directivei, iar în subsidiar, se clarificau o serie de prevederi lipsite de acuratețe ale reglementării inițiale.

Avizul a semnalat că erau avute în vedere măsuri de îmbunătățire și actualizare a cadrului legal, iar din analiza comparativă, în raport cu prevederile Directivei 2012/27/UE, a rezultat că inițiatorul a preluat complet și corect normele europene vizate, potrivit observațiilor și recomandărilor Comisiei Europene.

Proiectul s-a concretizat legislativ în Legea nr.160/2016.

- Proiectul de Lege privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și unele măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice.

În aviz a fost semnalat faptul că unele dispoziții ale Directivei nr.2014/61/UE nu au fost transpuse în proiectul de lege. Cu titlu de exemplu, s-a menționat articolul 3 alin.(1) din Directivă, potrivit căruia "Statele membre se asigură că fiecare operator de rețea are dreptul de a oferi întreprinderilor care furnizează sau care sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice accesul la propria infrastructură fizică în vederea instalării de elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare viteză. În mod reciproc, statele membre pot să prevadă dreptul operatorilor de rețele publice de comunicații de a oferi accesul la propria infrastructură fizică în vederea instalării unor rețele, altele decât rețelele de comunicații electronice", dispoziție care nu a cunoscut transpunere.

Totodată, s-a apreciat că art.20 alin.(4) și art.22 alin.(3) nu transpun integral dispozițiile articolului 6 alin.(1) din Directivă, care prevede că „statele membre pot permite limitarea accesului la informațiile minime numai atunci când acest lucru este considerat necesar pentru asigurarea securității și integrității rețelelor, a securității naționale, a sănătății sau siguranței publice, a confidențialității sau pentru păstrarea secretelor comerciale și de afaceri.” Ipotezele limitării accesului pentru asigurarea confidențialității sau pentru păstrarea secretelor comerciale și de afaceri nu au fost prevăzute în respectivul proiect.

Pe de altă parte, la art.6 alin.(4), a fost remarcat că, prin propunerea ca tarifele maxime care pot fi percepute de autoritățile administrației publice pentru folosirea temporară a imobilelor proprietate publică să fie stabilite prin decizie a Președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, textul ar fi susceptibil a încălca principiul constituțional al autonomiei locale, prevăzut de art.120-122 din Constituția României, revizuită.

În aviz s-a apreciat că, pentru respectarea principiului autonomiei locale, stabilirea tarifelor pentru utilizarea bunurilor proprietate publică ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor ar trebui realizată de consiliile locale sau județene, după caz.

Proiectul s-a concretizat legislativ în Legea nr.159/2016.

- la **Proiectul de Ordonanță pentru modificarea Legii nr.38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere**, în Avizul favorabil, cu observații și propuneri, s-a menționat că, la art.I pct.1, referitor la norma propusă pentru art.11 lit.ae), era necesar ca definiția să conțină și ipoteza în care transportatorul autorizat este o persoană fizică autorizată, pentru a se respecta dispozițiile articolului 2 pct.5 din Regulamentul (CE) nr.1.071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului.

Secțiunea a 3-a

Contradicții și paralelisme în reglementare

Similar anilor anteriori, și în anul 2016, Consiliul Legislativ a semnalat, pe lângă aspectele de neconstituționalitate sau privind prevalența dreptului european, și unele aspecte de necorelare sau de

contradictorialitate, atât între acte normative de același nivel, cât și în cadrul aceluiași proiect, fiind evidențiate cazuri de promovare a unor soluții legislative deja prevăzute de actele normative în vigoare sau chiar abrogarea unor dispoziții deja abrogate. Menționăm câteva exemple:

- În avizul emis la **Propunerea legislativă privind adopția în România**, s-a arătat că materia adopției este reglementată în Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, care, conform art.2 alin.(2), constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor Codului. Prin urmare, materia adopției are ca sediu Codul civil. Numai acesta poate dispune legiferarea unor dispoziții speciale privitoare la adopție, derogatorii sau nu de la art.451-482.

Or, în această privință, legiuitorul Codului civil este extrem de riguros, dispunând în numeroase texte care anume aspecte privind adopția pot face obiectul unei reglementări speciale. În acest sens, art.454 alin.(2) din Codul civil dispune că **procedura** adopției este reglementată prin lege specială, și nu condițiile de fond ale adopției sau efectele acesteia etc. Tot astfel, art.468 din Cod dispune reglementarea prin lege specială a condițiilor în care își exprimă consimțământul persoanele chemate să consimtă la adopție.

În mod corespunzător, potrivit art.453, condițiile și procedura adopției internaționale, precum și efectele asupra cetățeniei copilului se stabilesc prin lege specială. La fel, art.474 dispune că regimul juridic general al informațiilor privind adopția, ca și informarea adoptatului cu privire la adopție și la familia sa de origine se stabilesc prin lege specială.

În aviz s-a concluzionat că doar acestea sunt, conform Codului civil, domeniile din materia adopției care pot face obiectul unei reglementări speciale.

La aceeași propunere legislativă s-a arătat că normele propuse la art.7, deși reluau dispozițiile corespondente din art.462 Cod civil, o omiteau pe cea de la alin.(3), care conține interdicția pentru două persoane de același sex de a adopta împreună. Astfel, s-a menționat că lipsa acestei interdicții în cadrul reglementării speciale nu o făcea inoperabilă, întrucât funcționează principiul potrivit căruia acolo unde legea specială nu prevede, se aplică dreptul comun, iar dreptul comun, în cazul de față, este reprezentat de Codul civil.

Totodată, s-a mai arătat că propunerea legislativă prevedea că încuviințarea adopției este de competența instanței judecătorești, deși,

potrivit art.454 alin.(1) din Codul civil, adopția se încuviințează de către instanța de tutelă, care urmează a fi organizată prin legea privind organizarea judiciară.

La fel, s-a arătat că norma propusă la art.9 alin.(2), care prevedea o diferență de vârstă dintre adoptat și adoptator de minim 15 ani pentru ca instanța să poată încuviința adopția pentru motive temeinice, contravenea art.460 alin.(2) din Codul civil, care stabilește această diferență de vârstă la minim 16 ani.

În aceste două din urmă situații, avizul a semnalat că legea, deși avea caracter special, nu putea deroga de la prevederile Codului civil referitoare la adopție, întrucât acestea constituie sediul materiei. S-a precizat că menținerea normelor propuse era posibilă doar în condițiile modificării dispozițiilor corespunzătoare din Codul civil.

- **La Propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, cu modificările și completările ulterioare**, cu privire la fondul reglementării, în aviz s-a semnalat că actul normativ de bază, respectiv Ordonanța Guvernului nr.63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, viza modalitatea prin care se face, în general, atribuirea sau schimbarea de denumiri, menționând care sunt instituțiile anume abilitate să facă acest lucru, procedura de urmat.

Pe cale de consecință, s-a propus să se analizeze dacă normele proiectului, cuprinse în textele propuse la pct.1 al art.I, cu referire la art.6¹, respectiv art.6² - care conțineau detalii referitoare la ce anume trebuie să cuprindă indicatoarele stradale și plăcile de numere poștale, precum și modalitatea în care se fixează acestea - se integrau în mod organic în cadrul actului normativ de bază.

În ceea ce privește reglementările propuse la pct.1 al art.I, referitoare la textul art.6³, s-a apreciat că propunerea legislativă trebuia raportată la prevederile art.36 alin.(5) lit.d) din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră, printre atribuțiile consiliilor locale privind administrarea domeniului public și privat al comunelor, orașelor sau municipiilor se numără și cea de atribuire sau schimbare, în condițiile legii, de denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local.

Prin urmare, s-a concluzionat că demersul normativ propus trebuia raportat la actualele realități legislative în domeniu, cu respectarea normelor de tehnică legislativă privind asigurarea integrării organice a

reglementării în sistemul legislației, unicitatea reglementării în materie, pe nivele normative și evitarea paralelismelor în procesul de legiferare.

- În **cazul Propunerii legislative referitoare la procedura privind emiterea somației de plată pentru creanțele necontestate**, a fost precizat faptul că, *de lege lata*, în materia regăsită în proiectul supus analizei erau aplicabile dispozițiile privind procedura ordonanței de plată, prevăzute de Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare.

S-a menționat că, anterior intrării în vigoare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, sediul materiei se regăsea în cuprinsul dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.5/2001 privind procedura somației de plată, iar ulterior, și în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2007, act normativ incident numai în cazul obligațiilor de plată rezultate din contracte încheiate între profesioniști. Având în vedere prevederile art.249 din Tratatul de instituire a Comunității Europene ce reglementează efectul direct, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.119/2007 a transpus în legislația internă dispozițiile Directivei 2000/35/CE a Parlamentului și a Consiliului Uniunii Europene, privind combaterea întârzierii plăților în tranzacțiile comerciale, în vigoare la nivel european. Ambele ordonanțe ale Guvernului au fost abrogate la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, respectiv 15 februarie 2013.

Totodată, s-a semnalat că, la momentul avizării, era în vigoare și Legea nr.72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante. Actul normativ conține majoritatea normelor de drept material aplicabile în materie și transpune pe plan intern prevederile Directivei 2011/7/UE a Parlamentului și a Consiliului Uniunii Europene, act juridic european care reformează conținutul Directivei 2000/35/CE. Ca urmare, se impunea stabilirea raportului dintre proiect și actele normative mai sus amintite, pentru a fi evitate paralelisme în reglementare. De altfel, eficiența și necesitatea reglementării propuse sunt eludate de dispoziția art.7 alin.(3) care stabilește că respingerea cererii nu îl împiedică pe reclamant să-și valorifice creanța prin orice altă procedură prevăzută de lege.

- La **Propunerea legislativă privind activitatea de prevenție în sănătate**, a fost menționat că activitatea de prevenție în rândul populației este deja prevăzută în Legea nr.95/2006 privind reforma în

domeniul sănătății, fiind de altfel, unul dintre scopurile importante ale acestui act normativ, sens în care, pentru evitarea instituirii unor reglementări asemănătoare în același domeniu, era de analizat care este natura relației dintre propunere și actul normativ mai sus amintit, asupra căruia nu se intervenea legislativ.

- În cazul **Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.92/2007 privind serviciile de transport public local**, s-a putut constata existența paralelismelor în reglementare între dispozițiile naționale și cele ale unor regulamente europene. Astfel, din analiza proiectului, a fost precizat faptul că Regulamentul (CE) nr.1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr.1191/69 și nr.1107/70 ale Consiliului, se aplica direct în fiecare stat membru, potrivit art.288 din TFUE. Totodată, prin Ordonanța Guvernului nr.12/2016 se aplicau prevederile din regulament referitoare la domeniul transportului cu metroul, iar coroborat cu faptul că în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006, republicată, în cazul serviciilor de transport public local de călători, atribuirea directă a contractelor de delegare a gestiunii se face în condițiile prevăzute de regulament, față de prevederile pct.1 din proiect referitoare la textul propus pentru art.1 alin.(3), exista riscul apariției unui paralelism normativ.

Secțiunea a 4-a

Imperfecțiuni de redactare și de tehnică legislativă

Asigurarea unui conținut conform cu normele de tehnică legislativă a continuat să fie unul dintre obiectivele prioritare în cadrul activității de avizare, pe anul 2016, a Consiliului Legislativ.

Prin observațiile și propunerile formulate în avizele emise, s-a urmărit menținerea uniformității și coerenței proiectelor legislative, prin sesizarea și îndreptarea imperfecțiunilor de redactare a proiectelor de acte normative. Dintre situațiile practice constatate, amintim:

- nereflectarea, în titlu, a conținutului reglementării propuse, neexprimarea sintetică sau exprimarea incompletă a obiectului propus spre legiferare;

- redactarea defectuoasă, de natură a produce confuzii, sau apelarea la forme de exprimare narative sau declarative în exprimarea soluțiilor

legislative preconizate, uneori exagerate în detalieri și descrieri, fără rigoarea, concizia și acuratețea specifice normelor de drept;

- folosirea unei terminologii neunitare sau folosirea unor neologisme fără a se reda semnificația acestora sau fără a se apela la sinonimul din limba română;

- structurarea proiectelor de acte normative în capitole sau secțiuni alcătuite dintr-un singur articol;

- transmiterea de proiecte de acte normative care nu sunt semnate de inițiator;

- lipsa avizului de oportunitate în cazul unor ordonanțe de urgență ale Guvernului;

- neindicarea normei concrete de la care se derogă sau de la care se face excepție, adesea normele derogatorii fiind confundate cu normele de excepție;

- nerezolvarea implicațiilor viitoarei reglementări în ansamblul legislativ, neabrogarea sau nemodificarea textelor aflate în conflict;

- folosirea excesivă a abrogării implicite, chiar și atunci când abrogarea expresă era posibilă, aspect care este în dezacord cu prevederilor art. 65 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, în vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora;

- invocarea, în cadrul formulei introductive a proiectelor de modificare a unei hotărâri a Guvernului, a unor prevederi care au constituit temei legal pentru adoptarea actului de bază;

- folosirea parantezelor pentru explicații, interzisă la art.36 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- redarea incompletă sau eronată a titlurilor actelor normative la care se făcea trimitere;

- norme de trimitere incorecte;

- omisiunea redării intervențiilor legislative suferite de actele normative la care se făcea trimitere;

- propunerea de abrogare a unor acte normative deja abrogate;

- plasarea unor dispoziții cu caracter tranzitoriu în corpul proiectului, nu în finalul acestuia, înaintea dispozițiilor finale;

- redarea mențiunii privind transpunerea normelor Uniunii Europene sub forma unui articol, marcat ca atare, plasat în finalul proiectului;

- neidentificarea cu precizie a actului normativ asupra căruia se dorea să se intervină legislativ;

- transmiterea concomitentă de proiecte care intervin asupra aceluiași act normativ, dar care conțin soluții diferite, chiar antagonice;

- nemotivarea temeinică și fundamentată, având în vedere cerințele stabilite prin art. 115 alin. (4) din Constituție, a situației extraordinare care nu poate fi amânată și care impune recurgerea la adoptarea unei ordonanțe de urgență, precum și nementionarea elementelor de drept și de fapt sau a efectelor negative care s-ar produce în lipsa adoptării acestora;

- instituirea, prin ordonanțe de urgență a Guvernului, a unor măsuri de natură a afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție;

- inexistența studiilor de impact, așa cum este prevăzut în Legea nr.24/2000, mai ales în cazul proiectelor privind domeniul economic sau social, care obligau la acest lucru;

- neindicarea tuturor elementelor necesare identificării actelor internaționale propuse spre aprobare, ratificare, acceptare sau aderare, sau reproducerea greșită a acestor elemente, cum ar fi titlul, data și locul semnării. În numeroase cazuri, clauzele finale ale actelor internaționale nu au prevăzut data și locul semnării sau au fost redactate incorect ori necorespunzător normelor cutumiare de drept al tratatelor, confundându-se autenticitatea actului cu valabilitatea acestuia;

- utilizarea procedurii de a modifica și/sau completa un act normativ modificator, în loc de a se interveni direct asupra actului de bază, în care se încorporau modificările și/sau completările respective;

- modificarea prin propuneri legislative a ordonanțelor de urgență ale Guvernului care nu erau încă aprobate de Parlament, în condițiile în care măsurile dorite prin propunerile legislative ar fi putut constitui amendamente la legea de aprobare;

- modificarea unor acte normative fără a ține cont de nivelul acestora și fără respectarea ierarhiei actelor normative, cum ar fi intervenții aduse asupra unei hotărâri a Guvernului, printr-un act cu nivel de lege, aflându-ne, astfel, în prezența a două decizii de nivel diferit, care nu se pot contopi, prin exprimarea lor în textul unei hotărâri de Guvern;

- modificarea amplă și consistentă a unor acte normative, deși prin conținutul intervenției legislative preconizate se afecta concepția generală sau caracterul unitar al actului normativ de bază, caz în care,

conform prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, era recomandată abrogarea vechii reglementări și înlocuirea sa cu o nouă reglementare în domeniu;

- necunoașterea naturii intervenției legislative propuse asupra actului de bază, inițiatorii făcând confuzie între operațiunile de modificare și completare ale actului de bază;

- nementiționarea sau menționarea eronată a intervențiilor legislative ulterioare care au avut loc în existența actelor normative de referință invocate.

Secțiunea a 5-a

Avize favorabile, fără observații

În anul 2016, Consiliul Legislativ a avizat favorabil, fără observații și propuneri, un număr de **169** de proiecte de acte normative care au fost elaborate în conformitate cu normele de tehnică legislativă, respectând condițiile de formă și de fond, precum și exigențele de redactare specifice stilului normativ.

Pe tipuri de acte normative, avizele favorabile fără observații au fost emise pentru 17 proiecte de legi, 5 proiecte de ordonanțe de urgență ale Guvernului, 3 proiecte de ordonanțe ale Guvernului, 136 proiecte de hotărâri și 7 pentru propuneri legislative. A fost emis și 1 aviz favorabil pentru o cerere de republicare.

Se constată că, față de anul precedent, numărul avizelor fără observații a scăzut, de la 250 în anul 2015, la 169 în acest an, acest fapt fiind însă reflectat în numărul mai mare de avize cu observații și propuneri din acest an.

Secțiunea a 6-a

Avize favorabile cu observații și propuneri

Față de anul 2015, când Consiliul Legislativ a emis un număr de 1056 de avize favorabile cu observații și propuneri, în anul 2016, numărul avizelor de acest fel a crescut la 1105, scopul observațiilor și propunerilor fiind acela de a perfecționa și uniformiza conținutul proiectelor de acte normative.

În ceea ce privește preluarea, de către inițiatori, a observațiilor și propunerilor formulate în avize, se poate spune că acestea au fost în general însușite. S-au constatat însă și cazuri în care acestea nu au fost reținute, deși soluțiile recomandate contribuiau substanțial la clarificarea normelor propuse. În acest sens, menționăm, cu titlu de exemplu, următoarele:

a) Observații și propuneri însușite

- În Avizul referitor la **Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative**, s-a menționat că, întrucât abrogarea art.5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative este o consecință a desființării Agenției Naționale pentru Inspectia Muncii și Securitate Socială, prevederile din cuprinsul art.4, care vizează desființarea acestei agenții, ar trebui poziționate în debutul proiectului și marcate ca art.I, urmând ca celelalte articole să fie renumerotate. Propunerea a fost însușită la adoptarea Legii nr.210/2016 pentru modificarea unor acte normative.

- la **Proiectul de Ordonanță de urgență privind înființarea funcției de atașat agricol și pentru completarea Legii-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice**, s-a semnalat că, potrivit art.89 alin.(1) din Legea nr.188/1999, detașarea se poate dispune pe o perioadă de cel mult 6 luni, prelungirea acesteia în cursul unui an calendaristic urmând a se face numai cu acordul scris al funcționarului public. În consecință, era necesar să se precizeze dispozițiile legale de la care urmează a fi făcută derogarea.

Totodată s-a relevat necesitatea clarificării modului de recrutare a atașatilor agricoli, deoarece în condițiile în care aceștia sunt detașați dintre specialiștii ministerului, nu rezultă care este rolul selecției pe baza regulamentului avut în vedere.

Observațiile formulate în aviz au fost preluate în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.17/2016.

- În cazul **Ordonanței de urgență pentru aprobarea Statutului special al funcției publice specifice de inspector social și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, Consiliul Legislativ a semnalat în aviz că la norma propusă pentru art.28¹ alin.(6) din Legea nr.416/2001, pentru corelare cu dispozițiile art.21alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, textul ar

trebui să prevadă obligația organului de control de a transmite **de îndată** procesul-verbal de constatare organului competent să aplice sancțiunea, și nu pe aceea de a „notifica, în termen de 5 zile”, respectivul organ competent. Propunerea a fost însușită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.82/2016 pentru aprobarea Statutului special al funcției publice specifice de inspector social și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

- În Avizul referitor la **Proiectul de Hotărâre privind înființarea Unității pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar și completarea Hotărârii Guvernului nr.44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice**, s-a arătat că prevederile art.99 alin.(1) și (9) și ale art.104 din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, invocate ca temei legal, nu fac nicio referire expresă la necesitatea emiterii unui proiect de hotărâre a Guvernului cu obiectul de reglementare preconizat.

Totodată, s-a precizat că din Nota de fundamentare reieșea că a fost adoptat Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.6141/2011 privind aprobarea structurii și a Regulamentului de organizare și funcționare a Unității pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar, însă acest act normativ „nu a produs efecte juridice, unitatea nefiind înființată *de facto*”.

În plus, s-a menționat că, potrivit Notei de fundamentare, ordinul sus-menționat era propus spre abrogare, fapt ce nu se corela cu pct.1 din Secțiunea a 5-a „Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare”, unde la lit.a) „acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ” nu se propunea abrogarea acestui ordin.

S-a semnalat că nici în textul proiectului nu se propunea abrogarea Ordinului nr.6141/2011.

Față de cele de mai sus, s-a concluzionat că textele invocate nu puteau constitui temei legal al prezentului proiect.

Inițiatorul a ținut seama de aspectele evidențiate de Consiliul Legislativ și a elaborat un alt proiect de Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, care s-a concretizat în Hotărârea Guvernului nr.439/2016.

- În Avizul referitor la **Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de Incluziune a cetățenilor români**

aparținând minorității rome pentru perioada 2015–2020, s-a semnalat că, la momentul respectiv, se afla în vigoare Hotărârea Guvernului nr.1221/2011 pentru aprobarea unei astfel de Strategii a Guvernului pentru perioada 2012-2020, act normativ care acoperea perioada supusă măsurilor prin proiectul supus avizării. Pentru evitarea unui paralelism în reglementare și instituirea unor eventuale prevederi similare în două acte normative diferite, s-a sugerat introducerea unui articol distinct, care să cuprindă dispoziția de abrogare a actului normativ care își producea deja efectele juridice, cu începere de la data intrării în vigoare a noii hotărâri. Observația a fost însoțită, prin Hotărârea Guvernului nr.18/2015.

- În Avizul referitor la **Proiectul de Hotărâre privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri**, s-a semnalat că la art.1 alin.(1), între domeniile în care ministerul aplică strategia și Programul de guvernare nu se regăsea domeniul „*economie*”, astfel cum figura la art.2 alin.(1) lit.a). Pe de altă parte, din enumerarea cuprinsă în acest din urmă element structural, lipsea domeniul „*resurse minerale neenergetice*”, deși acesta figura printre domeniile enumerate la art.1 alin.(1), fiind necesară corelarea dispozițiilor și uniformizarea redactării textelor.

Observația Consiliului Legislativ a fost însoțită, în Hotărârea Guvernului nr.957/2015 regăsindu-se și atribuțiile subscrise celor două domenii de activitate.

b) Observații și propuneri neînsoțite

- La **Proiectul de Ordonanță de urgență privind înființarea Autorității de Reformă Feroviară**, s-au semnalat, printre altele, următoarele aspecte:

Referitor la art.1 alin.(1), cu privire la sintagma din debut „În subordinea Ministerului Transporturilor se înființează Autoritatea de Reformă Feroviară” s-a semnalat existența unei necorelări cu textul de la alineatul al șaselea din preambul, unde se menționa că „va funcționa sub autoritatea Ministerului Transporturilor”.

De asemenea, s-a menționat că sintagma „finanțată integral de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor” nu se corela cu prevederea de la alineatul al șaselea din preambul, potrivit căreia finanțarea instituției se realiza „din bugetul fondurilor structurale în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare”.

Pe de altă parte, având în vedere că Autoritatea care se înființa prelua o parte din activitățile aparatului propriu al Ministerului

Transporturilor, precum și atribuțiile corelative acestora, s-a subliniat că, în finalul proiectului, trebuia să existe o normă care să instituie modificarea în consecință a Hotărârii Guvernului nr.21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la art.6 alin.(2) teza finală, s-a semnalat că utilizarea sintagmei „Subrogarea în drepturi și obligații” era impropriu folosită, avându-se în vedere prevederile art.1.593 din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

Totodată, pentru un spor de rigoare în reglementare, s-a precizat că, potrivit art.240 alin.(1) din Legea nr.287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, „În cazul contractelor încheiate în considerarea calității persoanei juridice supuse reorganizării, acestea nu își încetează efectele, cu excepția cazului în care părțile au stipulat expres contrariul sau menținerea ori repartizarea contractului este condiționată de acordul părții interesate”. Pe cale de consecință, s-a apreciat că nu se justifică încheierea unor acte adiționale la contractele de servicii aflate în vigoare la data adoptării respectivei ordonanțe de urgență.

De asemenea, s-a semnalat că, potrivit Legii nr.287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, Cartea a V-a – Despre obligații, Titlul IX – Diferite contracte speciale, contractul de prestări servicii nu se mai regăsește reglementat, cu această denumire, în cuprinsul actului. Totodată, s-a precizat că în cuprinsul Capitolului III al Titlului IX (la art.1.766) este reglementat „contractul de furnizare”, a cărui definiție cuprinde și noțiunea de „prestări servicii”. Consiliul Legislativ a recomandat, de aceea, să se analizeze dacă se impunea folosirea noii terminologii în cadrul întregului alin.(2) al art.6.

Observațiile nu au fost însușite, acestea neregăsindu-se în textul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.62/2016 privind înființarea Autorității de Reformă Feroviară.

- **La Proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății**, în aviz au fost menționate, printre altele, următoarele aspecte:

Referitor la textul propus la pct.2 al art.I pentru art.49 alin.(2¹) din Legea educației naționale nr.1/2011, s-a relevat că textul are un grad mare de generalitate și creează premisele segregării școlare pe criterii de dizabilitate, existând riscul ca acest text să fie declarat neconstituțional pentru încălcarea art.4 alin.(2) din Constituție. S-a sugerat, de aceea,

revederea textului și reformularea acestuia prin menționarea criteriilor avute în vedere și a condițiilor care trebuie îndeplinite pentru grupe/clase speciale cu elevi cu dizabilități.

Cu privire la textul propus pentru alin.(2²), din aceleași rațiuni, s-a recomandat revederea sintagmei „în funcție de tipul și gradul de dizabilități” și luarea în considerare a altor criterii, cum ar fi particularitățile de predare a materiei și de receptare sau asimilare a informației.

Cu privire la textul propus la pct.1 al art.II pentru art.17 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind asigurarea calității educației, s-a evidențiat faptul că Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior este o instituție publică autonomă, de interes național, cu personalitate juridică, ce îndeplinește atribuțiile prevăzute în mod expres de lege, și nu atribuțiile „care derivă” din acte normative ce reglementează activitatea altor instituții din țară și, cu atât mai mult, din străinătate.

Observațiile nu au fost însușite, acestea neregăsindu-se în textul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății.

- **La Proiectul de Ordonanță de urgență privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule**, referitor la definițiile termenilor și expresiilor, s-a semnalat că, atâta timp cât în debutul normei se preciza că aceștia au înțelesul prevăzut la art.1 alin.(2) din Legea nr.237/2015, prin proiect nu se putea stabili și un alt înțeles, diferit de cel din lege. Observația nu a fost însușită.

Totodată, deși s-a arătat că Directiva 72/166/CE a fost abrogată ca urmare a intrării în vigoare a Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, astfel încât era necesară reformularea corespunzătoare a normei, observația nu a fost însușită de inițiator.

Nu a fost preluată nici observația formulată pentru art.5 alin.(3), potrivit căreia, pentru corelare cu dispozițiile art.2201 alin.(1) lit.b) și c) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, era necesar ca în contractul RCA să fie prevăzut obiectul asigurării precum și riscurile ce se asigură, și nici observația formulată pentru art.8 alin.(1), referitor la soluția legislativă potrivit căreia

„despăgubirea se suportă în părți egale de către toți asiguratorii RCA”, unde s-a semnalat că norma propusă este contrară art. 2219 alin.(2) din Codul civil, potrivit căruia „Atunci când există mai multe asigurări încheiate pentru același bun, fiecare asigurator este obligat la plată proporțional cu suma asigurată și până la concurența acestuia, fără ca asiguratul să poată încasa o despăgubire mai mare decât prejudiciul efectiv, consecință directă a riscului”.

Aceste observații nu s-au regăsit în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2016.

- **Proiectul de Hotărâre privind stabilirea măsurilor necesare pentru organizarea Sezonului cultural România – Franța 2018**, prevedea, la art.5 lit.c) o referire la „echipa de curatori”, fără ca în cuprinsul proiectului să existe dispoziții referitoare la numărul, rolul și atribuțiile acestora. S-a sugerat completarea proiectului sub acest aspect.

Propunerea nu a fost însușită în proiectul devenit Hotărârea nr. 641/2016 privind stabilirea măsurilor necesare pentru organizarea Sezonului cultural România - Franța 2018.

- **La Proiectul de Hotărâre privind organizarea și funcționarea Institutului Național de Administrație**, cu referire la anexa nr.3, Consiliul Legislativ a semnalat că prin Legea nr.258/2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 5 noiembrie 2015, pct.II din anexa nr.3 a Ordonanței Guvernului nr.80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, care cuprindea normele privind consumul lunar de carburanți pentru autoturismele care deservește instituții publice a fost abrogat, abrogându-se, totodată, și sintagmele „consum lunar de carburanți” și „consum de carburanți” din cuprinsul ordonanței. Din Expunerea de motive a legii menționate, rezultă că scopul intervenției legislative a fost eliminarea restricțiilor impuse instituțiilor publice la consumul de combustibil. Prin urmare, s-a apreciat că ultima coloană a tabelului, trebuie eliminată întrucât nu mai există temei legal pentru stabilirea, prin hotărâre a Guvernului, a consumului maxim de carburant.

Propunerea nu a fost însușită în proiectul devenit Hotărârea nr.1005/ 2016 privind organizarea și funcționarea Institutului Național de Administrație.

Secțiunea a 7-a

Avize negative

În anul 2016, Consiliul Legislativ a emis **58** de avize negative, în scădere față de anul precedent, când au fost emise 89 de avize de acest fel. Lista avizelor negative este prevăzută în **Anexa nr.2**.

Redăm, în continuare, câteva exemple de proiecte care, datorită soluțiilor legislative inadecvate propuse, nu au putut fi avizate favorabil:

- **Propunerea legislativă privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Control Financiar.** În avizul emis s-a precizat că, la acel moment, actul normativ care reglementează activitățile de prevenire, de constatare a neregulilor, de stabilire și de recuperare a creanțelor bugetare rezultate din neregulile apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene este Ordonanța de urgență nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora. De asemenea s-a mai precizat că de *lege lata*, în cazul unei eventuale neconcordanțe între raporturile Autorității de Audit și autoritățile de management, există reglementată calea medierii și, bineînțeles, calea accesului liber și neîngrădit la justiție. Referitor la conținutul propunerii legislative, s-a menționat că acesta era extrem de restrâns, rezumându-se doar la trei articole, care instituiau norme insuficient conturate, nefiind în acord cu prevederile art.24 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora soluțiile propuse trebuie să acopere întreaga problematică a raporturilor sociale ce fac obiectul acesteia.

De asemenea, s-a apreciat că propunerea legislativă nu conține dispoziții referitoare la organele de conducere, modalitatea de desemnare și atribuțiile acestora – aspecte esențiale în calificarea acestei autorități administrative ca fiind autonomă - motiv pentru care reglementarea acestora trebuia să se regăsească în actul de înființare, care ține de domeniul legii organice, fiind incidente dispozițiile art.117 alin.(3) din Constituție. Prin urmare, norma cuprinsă în art.3 din proiect, prin care se delega Guvernului sarcina stabilirii atribuțiilor ANCF, nu era acoperitoare.

- **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.81/2000 privind certificarea încadrării vehiculelor înmatriculate sau înregistrate în normele tehnice privind**

siguranța rutieră, protecția mediului și în categoria de folosință conform destinației, prin inspecția tehnică periodică avea ca obiect modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.81/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.167/2003, cu modificările și completările ulterioare, în sensul reglementării posibilității desfășurării activității de inspecție tehnică periodică a vehiculelor înmatriculate sau înregistrate în România și pe teritoriul Republicii Moldova, al statelor membre ale Spațiului Economic European și al Confederației Elvețiene, de către operatori economici autorizați, pe baza unui contract de franciză încheiat cu Registrul Auto Român.

În avizul negativ referitor la propunere, s-a precizat că aceasta ridică probleme de aplicare în practică, atât în raport cu principiile dreptului internațional, cât și cu regulile aplicabile în materia inspecției tehnice periodice a vehiculelor statuate la nivelul Uniunii Europene.

Astfel, din punct de vedere al principiului suveranității statelor, reglementarea posibilității desfășurării unei anumite activități de către operatori economici străini pe teritoriul unui stat străin, nu poate fi făcută printr-o reglementare națională, ci, eventual, prin încheierea unor tratate internaționale cu acest obiect.

Pe de altă parte, potrivit pct.24 din preambulul Directivei 2009/40/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind inspecția tehnică auto pentru autovehicule și remorcile acestora, **fiecare stat membru** trebuie să asigure, în domeniul său de jurisdicție, efectuarea metodică și la un standard ridicat a inspecțiilor tehnice auto.

În plus, prin soluția legislativă propusă prin proiect, s-ar fi ajuns în situația în care autoritățile române ar putea efectua activități de control finalizate chiar prin aplicarea unor sancțiuni contravenționale, potrivit art.62 din Ordonanța Guvernului nr.81/2000, pe teritoriul unui stat străin, fie el și stat membru al Uniunii Europene, în lipsa existenței unor tratate internaționale care să autorizeze desfășurarea unei astfel de activități în afara domeniului de jurisdicție al statului român. O astfel de posibilitate este exclusă atât de principiile dreptului internațional, cât și de principiile dreptului Uniunii Europene în ceea ce privește domeniul suveranității statale.

- **Propunerea legislativă privind măsurile alternative de executare a pedepselor privative de libertate** avea ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri alternative de executare a pedepselor privative de libertate. Potrivit proiectului, aceste pedepse ar fi urmat să poată fi executate fie la domiciliu, fie doar în zilele de

sâmbătă și duminică într-un centru special înființat, fie prin „echivalent zile muncă în folosul comunității”, fie în regim mixt, de „echivalent zile de muncă în folosul comunității și de zile de executare sâmbătă și duminică într-un centru special înființat.

În avizul negativ s-a precizat că, în forma propusă, reglementarea nu se integrează în ansamblul legislației penale și nici nu este completă.

S-a menționat că, potrivit Codului penal (art.56 și 60), pedepsele privative de libertate sunt detențiunea pe viață și închisoarea, iar executarea acestora se realizează potrivit legii privind executarea pedepselor. Astfel, Titlul III din Legea nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, reglementează modalitatea de executare a pedepselor privative de libertate, stabilind, în Capitolul III, regimurile de executare a acestor pedepse. Potrivit Legii nr.254/2013, pedepsele privative de libertate pot fi executate în regim de maximă siguranță, în regim închis, în regim semideschis sau în regim deschis.

Pe de altă parte, s-a precizat că, în sistemul actual, prin pronunțarea hotărârii de condamnare la o pedeapsă privativă de libertate, instanța nu stabilește și modalitatea de executare a acesteia, regimul de executare fiind stabilit, în condițiile Legii nr.254/2013, de către comisia pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, constituită în cadrul fiecărui penitenciar.

Prin urmare, întrucât, potrivit proiectului, măsurile alternative de executare a pedepsei privative de libertate sunt „măsuri de natură judiciară”, dispuse de judecător, ar putea rezulta că se are în vedere stabilirea unei naturi juridice diferite a acestor măsuri față de regimurile de executare a pedepselor privative de libertate prevăzute în Legea nr.254/2013.

S-a precizat că o astfel de soluție legislativă ar trebui însă consacrată la nivelul Codului penal, în cadrul Capitolului V - Individualizarea pedepselor din cadrul Titlului III - Pedepsele, din Partea generală, și nu într-un act normativ de sine-stătător, cum era acest proiect.

Referitor la măsura alternativă de executare fracționată a unei pedepse privative de libertate, s-a precizat că, din reglementarea propusă nu rezultă când urmează a fi considerată executată pedeapsa. Avem în vedere faptul că, prin cumularea aritmetică a câte două zile de executare

pe săptămână, durata reală a executării pedepsei ar urma să se întindă pe o perioadă considerabilă de timp. În această situație, prelungirea consecințelor condamnării ar putea fi considerată drept nerezonabilă, având în vedere, de exemplu, faptul că termenul de reabilitare se calculează, potrivit art.167 din Codul penal, de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale.

Propunerea legislativă a fost clasată, în temeiul art.63 alin.(5) din Constituție.

- **La Propunerea legislativă pentru modificarea Regulamentului din 4 octombrie 2006 de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice** s-a precizat că, potrivit art.62 din Legea nr.24/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile de modificare și completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul normativ de bază, identificându-se cu acesta.

Or, în cazul de față, actul normativ supus intervenției era o hotărâre a Guvernului, iar prin modificarea acesteia printr-un act superior, la nivel de lege, s-ar fi creat o situație normativă neconformă cu principiile de drept, respectiv cea în care două decizii de nivel diferit, care nu se pot contopi, să figureze în textul unei hotărâri a Guvernului.

S-a concluzionat că, pentru respectarea ierarhiei actelor normative, ținând cont și de competențele consacrate în aplicarea normelor de tehnică legislativă, modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1391/2006, nu se poate face decât printr-un act normativ cu aceeași forță juridică, respectiv printr-o hotărâre a autorității executive.

Propunerea legislativă a fost avizată negativ și ulterior clasată, în temeiul art.63 alin.(5) din Constituție.

Avizele negative au vizat, în acest an, și inițiative legislative cetățenești:

- **Inițiativa legislativă a cetățenilor privind revizuirea Constituției României**, formulată de un comitet de inițiativă în baza prevederilor Legii nr.189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată, a fost avizată negativ, iar avizul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.523 din 12 iulie 2016.

În aviz s-a semnalat că, în anul 2014, Consiliul Legislativ a mai avizat două inițiative cetățenești privind revizuirea Constituției României, depuse de același împuternicit al Comitetului de Inițiativă ca și în cazul prezentului proiect. Cele două inițiative legislative au fost avizate negativ, cu Avizul nr.47 din 16 ianuarie 2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.100 din 10 februarie 2014 și, respectiv, cu Avizul nr.921 din 25.08.2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.659 din 8 septembrie 2014.

Precizăm că și în anul 2015, Consiliul Legislativ a mai avizat două inițiative cetățenești privind revizuirea Constituției României, depuse tot de același împuternicit al Comitetului de Inițiativă ca și în cazul prezentului proiect, inițiative avizate, de asemenea, negativ. Avizul negativ nr.164 din 24.02.2015 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.162 din 9 martie 2015, iar Avizul negativ nr. 1198 din 5.11. 2015 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 26 noiembrie 2015.

Proiectul supus avizării cuprindea soluții legislative similare celor cuprinse în proiectul inițiat în anul 2015, pentru care s-a emis Avizul negativ nr.1198 din 5.11.2015. Pe cale de consecință, au fost reiterate observațiile formulate în acel aviz, raportate la noua formă și numerotare a articolelor din noua inițiativă legislativă.

Avizul negativ referitor la acest proiect a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.523 din 12 iulie 2016.

- Inițiativa legislativă a cetățenilor privind revizuirea Constituției României, formulată de un comitet de inițiativă în baza prevederilor Legii nr.189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată, a fost avizată negativ, iar avizul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.924 din 17 octombrie 2016.

În avizul negativ s-a menționat că posibilitatea dobândirii dreptului de proprietate asupra terenurilor de către străini și apatrizi, în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală a fost consacrată de Constituția României în urma revizuirii din anul 2003. S-a precizat că, așa cum s-a subliniat în doctrină, aceste condiții reprezintă garanții ale respectării principiului inalienabilității și indivizibilității elementelor componente ale statului (teritoriul, populația și suveranitatea), în contextul aderării României la Uniunea Europeană,

însă „dincolo de aceste garanții, dobândirea terenurilor este în continuare neconstituțională, deci interzisă, deoarece, așa cum însăși noua reglementare o prevede expres, „numai” în limitele garanțiilor la care ne-am referit ea este permisă”¹¹.

Totodată, s-a subliniat că, în cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr.148/2003 privind constituționalitatea propunerii legislative de revizuire a Constituției, s-a precizat că „aderarea la Uniunea Europeană, o dată realizată, implică o serie de consecințe care nu s-ar putea produce fără o reglementare corespunzătoare, de rang constituțional”.

Astfel, în dezvoltarea normei constituționale din cuprinsul art.44 alin.(2) din Legea fundamentală, a fost adoptată, mai întâi, Legea nr.312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine, lege care a intrat în vigoare la data aderării României la Uniunea Europeană, respectiv la data de 1 ianuarie 2007.

Ulterior, în mod similar, prin Legea nr.17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr.268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, au fost stabilite regulile privind vânzarea terenurilor agricole către cetățenii români și către cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, ai statelor care sunt parte la Acordul privind Spațiul Economic European (ASEE) sau ai Confederației Elvețiene, precum și către apatrizii cu domiciliul în România, într-un stat membru al Uniunii Europene, într-un stat care este parte la ASEE sau în Confederația Elvețiană, precum și către persoanele juridice având naționalitatea română, respectiv a unui stat membru al Uniunii Europene, a statelor care sunt parte la ASEE sau a Confederației Elvețiene.

S-a concluzionat că, întrucât inițiativa cetățenească propune reglementări contrare obligațiilor rezultate din tratatele internaționale la care România este parte, obligații pe care, potrivit art.11 alin.(1) din Constituție, statul român se obligă să le îndeplinească întocmai și cu bună credință, aceasta nu poate fi promovată.

¹¹ Mihai Constantinescu, Ioan Muraru, Antonie Iorgovan, *Revizuirea Constituției României, Explicații și comentarii*, Editura Rosetti, București, 2003, p.36

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE AVIZARE A REPUBLICĂRILOR ȘI RECTIFICĂRILOR ACTELOR NORMATIVE

Secțiunea 1

Acte normative propuse spre republicare în anul 2016

În conformitate cu prevederile art. 5 din Legea nr.73/1993 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată, activitatea de avizare a formelor republicabile a continuat și în anul 2016, an în care au fost examinate acte normative complexe, unele cu importantă rezonanță în sfera protecției sociale, precum Legea nr.273/2004 privind procedura adopției, Legea nr.122/2006 privind azilul în România sau Legea nr.8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică.

Alte acte care au făcut obiectul republicării în acest an au fost, printre altele, Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, Normele metodologice privind acordarea indemnizației pentru limită de vârstă prevăzute de Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și senatorilor, Legea concurenței nr.21/1996, Legea nr.227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport sau Legea nr.10/1995 privind calitatea în construcții.

Se remarcă și faptul că - similar situației întâlnite în anul 2015, actele cadru pentru organizarea și desfășurarea activității parlamentare - Regulamentul Camerei Deputaților și Regulamentul Senatului - au fost republicate succesiv și în acest an, de 3, respectiv de 2 ori. În toate aceste cazuri, Consiliul Legislativ a examinat formele republicabile ale regulamentelor, reținând, în cadrul unor note remise celor două Camere ale Parlamentului, unele propuneri, care au fost însușite de către cei doi emitenți.

La nivel statistic, în anul 2016 au fost analizate și soluționate un număr de 24 de cereri de republicare, dintre care 2 au fost avizate negativ, 10 au fost avizate favorabil cu observații și propuneri, 1 a fost avizată favorabil fără observații, iar 11 cereri, după ce au fost analizate,

au fost soluționate prin adrese de restituire, conținând recomandări și propuneri.

Pe categorii de acte normative, cererile de republicare au vizat 12 legi, 3 hotărâri ale Guvernului, Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului – care a fost înregistrat în luna decembrie 2015 și soluționat în luna ianuarie 2016, Regulamentul Camerei Deputaților, Regulamentul Senatului, Normele metodologice privind acordarea indemnizației pentru limită de vârstă prevăzută de Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și senatorilor, precum și 3 ordine sau regulamente emise de conducătorii instituțiilor publice centrale.

Cu privire la publicarea în Monitorul Oficial a formelor republicabile ulterior avizării acestora de către Consiliul Legislativ, s-a constatat că, dintre cele 24 de forme examinate, 21 au fost finalizate prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În ceea ce privește preluarea, de către inițiatorii sau emitenții formelor republicabile avizate, a observațiilor și propunerilor conținute în avizele sau în adresele Consiliului Legislativ, s-a constatat că acestea au fost preluate în marea lor majoritate.

1. Observații formulate în avizele emise de Consiliul Legislativ

Pe categorii de avize, 2 forme republicabile au fost avizate negativ și 10 forme republicabile au fost avizate cu observații și propuneri.

Avizele negative s-au referit la:

a) forma republicabilă a Legii nr.122/2006 privind azilul în România. În urma examinării acestei forme, s-au constatat unele aspecte de principiu care era necesar a fi clarificate înainte de republicarea legii, printr-o modificare expresă, ca urmare a faptului că realitățile sociale, politice și juridice care au determinat adoptarea legii în anul 2006 s-au schimbat, legea suferind peste 15 intervenții legislative, dintre care unele complexe și de mare întindere. S-au constatat astfel numeroase antinomii intratextuale, dar și necorelări, atât de texte, cât și de trimiteri, denumiri sau terminologie, care au creat situații echivoce, atât pe formă, cât și pe fond, în ceea ce privește citirea și aplicarea întregului actul normativ. Corelativ, existau și unele prevederi nemodificate, care, având caracter temporar, erau consumate, astfel încât actualitatea juridică a formei republicate nu putea fi asigurată.

Astfel, în cadrul avizului au fost reținute, punctual, următoarele aspecte:

- din punct de vedere al unității terminologice, s-a observat că, în ceea ce privește denumirea structurilor din subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări, erau utilizate mai multe forme, motiv pentru care era dificil de stabilit dacă textele aveau în vedere aceleași entități sau se refereau la structuri diferite. În forma republicabilă erau întâlnite următoarele sintagme: "centre de primire și cazare", "centre de cazare", "centre regionale de proceduri și cazare", "structuri teritoriale", "formațiuni teritoriale", "structura competentă".

A fost subliniat și faptul că, datorită reorganizărilor succesive ale autorității naționale în domeniul azilului, care, în prezent, este Inspectoratul General pentru Imigrări, în unele texte rămase nemodificate, erau greu de actualizat unele denumiri și sintagme vechi, operațiune cu atât mai anevoios de realizat cu cât Ordonanța de urgență a Guvernului nr.55/2007 *privind înființarea Oficiului Român pentru Imigrări prin reorganizarea Autorității pentru Străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și modificarea și completarea unor acte normative*, aprobată cu completări prin Legea nr.347/2007, a dispus, pe de o parte, că în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagmele "Oficiul Național pentru Refugiați" și "Autoritatea pentru Străini" se înlocuiesc cu sintagma "Oficiul Român pentru Imigrări" și, pe de altă parte, că în unele articole din legea supusă republicării, sintagma "Oficiul Național pentru Refugiați", respectiv "Oficiul Național pentru Refugiați sau, după caz, structurile teritoriale ale acestuia" se înlocuiesc cu sintagma "structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări". Ulterior, denumirea "Oficiul" a fost înlocuită cu denumirea "Inspectoratul General", rezultând denumirea actuală "Inspectoratul General pentru Imigrări" (a se vedea Hotărârea Guvernului nr.639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări, cu modificările și completările ulterioare). Totodată, s-a mai constatat că ultimul act modificator, Legea nr.331/2015, modificând texte unde figura denumirea "Oficiul Național pentru Refugiați", a înlocuit această denumire cu sintagma "structura specializată pe probleme de azil din cadrul Inspectoratului General pentru Imigrări", cum era, de exemplu, art.62 alin.(2), fost art.41.

Ca urmare, actualizarea în text a denumirii acestor instituții nu se putea realiza uniform, deoarece nu exista o prevedere expresă și actuală

de înlocuire a acestor sintagme. În toate aceste situații, s-a opinat că inițiatorul actului supus republicării, împreună cu emitentul legii, trebuie să revizuiască forma republicabilă sub aspectele semnalate.

- Pe de altă parte, tot în legătură cu actualizarea denumirilor mai sus discutate, dar și în legătură cu atribuțiile instituțiilor precizate, precum și cu modul preluării acestora de către o singură instituție, s-a menționat că la art.112 alin.(3) și (4), nemodificate, prin înlocuirea și actualizarea denumirilor, a rezultat un text echivoc, ajungându-se la situația în care se putea înțelege că aceeași instituție, Inspectoratul General pentru Imigrări sau structurile sale specializate, își trimite sieși cereri de acordare a accesului la o nouă procedură de azil.

- A mai fost observat și faptul că în cuprinsul formei republicabile, cu referire la hotărârile irevocabile ale instanțelor, această terminologie nu mai era actuală, deoarece Legea nr.76/2012 *pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă* a prevăzut că de la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească "definitivă și irevocabilă" sau, după caz, "irevocabilă" se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească "definitivă". Prin urmare, forma republicabilă trebuia actualizată corespunzător în acest sens (art.114 alin.(6), art.119 alin.(2), art.140 alin.(3), etc.).

De asemenea, sintagma "acte și fapte de comerț" trebuia înlocuită cu sintagma "activități de producție, comerț sau prestări de servicii", deoarece Legea nr.71/2011 *pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil* a stabilit că în cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil aceste sintagme se înlocuiesc.

Având în vedere cele expuse, s-a apreciat că, pentru o formă actuală și funcțională a Legii nr.122/2006 privind azilul în România, republicarea poate avea loc doar ca urmare a modificării acesteia, cu luarea în considerare a aspectelor de principiu și a celor punctuale evidențiate. Ulterior, această lege nu a fost republicată.

b) forma republicabilă a Hotărârii Guvernului nr.301/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.

Forma republicabilă viza un act normativ în executare, respectiv Normele metodologice de aplicare a Legii nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor. Cu referire la

această lege și corelat cu succesiunea în timp a evenimentelor legislative suferite de cele două acte normative în discuție, s-a constatat că Legea nr.333/2003 a fost republicată în anul 2014, schimbându-se, prin urmare, și numerotarea articolelor și alineatelor legii.

În anul 2012, la momentul elaborării normelor metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.301/2012, au fost avute în vedere textele Legii nr.333/2003 înainte de republicarea acesteia. După republicarea legii, actul în executare nu a fost modificat în sensul corelării exprese a trimiterilor din cadrul normelor metodologice la legea republicată, având în vedere că, în acest caz, doar o raportare formală la noua formă republicată și o renumerotare automată a textelor legii nu erau suficiente în cadrul formei republicabile a hotărârii, deoarece actul în executare trebuie să fie corelat în primul rând pe fond cu legea.

Ca urmare, forma republicabilă a Hotărârii Guvernului nr.301/2012 era întocmită de către inițiator prin actualizarea empirică a trimiterilor la legea republicată. În acest sens, - datorită diferențelor constatate între forma adoptată în anul 2003 a Legii nr.333/2003 și forma republicată a acesteia din anul 2014, atât ca numerotare, dar uneori și pe fond, - s-a considerat că o actualizare automată a normelor metodologice care pun în aplicare textele acestei legi nu putea fi realizată cu ocazia republicării Hotărârii Guvernului nr.301/2012, ci doar printr-o modificare expresă a acestei hotărâri, care să identifice în mod exact și să coroboreze noile reglementări din forma republicată a legii cu hotărârea Guvernului.

Pe de altă parte, tot în legătură cu actualizarea și renumerotarea textelor legii în cadrul formei republicabile a hotărârii, s-a semnalat că nu în toate cazurile au fost efectuate aceste operațiuni, cum ar fi la art.25 alin.(1) lit.c) din Normele metodologice, unde, în loc de articolul renumerotat din Legea republicată, respectiv art.19 alin.(3) lit.b), s-a scris art.20 alin.(3) lit.b) din forma originală a Legii. Un caz similar se întâlnea și în anexa nr.6 la Normele metodologice, unde, în cuprinsul atestatului profesional, articolul din Lege care constituia temei pentru eliberarea acestuia nu era renumerotat conform formei republicate a Legii, respectiv în loc de art.41 ar fi trebuit scris art.38.

Dintre avizele cu observații și propuneri, exemplificăm:

a) Republicarea Legii concurenței nr.21/1996

La momentul examinării acestei forme republicabile au fost identificate câteva neconcordanțe, cum a fost cea de la art.25 alin.(1) lit.ș) și de la art.61 alin.(2), fost art.59, în ceea ce privește menținerea

trimiterii în text la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.137/2007, care fusese abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.20/2015. Astfel, a fost semnalat faptul că - în acest caz de identitate a celor două reglementări în domeniul ajutorului de stat, astfel cum reiese din titlul acestora - nu ar trebui procedat similar cu situația întâlnită la 51 alin.(2), fost art.49, nemodificat, în cadrul căruia trimiterea la vechiul Cod de procedură fiscală, abrogat, s-a actualizat direct în text cu noua reglementare, respectiv Legea nr.207/2015 privind Codul de procedură fiscală, fără a mai fi inserată o notă de subsol explicativă.

În acest sens, s-a precizat și că art.51 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.77/2014 prevede că "Ori de câte ori într-o lege specială sau în alt act normativ anterior se face trimitere la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.117/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.137/2007, trimiterea se consideră făcută la dispozițiile corespunzătoare din prezenta ordonanță de urgență."

O altă observație reținută se referea la art.60 alin.(6), fost art.58 alin.(5), unde trimiterea din text la alin.(4) trebuia renumerotată, deoarece acesta, prin introducerea alin.(3¹), devenise alin.(5). Totodată, era de analizat dacă, în înșiruirea trimiterilor prevăzută în text, nu ar fi trebuit inclus și alin.(3¹), devenit alin.(4) și introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.77/2014, deoarece alin.(6) reglementează condițiile în care pot fi atacate deciziile emise de Consiliul Concurenței, iar la alin.(5) sunt prevăzute asemenea decizii.

b) Republicarea Legii nr.227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport

În avizul Consiliului Legislativ au fost realizate unele observații generale privind uniformitatea în redactarea sintagmelor repetitive din textul republicabil, acestea trebuind reproduse astfel cum figurau la art.3. Era cazul expresiilor "lista interzisă" sau "Lista interzisă", "pașaport biologic" sau "Pașaport Biologic", precum și "Cod" sau "Cod Mondial Anti-Doping". În acest ultim caz, la art.1 alin.(2), era prevăzut faptul că în cuprinsul actului, Codul Mondial Anti-Doping va fi "denumit în continuare *Cod*".

O altă observație a vizat art.16-19, cu referire la dispozițiile privind sporurile acordate și calculate la salariul de bază al salariaților Agenției Naționale Anti-Doping, instituție publică coordonată de prim-ministru și finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului. În acest caz, era de analizat dacă aceste prevederi, înainte de republicare, nu ar fi trebuit actualizate și modificate în conformitate cu Legea cadru a salarizării în vigoare, Legea nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, dar și cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, care prevăd că sporurile, indemnizațiile, compensațiile și celelalte elemente ale sistemului de salarizare fac parte din salariul brut.

În caz contrar, pentru a fi evitate unele interpretări eronate ale dispozițiilor în discuție, s-a opinat că ar trebui să fie inserat un asterisc la articolele respective, căruia să îi corespundă o notă de subsol, în care să se facă trimitere la cele două acte normative în domeniul salarizării, invocate mai sus. Aceste propuneri se regăsesc în forma republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.156 din 1 martie 2016.

Însoțită de emitent a fost și propunerea făcută la art.52, fost art.35². Era vorba despre o exprimare ambiguă datorată unui dezacord gramatical, în sensul că în loc de "din cadrul personalul asistent al acestuia" ar trebui scris "din cadrul *personalului* asistent al acestuia".

În schimb, nu a fost preluată observația de la art.58 alin.(5), fost art.39 alin.(4), unde, datorită ambiguității textului, era de analizat dacă cuvântul "aceasta" din cadrul sintagmei "atunci când aceasta nu implică o substanță specifică", nu ar fi trebuit să fie acordat cu partea de debut a textului, respectiv cu "Încălcările prevăzute" sau să fie reformulat corespunzător, dacă se avea în vedere persoana din cadrul personalului asistent, deoarece "aceasta" nu putea implica o substanță specifică.

c) Republicarea Legii nr.273/2004 privind procedura adopției

Forma republicabilă a fost necesar a fi adaptată la specificul pe care îl presupune întocmirea și conținutul unei asemenea forme. Astfel, plecând de la nota de subsol corespunzătoare asteriscului din finalul titlului formeii republicabile și până la Nota finală care reproduce dispoziții tranzitorii și finale ale actelor modificatoare, au fost formulate numeroase observații și propuneri.

La al doilea alineat al notei de subsol corespunzătoare titlului era necesar să fie completată și reformulată, urmând să aibă următorul conținut:

”Legea nr.273/2004 privind procedura adopției a mai fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 19 aprilie 2012 și a mai fost modificată prin:

- Legea nr.76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.365 din 30 mai 2012, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr.187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.757 din 12 noiembrie 2012, cu modificările ulterioare.”

O altă observație a fost la art.2 lit.m), unde, pentru concordanță cu prevederile art.V alin.(1) din Legea nr.57/2016, titulatura ”Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului – A.N.P.D.C.A.” trebuia redactată ”Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție – A.N.P.D.C.A.”.

Referitor la mențiunea potrivit căreia ”Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului – A.N.P.D.C.A. – organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, înființat prin reorganizarea Comitetului Român pentru Adopții”, au fost semnalate următoarele:

- a) Comitetul Român pentru Adopții a fost înființat ca organ în subordinea Guvernului, prin art.10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.25/1997 cu privire la regimul juridic al adopției, aprobată cu modificări prin Legea nr.87/1998, cu modificările ulterioare, abrogată prin Legea nr.273/2004;

- b) în anul 2004, în Legea nr.273/2004, la art.3 lit.m), era definit termenul Oficiu – organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, înființat prin reorganizarea Comitetului Român pentru Adopții;

- c) prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.11/2014 privind adoptarea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr.145/2015, la art.5 alin.(1) se înființează Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei,

Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, prin preluarea activității din domeniul protecției copilului de la Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și din domeniul adopțiilor de la Oficiul Român pentru Adopții.

Din cele mai sus arătate, se observa că Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție s-a înființat prin reorganizarea Oficiului Român pentru Adopții și nu prin reorganizarea Comitetului Român pentru Adopții.

Într-o asemenea împrejurare, pentru evitarea oricărui echivoc în interpretare, era de apreciat necesitatea inserării a două asteriscuri după titulatura "Comitetului Român pentru Adopții", căroră să le corespundă o notă de subsol, din care să reiasă aspectele semnalate.

La **art.107** – fost art.92 – s-a constatat că nu a fost luată în considerare ultima formă a alin.(2), respectiv cea adusă prin Legea nr.187/2012, cu modificările ulterioare, fapt care contravine normelor în materia republicării actelor normative.

Astfel, configurația textelor reglementării propuse spre republicare trebuia să corespundă cu cea dată prin ultima modificare, respectându-se întocmai structura capitolelor, secțiunilor, articolelor, alineatelor și a subdiviziunilor acestora.

Pe cale de consecință, pentru eficiența legislativă a normei și pentru o corectă punere în aplicare a acesteia, s-a propus redarea în mod corect a respectivului alineat.

2. Cazuri de restituire a formelor republicabile

În urma examinării formelor republicabile în anul 2016, 11 dintre acestea au fost restituite de către Consiliul Legislativ, adresele de restituire semnalând, pe de o parte, unele impedimente la republicarea actelor normative și, pe de altă parte, precizând că unele acte primite spre republicare, cum ar fi ordinele, regulamentele sau instrucțiunile emise de conducătorii instituțiilor publice centrale, nu intră în sfera de avizare a Consiliului Legislativ. Totuși, chiar și în acest ultim caz, formele republicabile au fost examinate, iar în adresele de restituire au fost făcute observații și propuneri care să asigure uniformitatea în redactarea formelor republicabile.

Cu referire la unele cazuri de restituire a unor legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență sau hotărâri ale Guvernului, exemplificăm Legea nr.142/1998 **privind acordarea tichetelor de masă** sau Hotărârea

Guvernului nr.321/2005 **privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant.**

În cazul **Legii nr.142/1998** a fost constatat faptul că din cuprinsul art.8 au fost abrogate prevederile privind scutirea de la plata impozitului pe veniturile din salarii, prin art.IV lit.b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, aprobată prin Legea nr.279/2010. Însă, Legea nr.571/2003, care a încorporat, la vremea respectivă, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.58/2010, a fost abrogată prin Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal.

Prin urmare, raportat la prevederile noului Cod fiscal, dispozițiile art.8, astfel cum au fost modificate prin dispozițiile tranzitorii ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.58/2010, nu mai erau de actualitate, cu atât mai mult cu cât aceasta din urmă a prevăzut și faptul că prevederile privind scutirea de la plata contribuțiilor sociale obligatorii stabilite potrivit art.8 rămân în vigoare.

Așadar, având în vedere aceste situații, cu repercusiuni în punerea în aplicare, în prezent, a actului normativ, forma republicabilă a fost restituită, cu sugestia modificării exprese a art.8, în sensul nu numai al actualizării prevederilor conform noului Cod fiscal, dar și a enunțării clare a ipotezelor juridice avute în vedere.

În cazul formeii republicabile a **Hotărârii Guvernului nr.321/2005**, s-au constatat, de asemenea, unele aspecte care au determinat restituirea actului normativ. Astfel, față de faptul că, pe de o parte, hotărârea Guvernului nu mai fusese modificată din anul 2012 și, pe de altă parte, având în vedere atât caracterul temporar consumat al multora dintre prevederile actului (de exemplu, alin.(4) al art.4), dar și trimiterea la unele acte abrogate, textul Hotărârii Guvernului nr.321/2005 trebuia modificat corespunzător înainte de republicare, pentru a se asigura actualitatea juridică a formeii republicate.

În acest sens, a fost precizat și că directiva care a fost transpusă prin această hotărâre a suferit, la nivel european, unele intervenții în anul 2015, astfel încât o modificare a hotărârii era oricum necesară. Era vorba de Directiva Parlamentului și a Consiliului Uniunii Europene 2002/49/CE privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, care, prin Directiva (UE) 2015/996 a Comisiei de stabilire a unor metode comune de evaluare a zgomotului, în conformitate cu Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a fost

modificată, prin stabilirea unor metode de evaluare comune a zgomotului și prin înlocuirea Anexei nr.2. Ca urmare, conform art.2 din această ultimă directivă, statele membre trebuie să asigure intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma directivei până cel târziu la 31 decembrie 2018, ele comunicând fără întârziere Comisiei dispozițiile de drept intern pe care le adoptă în acest sens.

Secțiunea a 2-a

Acte normative propuse spre rectificare în anul 2016

Cererile de rectificare examinate și soluționate în anul 2016 de către Consiliul Legislativ au fost în număr de 113. Acestea au privit, ca în fiecare an, atât acte normative – 58 de cereri, cât și acte individuale, al căror caracter trebuie certificat de către Consiliul Legislativ – 55 de cereri.

În ceea ce privește felul avizelor, 4 rectificări au fost avizate negativ și 54 au fost avizate favorabil cu observații și propuneri.

1. În **avizele negative** s-a constatat că prin propunerile de rectificare nu se îndreptau erori materiale ci, în fapt, ele erau modificări de fond. În acest sens, exemplificăm:

- Prin cererea de rectificare a **Legii nr.250/2016** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative se preciza că, "dintr-o eroare, în cuprinsul alin.(5) numele instituției noastre (CNCAN) a fost scris greșit, fiind necesară corectarea lui și corelarea cu prevederile alin.(6), textul în forma adoptată neputându-se aplica."

Cu referire la această contradicție, Comisia pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților explica, în punctul său de vedere că, inițial, amendamentul în discuție asupra nou introdusului alin.(5), viza stabilirea salariilor pentru personalul celor două instituții, respectiv atât *Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive* cât și *Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare*. Ca urmare, în mod corelativ, alin.(6) stabilea că măsurile necesare vor fi făcute prin ordin comun al secretarului general al Guvernului și al președintelui CNCAN, respectiv al secretarului general al Guvernului și al președintelui ANDR.

În cadrul discuțiilor comisiei, s-a spus că amendamentul referitor la CNCAN a fost formulat și aprobat de membrii comisiei la alt proiect de lege, cel de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2015 – PL-x nr.82/2016, acest amendament regăsindu-se în raportul preliminar al comisiei. Ca urmare, au fost eliminate din cuprinsul alin.(5) și (6) referirile la CNCAN, intenționându-se deci să rămână în textul celor două alineate doar ANDR. Însă, datorită unei erori la momentul întocmirii raportului final asupra proiectului legii de aprobare, la alin.(6), în loc să fie eliminat numele CNCAN, a fost eliminat numele ANDR.

Analizând Regulamentele de organizare și funcționare a celor două instituții, Consiliul Legislativ a constatat că, pe de o parte, Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive menționată la alin.(5) este - conform art.1 alin.(2) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1437/2009 – organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, iar pe de altă parte, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare menționată la alin.(6) este – conform art.1 alin.(2) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1627/2003 – instituție publică de interes național, cu personalitate juridică aflată în coordonarea primului-ministru

Față de aceste aspecte și luând în considerare faptul că la momentul întocmirii raportului final s-au produs unele erori în prelucrarea textelor alin.(5) și (6), Consiliul Legislativ a apreciat că aceste două alineate, în forma în care sunt publicate în prezent în Monitorul Oficial și față de explicațiile din adresele atașate la cererea de rectificare, sunt echivoce și neclare, raportate nu numai la nominalizarea uneia sau alteia dintre cele două instituții, dar și la regimul juridic și de subordonare ale fiecăreia dintre acestea *vis a vis* de emitenții ordinului comun prevăzut la alin.(6).

Luând în considerare cele expuse, s-a concluzionat că aceste necorelări pe fond și pe formă constatate în cadrul Legii nr.250/2016, cu referire la modul de salarizare atât a personalului Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, cât și a personalului Agenției Nucleare și pentru Deșeuri Radioactive, nu puteau fi soluționate printr-o rectificare, ci puteau fi luate în considerare la momentul aprobării PL-x nr.82/2016 - Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri

fiscal-bugetare, care se afla în procedură legislativă la Camera Deputaților.

Similar anilor anteriori, și în acest an au fost **avizate negativ** unele ordine ale conducătorilor instituțiilor publice centrale – care, în faza de proiect, nu sunt supuse avizării de către Consiliul Legislativ, dar pentru care se emite totuși, în cazul rectificării acestora, un aviz. Un astfel de exemplu este cererea de rectificare a **Ordinului** ministrului fondurilor europene nr.4385/2015 pentru aprobarea Documentului-cadru de implementare a Programului operațional sectorial "Dezvoltarea resurselor umane" 2007-2013.

Prin cerere, care nu era motivată detaliat, conform normelor specifice din materia rectificării, se arăta faptul că ar fi vorba despre o eroare materială, a cărei rectificare ar consta în înlocuirea plafonului minim al valorii eligibile a proiectelor finanțate în cadrul apelurilor de proiecte retrospective, în sensul ca în loc de echivalentul în lei a 5.000.001 euro, să fie 500.001.

Analizând fondul reglementării, Consiliul Legislativ a constatat că, la momentul intrării sale în vigoare, ordinul supus rectificării a abrogat un ordin având același obiect de reglementare, respectiv Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 882/2015 pentru aprobarea Documentului-cadru de implementare a Programului operațional sectorial "Dezvoltarea resurselor umane" 2007-2013;

Din analiza celor două acte normative reieșea faptul că în vechiul ordin nu se regăsea categoria proiectelor respective, de unde rezulta că acestea au fost introduse prin ordinul supus rectificării, urmare a consultărilor cu Comisia Europeană.

S-a apreciat că o eventuală îndreptare a acestei valori nu era în nici un caz de natura rectificării actului normativ, care fusese adoptat în forma publicată.

Prin urmare, în acest caz nu era vorba despre erori materiale ce puteau fi corectate prin procedura rectificării actelor normative interne, în condițiile prevăzute la art.17 din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată și art.71 din Legea nr.24/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, ci doar prin procedura modificării actului normativ, cu atât mai mult cu cât, fiind vorba de un ordin al ministrului, adoptarea acestuia se putea face într-un interval de timp rezonabil, nepresupunând parcurgerea unui traseu legislativ îndelungat.

2. În anul 2016, din totalul celor 54 de cereri avizate **favorabil cu observații și propuneri**, au existat în continuare unele rectificări nemotivate în conformitate cu art.12 alin.(3) din Ordinul secretarului general al Guvernului nr.591/2012, fapt pentru care, în vederea soluționării acestora cu aviz favorabil, a fost imperios necesar a se contacta inițiatorii, în sensul completării cererilor cu motivarea corespunzătoare. În cazurile în care inițiatorii nu au putut fi contactați, Consiliul Legislativ a emis adrese de restituire, solicitând informațiile relevante în vederea soluționării respectivelor rectificări.

Totuși, în materia rectificărilor, sub aspectul delimitării noțiunii de „rectificare” de cea de „modificare”, prin normele legale adoptate și datorită rigurozității avizelor Consiliului Legislativ, inițiatorii au început să fie mai rezervați în a formula cereri de rectificare.

Spre deosebire de anii precedenți, nu au mai existat situații în care să se fi ocolit procedura de rectificare stabilită de Legea nr.202/1998, republicată și nici nu au mai existat solicitări de rectificare a unor acte normative anterior publicării acestora în Monitorul Oficial.

3. În cazul **adreselor de restituire** a unora dintre rectificări, s-a apreciat că acestea nu sunt acte normative, ci individuale. Este cazul decretelor privind conferirea unor decorații, pentru eliberarea din funcție, a ordinelor de acordare sau redobândire a cetățeniei, dar și al hotărârilor Guvernului privind acordarea de ajutoare de urgență, de trecere a unor imobile din domeniul privat al statului în domeniul public, de alocări de sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru unele județe, acte care rezolvă situații concrete și, ca urmare, nu sunt supuse avizării Consiliului Legislativ.

Au existat însă și cazuri de restituiri ale unor acte normative la nivel de lege, cum a fost Legea nr.96/2016 pentru aderarea României la Convenția pentru înființarea unei Organizații Europene pentru Cercetări Nucleare, adoptată la Paris la 1 iulie 1953, astfel cum a fost modificată, la Protocolul financiar anexat Convenției pentru înființarea unei Organizații Europene pentru Cercetări Nucleare, adoptată la Paris la 1 iulie 1953 și la Protocolul privind privilegiile și imunitățile Organizației Europene pentru Cercetări Nucleare, adoptat la Geneva la 18 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 383 din 19 mai 2016.

Această lege fusese publicată, dintr-o eroare, fără textul Convenției și fără textul Protocolului financiar, astfel încât în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr.383 din 19 mai 2016 era reprodus, alături de legea internă, doar ultimul Protocol.

Față de prevederile art.24 alin.(1) din Legea tratatelor nr.590/2003, conform căroră, după adoptare, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, însoțit de textul în limba română a tratatului, în prezentul caz, o rectificare nu răspundea cerinței publicării împreună, în același număr al Monitorului Oficial, a legii interne și a actelor internaționale, ci, dimpotrivă, putea crea unele neclarități atât în ceea ce privește respectarea uzanțelor în materie internațională, cât și privitor la publicitatea, aplicarea și efectele juridice în timp ale tuturor acestor acte în dreptul intern.

CAPITOLUL IV **EVIDENȚA OFICIALĂ A LEGISLAȚIEI ROMÂNIEI;** **REPERTORIUL LEGISLAȚIEI ROMÂNIEI; EMITEREA ACTELOR** **NORMATIVE ÎN EXECUTARE**

Secțiunea 1 **Evidența oficială a legislației**

În anul 2016, organizarea și actualizarea evidenței oficiale a legislației României a continuat atât pentru desfășurarea procesului legislativ, dar și pentru realizarea lucrării „*Repertoriul legislației României – evidență oficială. Ediția a XXI-a*”, în conformitate cu art. 79 alin. (1) teza finală din Legea fundamentală care prevede obligația constituțională de ținere a evidenței oficiale a legislației României de către Consiliul Legislativ și cu art. 2 alin. (1) lit. f) din Legea nr.73/1993 privind organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată, care prevede obligația Ținerii evidenței oficiale a legislației României și întocmirii Repertoriului legislației.

Activitatea de ținere oficială a evidenței legislației a constat, în principal, în actualizarea fișierului legislației României cu toate actele publicate în decursul anului 2016 în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin includerea legilor, decretelor, ordonanțelor, ordonanțelor de urgență, hotărâri ale Guvernului, precum și a celorlalte acte emise de autoritățile administrației publice centrale de specialitate și a actelor autorităților administrative autonome în baza de date legislative.

Actele normative publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, au fost incluse în această bază cu toate elementele lor de identificare, efectuându-se și indexarea pe materii, cu separarea corespunzătoare a legislației active în raport cu cea abrogată în mod expres în cursul anului 2016.

Operațiunile specifice pe care le presupune activitatea de actualizare a bazei de date, din care se extrag ulterior fișele actelor publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, precum și cea de transmitere a datelor către administratorii site-urilor Consiliului Legislativ și Camerei Deputaților, au constatat în încărcarea tuturor actelor publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, în cursul anului **2016**, atât cele normative, cât și cele individuale, în număr de **6.857** (decrete, legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență, hotărâri ale Guvernului, acte ale administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților administrative autonome).

În ceea ce privește situația statistică a tuturor actelor (legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență, hotărâri ale Guvernului), adoptate în anul 2016 – ne referim la acte normative sau individuale, de bază sau modificatoare – aceasta se prezintă astfel:

- legi: 252;
- ordonanțe ale Guvernului: 27;
- ordonanțe de urgență ale Guvernului: 100;
- hotărâri ale Guvernului: 1.023

Total: 1.402

Menționăm că din cele 358 de legi adoptate în anul 2016, 86 au avut ca obiect de reglementare aprobarea unor ordonanțe sau ordonanțe de urgență ale Guvernului, iar un număr de 5 au avut ca obiect respingerea de ordonanțe/ordonanțe de urgență.

Situația statistică a actelor normative de bază, adoptate în anul **2016**, pe categorii, se prezintă astfel:

- legi: 167 (din care, 86 legi de aprobare/aprobare cu modificări și/sau completări a unor O.G./O.U.G. și 5 de respingere) ;
- ordonanțe ale Guvernului: 9 ;
- ordonanțe de urgență: 33 ;
- hotărâri ale Guvernului: 292 .

Total: 501

Dintre aceste acte normative de bază, adoptate în anul 2016, la data de 31 decembrie 2016, mai erau în vigoare:

- legi: 166;
- ordonanțe ale Guvernului: 9;
- ordonanțe de urgență: 32;
- hotărâri ale Guvernului: 291

Total: 498

În anul 2016, au fost scoase din legislația activă un număr de 100 de acte normative (legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență și hotărâri ale Guvernului).

Analizând evidența cronologică a actelor adoptate și publicate în Monitorul Oficial, semnalăm că dintre hotărârile de Guvern adoptate în anul 2016, în număr de 1.023, au fost publicate în Monitorul Oficial un număr de 1.001, rezultând un număr de 22 hotărâri nepublicate.

Din statisticile prezentate, față de anul 2015, rezultă o scădere a numărului de acte adoptate în anul 2016, cu excepția hotărârilor Guvernului, unde numărul se păstrează aproape același.

Astfel, în anul 2016 au fost adoptate 252 de legi, față de 358, în 2015; 27 de ordonanțe simple, în anul 2016, față de 43 în anul 2015. O creștere semnificativă au înregistrat însă numărul ordonanțelor de urgență adoptate în anul 2016, respectiv 100, față de 66 în anul 2015.

Situațiile statistice, prezentate mai sus, se referă strict la actele normative adoptate de Parlament și Guvern, nu și la actele normative adoptate de autoritățile administrației centrale de specialitate și ale autorităților administrative autonome și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu respectarea principiului simetriei, având în vedere faptul că instituția noastră nu avizează proiectele acestor acte.

Având în vedere importanța actelor normative adoptate de autoritățile administrației centrale de specialitate și autoritățile administrative autonome în cadrul sistemului legislativ, Sectorul de evidență oficială a legislației și de elaborare a Repertoriului legislației României ține și evidența acestor acte (ordine, instrucțiuni, norme, norme metodologice, norme tehnice, regulamente, instrucțiuni, circulare, decizii, etc.). Modalitatea de ținere a evidenței, ca și în cazul actelor de nivel superior, s-a păstrat, prin gruparea în funcție de emitenți și anul adoptării, cu încadrarea corespunzătoare a acestora ca fiind acte de bază sau cu rol modificador, normative sau individuale.

Cu privire la modalitatea de încărcare în baza de date a actelor publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, aceasta s-a făcut prin indicarea elementelor de identificare a actelor respective – titlu, intrare în vigoare, compoziție, încadrare ca fiind de bază, modificador,

normativ sau individual, temei legal, funcție activă, trimiteri, norme în alb, norme de republicare, directive transpuse.

Într-o primă fază, toate aceste operații au presupus o analiză primară a actului, constând în lectura actului, introducerea elementelor de identificare a acestuia, a elementelor structurale, apoi, în cea de-a doua fază analiza juridică, respectiv temeiul legal, funcția activă, trimiteri, norme în alb, norme de republicare, directive transpuse.

Ținerea evidenței legislației în sistem informatic oferă posibilitatea extragerii fișei de evidență din baza de date legislative, fișă ce păstrează formatul fișelor de evidență pe suport de hârtie și care cuprinde o serie întreagă de informații privind încadrarea actului ca fiind normativ, individual, de bază sau modificador, temeiul legal, funcția pasivă - intervențiile legislative exprese suferite de actul normativ după adoptare - cu indicarea precisă a textelor modificate/completate/abrogate, la nivel de articole, alineate, litere, alte elemente structurale - funcția activă - intervențiile legislative exprese aduse de un act asupra altor acte normative, respectiv modificări, completări sau abrogări, trimiterile la alte acte, derogările, contingentele, normele în alb, normele de republicare. Prin introducerea acestor date, situația fiecărui act normativ poate fi cunoscută la diferite momente istorice.

Precizăm că, pe lângă fișierul electronic al actelor normative, Consiliul Legislativ deține și un număr de cca. 33.500 de fișe pe suport de hârtie, corespunzătoare aceluiași număr de acte normative, ce cuprinde întreaga legislație a României, începând cu anul 1864 și până în anul 2003. El cuprinde legislația României și reflectă evoluția acesteia pe o perioadă de 140 de ani. Acest fișier a stat la baza întocmirii edițiilor Repertoriilor legislației României, furnizând toate informațiile despre fiecare act normativ de bază, precum și despre raporturile acestuia cu alte acte normative.

În prezent, partea de evidență a actelor normative este complet informatizată, asupra fondului legislativ efectuându-se cca. 25.000 de operațiuni numai în anul 2016.

Actele normative de bază care formează fondul activ al legislației naționale, la data de 31 decembrie 2016, sunt prezentate statistic în **Anexa nr. 3.**

Prin ținerea evidenței legislației, și în cursul anului 2016 au fost depistate acte normative asupra cărora s-a intervenit prin mai multe operațiuni de modificare și completare, uneori masiv și într-un timp relativ scurt și masiv, făcând astfel dificil procesul de aplicare (a se

vedea **Anexa nr.4**).

Menționăm că reglementări asupra cărora s-a intervenit prin mai multe operațiuni de modificare și completare în decursul timpului, au fost înlocuite, în anul 2016, de acte normative noi, spre exemplu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată prin Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice iar Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie.

Printre actele normative care au suferit cele mai multe modificări în decursul anului 2016, enumerăm: Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (8 modificări în anul 2016, față de 1 în anul 2015), Legea educației naționale nr. 1/2011 (9 modificări în anul 2016, față de 4 în anul 2015), Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (9 modificări în anul 2016, față de 4 în anul 2015), Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (3 modificări în anul 2016, față de 1 în anul 2015), Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (4 modificări în anul 2016, față de 9 în anul 2015), Ordonanța de urgență nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (2 modificări în anul 2016).

Unele acte normative au fost modificate chiar în decursul anului în care au fost publicate în Monitorul Oficial al României și au intrat în vigoare, cum ar fi: Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice (publicată în luna mai 2016 și modificată în noiembrie 2016), Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (publicată în luna ianuarie 2016 și modificată în iunie 2016), Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2016 privind unele măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (modificată de 2 ori în anul 2016), Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (modificată de 2 ori în anul 2016), Hotărârea Guvernului nr. 161/2016 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care

reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2016-2017 (modificată de 4 ori în anul 2016), Hotărârea Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice (modificată de 2 ori și abrogată în anul 2016).

În anul 2016, au fost pronunțate 13 decizii ale Curții Constituționale de admitere a unor excepții pentru dispoziții din Codul de procedură civilă, Codul penal și din Codul de procedură penală, față de 21, în anul 2015 și 10, în anul 2014. De asemenea, prin 15 decizii ale Curții Constituționale, dispoziții legale din acte normative au fost declarate ca fiind neconstituționale. Aceste decizii au fost reținute în evidența Consiliului Legislativ și menționate în fișa actului care a fost declarat parțial sau integral neconstituțional.

Valorificând informațiile și datele conținute de Baza de date a fost întocmită lucrarea Decizii de neconstituționalitate a unor dispoziții din Codul de Procedură Penală, pronunțate în perioada 2014-2016 și stadiul de implementare a acestora în legislație. (a se vedea **Anexa nr.5**).

Secțiunea a 2-a

Elaborarea Repertoriului legislației României

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 73/1993, republicată, Consiliul Legislativ elaborează anual Repertoriul legislației României – evidența oficială și furnizează varianta on – line a acestuia.

Edițiile anuale ale *Repertoriului legislației României – evidență oficială*, întocmite de Consiliul Legislativ, reflectă universul legislativ ce cuprinde totalitatea actelor normative elaborate de legiuitor pe parcursul timpului și supus permanent unor schimbări majore sau minore, sub impactul noilor reglementări impuse de realități.

Cea de-a XXI – a ediție a *Repertoriului*, elaborată pe parcursul anului 2016, se prezintă ca un adevărat „istoric al legilor” ce permite tuturor utilizatorilor dreptului, și nu numai, să găsească cu ușurință o lege sau un alt act căutat, dar să-i și poată parcurge dintr-o dată întreaga evoluție.

Luarea în evidență, clasificarea, urmărirea pe parcursul existenței și apoi trecerea în fondul pasiv al legislației a actelor normative adoptate timp de aproape 150 de ani, reflectat în *Repertoriul legislației României*

– *evidență oficială* a presupus o muncă asiduă, de migală și atenție. De la înființarea sa, la 1 aprilie 1996, cel de-al treilea Consiliu Legislativ a continuat activitatea de ținere a evidenței oficiale a actelor normative publicate în Monitorul Oficial al României, prin întocmirea fișierului legislației, cuprinzând datele și informațiile pentru fiecare act publicat, respectiv titlul, numărul și data publicației oficiale în care a apărut, precum și intervențiile legislative pe care acesta le-a avut în decursul timpului. Fișele de evidență reprezintă adevărate “cărți de identitate” pentru fiecare act normativ în parte, ele menționând, pe lângă intervențiile exprese suferite de actul normativ de-a lungul existenței sale (modificări, completări, abrogări, suspendări, repuneri în vigoare, prorogări de termene etc.), dar și alte date importante, respectiv trimiterile și contingentele cu alte reglementări, derogările, normele în alb și normele de republicare.

Îndeplinirea atribuțiilor Consiliului Legislativ de ținere a evidenței oficiale a legislației României și de întocmire a celor 21 de ediții ale *Repertoriului legislației României – evidență oficială* nu ar fi fost însă posibilă fără bogatul tezaur constând în fișele de evidență pe suport de hârtie a actelor normative adoptate anterior datei sale de înființare, pe care Consiliul Legislativ le-a preluat de la Ministerul Justiției și fostul Consiliu Legislativ creat în anul 1971. Practic, aceste fișe de evidență au fost punctul de la care s-a pornit în realizarea respectivei sarcini a Consiliului, în contextul fluctuației legislative la care am asistat în ultimii 25 de ani.

Până la ediția a XII – a (1864 – 2007) inclusiv, *Repertoriul legislației României – evidență oficială* a fost imprimat pe suport de hârtie. Ulterior însă, având în vedere conținutul bogat al acestuia care, de la an la an, a crescut proporțional cu numărul actelor normative adoptate, *Repertoriul legislației – evidență oficială* a fost editat doar pe suport electronic, în format pdf.

Repertoriul legislației României reprezintă un instrument de lucru pentru juriști, elaboratori și utilizatori ai dreptului, fiind distribuit ministerelor precum și altor autorități ale administrației publice centrale de specialitate. El poate fi regăsit pe site-ul Consiliului Legislativ, la adresa www.clr.ro, precum și pe site-ul Camerei Deputaților, la adresa www.cdep.ro.

Începând cu data de 5 decembrie 2006, „Repertoriul Legislației României” este înregistrat ca marcă la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, reînnoită la data de 5 decembrie 2016, pentru clasele „42 –

Servicii științifice și tehnologice, precum și servicii de cercetare și de concepție și cele legate de acestea” și „45 – Servicii juridice”, titularul acesteia fiind Consiliul Legislativ, iar drepturile cu privire la mărci sunt cele prevăzute în Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, republicată, cu modificările ulterioare.

În cursul anului 2016, a fost continuată activitatea de transmitere, către administratorii site-urilor Camerei Deputaților și Consiliului Legislativ, a Sumarelor actualizărilor juridice efectuate în baza de date legislative, precum și a documentelor cuprinzând informații despre fiecare act publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I (funcții active, trimiteri, etc.). Aceste fișiere sunt utilizate pentru actualizarea Repertoriului legislației, varianta *online*, respectiv pentru încărcarea aplicației *online* Repertoriul legislației României.

Secțiunea a 3-a – Emiterea actelor normative în executare

În virtutea art.2 lit. g) din Legea nr.73/1993, republicată, Consiliul Legislativ întocmește trimestrial și anual o situație ce cuprinde actele normative care au dispus elaborarea de norme metodologice și alte acte în aplicare, precum și stadiul realizării acestor dispoziții legale, situație care se transmite Secretariatului General al Guvernului și Departamentului pentru Relația cu Parlamentul.

Astfel, în anul 2016, un număr de 77 legi, 4 ordonanțe, 40 ordonanțe de urgență și 16 hotărâri ale Guvernului au dispus elaborarea unui număr de 137 acte în aplicare.

Dintre acestea, au fost elaborate însă numai 29 de acte în aplicare, din care 7 în termen, 16 cu termen depășit și 6 fără termen, iar un număr de 55 acte în aplicare nu au fost elaborate, din care 30 au depășit termenul, 27 nu au avut precizat acest termen și 51 nu au avut termenul de elaborare expirat la finele anului 2016.

Cu titlu de exemplu, acte normative care au dispus adoptarea de acte în aplicare, dar care nu au fost publicate până la sfârșitul anului 2016, termenul fiind, în acest fel, depășit au fost:

- Legea nr. 63/2016 privind susținerea financiară a grupurilor de producători sau cooperativelor agricole de producători vitivinicoli care dețin și exploatează plantații viticole cu soiuri nobile și pentru încurajarea valorificării producției de vin, care a dispus la art. 8 ca, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare, să fie aprobate

normele metodologice de aplicare a acestora prin hotărâre a Guvernului; normele nu au fost adoptate;

- Legea nr. 86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, care a dispus la art. 8 ca, în termen de 90 de zile de la publicare, să se elaboreze normele metodologice de aplicare a acestora;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2016 privind înființarea Autorității de Reformă Feroviară, care a dispus la art.8 alin. (1) ca, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare, să se elaboreze, prin hotărâre a Guvernului, organizarea și funcționarea Autorității de Reformă Feroviară, structura organizatorică și numărul maxim de posturi.

De asemenea, menționăm că în anul 2016 s-au adoptat cu termen depășit de aproximativ 5 ani, următoarele acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice;

- Ordinul comun nr. 968/5194/1945/714/2016 al Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 151/2010 privind serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale adresate persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate.

CAPITOLUL V

ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI INTERNE CU REGLEMENTĂRILE UNIUNII EUROPENE

1. În avizarea proiectelor de acte normative, precum și a propunerilor legislative, Consiliul Legislativ examinează, în conformitate cu dispozițiile Legii nr.73/1993, republicată, precum și a Regulamentului său de organizare și funcționare, concordanța normelor juridice interne propuse cu reglementările Uniunii Europene, pe linia armonizării legislative, din perspectiva necesității de îndeplinire a obligațiilor ce revin României, desprinse din calitatea sa de stat membru.

Astfel, activitatea desfășurată în anul 2016 de Consiliul Legislativ, prin Departamentul pentru armonizarea legislației cu reglementările

Uniunii Europene, s-a axat, similar anilor ce s-au scurs de la momentul aderării României la UE, pe analizarea și verificarea proiectelor de acte normative sub aspectul conformității lor cu dreptul european, un demers integrat procesului ce vizează continuarea eforturilor de aliniere și respectiv, de consolidare a legislației naționale în raport de normele și exigențele europene, în consonanță cu angajamentele asumate de statul român, potrivit Tratatului de aderare la UE, așa cum a fost ratificat prin Legea nr. 157/2005.

2. În anul de referință 2016, au fost avizate 135 de proiecte, pentru care s-au formulat fie *puncte de vedere*, fie *rapoarte*, din perspectiva conformității ori compatibilității cu dreptul european. Procesul de armonizare legislativă s-a caracterizat, de-o manieră generală, printr-o dinamică similară celor din anii precedenți, numărul proiectelor de acte normative supuse avizării Consiliului Legislativ din perspectiva asigurării conformității ori a compatibilității cu normele dreptului european, menținându-se pe aceleași coordonate constante, corespunzătoare necesităților izvorâte din îndeplinirea obligațiilor asumate de statul român.

Menționăm că în raport de segmentul legislației europene incidente, un număr de **29** de proiecte vizau problematica *Pieței Interne*, **23 dosare** se încadrau în *Politica europeană în domeniul mediului*, **17** interferau cu domeniul *Transporturilor*, **15** prezentau tangență directă cu domeniul *Agricultură*, un număr de **11** au vizat *Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale*, un număr de **6** erau relevante *Spațiului de libertate, securitate și justiție al UE*, după cum tot un număr de **6** priveau *Protecția consumatorilor*, **5** vizau *Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii*, de asemenea, **4** vizau domeniul *Energie* etc.

Din analiza modului de preluare sau adaptare a proiectelor examinate în raport de normele ori exigențele dreptului european și în funcție de concluziile reținute pentru fiecare proiect în parte referitoare la *gradul de conformitate* al acestora cu acquis-ul comunitar, s-au formulat **78 de puncte de vedere** cu soluții de *avizare favorabilă*, **53 de puncte de vedere** conțineau soluții de *avizare favorabilă cu observații și propuneri*, și respectiv un număr de **4 puncte de vedere** prin care s-a propus soluția de *avizare negativă*.

3. În cursul anului 2016, Departamentul a avut aceeași bună colaborare cu structuri guvernamentale corespondente, implicate în avizarea proiectelor de acte normative din perspectiva respectării

dreptului european, îndeosebi cu structura de specialitate din cadrul aparatului Ministerului Afacerilor Externe, cu care a păstrat permanent legătura, în sensul clarificării unor aspecte relevante procesului armonizării legislative ori a implementării acquis-ului comunitar.

Totodată, Departamentul a fost asociat în privința soluționării unor solicitări sau sesizări primite la nivelul Consiliului, prin intermediul *Serviciului Relații externe și protocol*, din partea unor persoane sau organisme interesate în formularea unor puncte de vedere referitoare la modalitatea de interpretare sau de aplicare a unor dispoziții legale în anumite domenii subsecvente acquis-ului comunitar.

De asemenea, prin reprezentanții săi, Departamentul a participat la o serie de reuniuni, seminarii, mese rotunde ori alte întâlniri cu caracter științific, organizate atât de către autoritățile administrației publice ori de instituțiile publice cărora le revin responsabilități pe linia aplicării dreptului european, pe teme de maximă actualitate, dar și de către organizațiile neguvernamentale de profil sau asociații profesionale – Societatea Română de Drept European (SRDE), Uniunea Națională a Juriștilor din România, etc.

CAPITOLUL VI ACTIVITATEA DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

Direcția de studii și documentare din cadrul Consiliului Legislativ a continuat, și în anul 2016, activitatea de colectare și de punere la dispoziția specialiștilor a informațiilor de doctrină și de practică legislativă, ca material auxiliar pentru elaborarea avizelor.

Astfel, a fost continuată activitatea complexă de prelucrare a articolelor de drept din periodicele românești și străine achiziționate de Consiliul Legislativ. Aceasta constă în traducerea din limbile franceză și engleză a articolelor de specialitate și apoi în redactarea unor rezumate pe categorii de subiecte, care sunt inserate în baza de date realizată în sistem automatizat TINLIB. **În prezent, această bază conține aproximativ 22.600 de înregistrări.** Periodicele străine sunt cele mai importante reviste juridice, dintre care amintim: *Revue trimestrielle de droit civil*, *Revue de droit public*, *Revue internationale de droit comparé*, *Revue critique de droit internationale privé*, *Revue trimestrielle de droit commercial et de droit économique*, *Revue de science criminelle et de droit pénal comparé*, *Revue trimestrielle de droit européen*, *Revue française de droit constitutionnel*, *Journal du*

droit international, European Constitutional Law Review, International & Comparative Law Quarterly și International Journal of Constitutional Law.

Prin prelucrarea acestor reviste de specialitate, s-a asigurat cunoașterea opiniilor unor renumiți specialiști europeni referitoare la diverse probleme din domeniul dreptului, asigurându-se astfel o documentare aprofundată privind doctrina și legislația comparată. Aceste rezumate sunt incluse și la rubrica *Referințe bibliografice* a *Buletinului de informare legislativă*. Prin urmare, ca în fiecare an, au fost furnizate informații punctuale din dreptul comparat, surse de doctrină și de practică legislativă din dreptul intern, referințe bibliografice pentru elaborarea unor lucrări de specialitate.

În anul 2016 au fost indexate și adnotate atât articolele din cele 12 reviste de drept străine, cât și din cele 14 reviste românești la care biblioteca Consiliului Legislativ are abonament. Dintre publicațiile românești de drept care se regăsesc în cadrul bibliotecii, amintim: *Dreptul, Curierul Judiciar, Revista română de dreptul muncii, Pandectele Române, Revista română de drept al afacerilor, Revista română de drept public, Revista română de dreptul proprietății intelectuale, Caiete de drept penal, Revista română de drept privat, Revista română de drept european, Revista română de jurisprudență, Noua revistă de drepturile omului, Analele Universității București – seria Drept*, precum și *Revista de drept constituțional*.

S-a acordat o atenție deosebită propunerilor *de lege ferenda* care au fost publicate în paginile revistelor menționate. Această rubrică apare semestrial sub titlul *Referințe bibliografice* din cadrul *Buletinului de informare legislativă*, dar și observațiilor critice referitoare la legislația românească, precum: cazuri de dispoziții neconstituționale, redactări defectuoase, neconcordanțe legislative, legislație nearmonizată etc.

Trebuie subliniat importantul volum de muncă consacrat redactării publicației *Buletin de informare legislativă*, care a continuat să apară trimestrial, fiind susținut atât cu materiale ale specialiștilor din cadrul Consiliului, cât și cu articole scrise de cadre didactice universitare sau specialiști din alte instituții ale statului.

Ca de obicei, numărul 3 a fost alocat publicării *Raportului anual de activitate a Consiliului Legislativ* pe anul anterior. În celelalte trei numere au fost publicate articolele specialiștilor la rubrica permanentă *Studii, opinii, informări*. Studiile au abordat subiecte cu teme de actualitate din diverse domenii juridice.

Cele patru numere ale *Buletinului de informare legislativă* din anul 2016 cuprind articole care s-au bucurat de un interes deosebit, mai cu seamă seria de articole *Noile Coduri în jurisprudența Curții Constituționale. Decizii de admitere*. Prima parte a acestei serii a fost publicată în numărul 4/2014, atrăgând mulți cititori de la început. La sfârșitul anului 2016, seria a ajuns la al 6-lea număr, urmând să continue în viitoarele numere ale *Buletinului de informare legislativă*. Semnalarea deciziilor Curții Constituționale prin care au fost admise excepții de neconstituționalitate pentru dispoziții din noile coduri a contribuit la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Codului penal, a Codului de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 389 din 23 mai 2016.

Alte articole publicate în anul 2016 în *Buletin*, care au atras atenția specialiștilor, au fost: *Profilul Republicii Moldova în raport cu dreptul Uniunii Europene, Regionalizarea – concept și modele de regionalizare, O reglementare inedită în Legea educației naționale, Reforma Tribunalului Constituțional polonez, Evoluția constituțională a rolului și funcțiilor Consiliului Legislativ, Considerații privind instituția derogării în perioada legislativă 2015-2016, Simplificarea și îmbunătățirea calității legislației – raport al Consiliului de Stat din Franța pe anul 2016, Gestionarea teritoriului – o permanentă reformă, Cetățenia Uniunii Europene*, toate semnate de specialiști din cadrul Consiliului. Pe lângă aceste studii, au fost publicate și alte articole prezentând subiecte de interes actual ale unor specialiști din alte instituții cu care Consiliul Legislativ colaborează, precum *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*, semnat de dr. Marian Enache, și *Valorificarea normelor de tehnică legislativă în controlul de constituționalitate*, semnat de lector univ. dr. Marieta Safta.

De asemenea, în *Buletin* s-a menținut rubrica consacrată: *Apariții editoriale*, în care sunt recenzate cărți de actualitate și de interes, printre care amintim *Autocrația electivă vs Democrația parlamentară* de Ioan Alexandru, *Stăinii în România. Regim juridic* de Ioan Chelaru, *Dreptul și juriștii în Academia Română (1866-2016)* de Mircea Duțu, *Procesul legislativ* de Marian Enache, *Ghid de admisibilitate la Curtea Constituțională a României* de Tudorel Toader și Marieta Safta, *Rolul magistraților-asistenți în jurisdicția curților constituționale* de Augustin Zegrean și Mihaela-Senia Costinescu, *Locul și rolul științei în*

dezvoltarea societății. Dreptul în sistemul științelor sociale: instituții și fundamente juridice de Moise Bojincă și Stela Hamza.

Din structura *Buletinului* mai face parte și rubrica *Referințe bibliografice*, care cuprinde bibliografii adnotate cu articole din revistele de drept străine intrate în bibliotecă.

Buletinul de informare legislativă este distribuit gratuit structurilor Parlamentului României, ale instituțiilor centrale ale statului, dar și unor instituții cu profil juridic sau unor universități de prestigiu, precum Universitatea din București, fiind disponibil și pe site-ul Consiliului Legislativ în format .pdf.

Și în anul 2016, Biblioteca Consiliului Legislativ, fiind o bibliotecă specializată, și-a orientat achizițiile spre domeniul drept-legislație. Astfel, fondul documentar de carte a crescut, prin cumpărarea a 95 de cărți, reprezentând tratate de drept, lucrări de referință, legislație comentată, jurisprudență, legislație, studii juridice, dar și prin donații ale unor membri ai instituției (29 de cărți). De asemenea, s-au completat prin abonament, colecțiile celor 26 de titluri de periodice de drept, necesare documentării – 12 reviste străine și 14 reviste românești, precum și colecția Monitorului Oficial al României, Partea I. A fost continuată colaborarea cu Biblioteca Senatului, a Camerei Deputaților și a Curții Constituționale, axată în general pe schimb interbibliotecar, pentru o mai bună informare și documentare a specialiștilor din cele patru instituții.

Ca o concluzie, putem aprecia că și în anul 2016 a fost depus un efort susținut, continuu, pentru ținerea la zi a bazelor de date documentare (în prezent biblioteca dispune de **8177** de exemplare de cărți înregistrate în baza de date, analiticul revistelor românești cuprinde peste 12.300 de înregistrări, iar analiticul revistelor străine cuprinde peste 10.200 de înregistrări).

Bogatul material documentar de care dispune Biblioteca Consiliului Legislativ este pus la dispoziția specialiștilor pentru cunoașterea aprofundată a doctrinei și a practicii judiciare, în vederea propunerii de soluții corecte și unitare în activitatea de avizare a proiectelor de acte normative.

CAPITOLUL VII

INFORMATIZAREA ACTIVITĂȚII SPECIFICE EVIDENȚEI OFICIALE A LEGISLAȚIEI

În baza Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, Departamentul de informatică legislativă (DIL) asigură aplicarea unor componente ale tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) în activitatea curentă a Consiliului Legislativ, care implică atât asigurarea bunei funcționări a infrastructurii hardware și software a Consiliului Legislativ, dar și crearea unor condiții tehnice corespunzătoare pentru susținerea interoperabilității cu alte sisteme informatice, cum ar fi cel al Camerei Deputaților, Ministerului Finanțelor Publice, sau cel al Guvernului României. Profesioniștii TIC care lucrează în DIL asigură asistență de specialitate tuturor secțiilor și compartimentelor funcționale ale Consiliului Legislativ, materializată în asigurarea accesului la componentele TIC necesare desfășurării în bune condițiuni a activităților curente. Panelul activităților TIC care definește obiectul de activitate al DIL include atât activități legate de proiectarea, dezvoltarea, implementarea și integrarea de sisteme software, cât și soluții din spectrul operațional al activităților TIC, cum ar fi configurarea, administrarea, integrarea și securizarea infrastructurii hardware și software a Consiliului Legislativ. Prin utilizarea unui set de bune practici pentru utilizarea metodologiei DevOps s-a reușit o armonizare a activităților de dezvoltare (software) cu cele operaționale (hardware), fără a limita expunerea pe metodologia AGILE, deja adoptată pe segmentul de dezvoltare software. O orientare pe arhitecturi bazate pe servicii (SOA) sau microservicii (MSA) va crea premiza unui spor de performanță în implementarea DEVOPS.

Implicarea specialiștilor în tehnologia informației din cadrul DIL se face pe toată verticala de activități specifice TIC, cu excepția mentenanței sistemului integrat pentru activități financiar-contabile care se realizează cu sprijinul firmei furnizoare a ERP-ului (Enterprise Resource Planning).

Permanentă consolidare atât a infrastructurii hardware cât și a celei software reprezintă un deziderat arhitectural care a marcat strategic activitatea IT a Consiliului Legislativ. Punerea la baza arhitecturilor IT implementate a unor tendințe tehnologice actuale cum ar fi virtualizarea infrastructurii, bazate atât pe soluții orientate pe hypervisor cât și pe containere, dar și utilizarea software-ului și a platformelor de dezvoltare ca serviciu au avut drept rezultat creșterea capacității operaționale a DIL

în condițiile scăderii costurilor operaționale și de capital, dar și o pregătire a proceselor IT pentru a fi exploatate într-un context computațional de tip "cloud computing" într-o perspectivă de 3-5 ani.

Dacă etapa anterioară consolidării infrastructurii IT a Consiliului Legislativ se caracteriza printr-un grad ridicat de granularitate, care implica un important volum de operații manuale în domeniul administrării acesteia, începând cu anul 2015 activitatea de administrare reprezintă aproximativ 20-25% din totalul timpului alocat activităților pe segmentul rețelelor de calculatoare și al comunicațiilor, iar tendința este de scădere. Prin administrarea centralizată a infrastructurii virtuale cu soluții specializate de management al acesteia și interconectarea unui grup de servere (virtuale sau fizice) s-a obținut o structură de calcul robustă față de erori(fault-tolerant) a centrului de date al Consiliului Legislativ. Din păcate eforturile mari ale specialiștilor în rețele de calculatoare și comunicații ai Consiliului Legislativ de a reduce timpii de downtime ai rețelei au fost diminuate și în perioada analizată de calitatea procesului de alimentare cu energie electrică a corpului B1 de către serviciile tehnice ale Camerei Deputaților. Instabilitatea alimentării cu energie electrică a generat un lung șir de probleme care au afectat echipamentele active de rețea; în plus, repunerea în funcțiune a aproximativ 50 de servere ridică probleme mari în asigurarea continuității serviciilor furnizate de DIL.

În domeniul securității rețelei de calculatoare a Consiliului Legislativ a fost generalizată soluția bazată pe Windows Defender, inclusă în sistemul de operare Windows 10, care a înlocuit într-o proporție de 95% versiunile anterioare de sisteme de operare desktop utilizate în Consiliul Legislativ, alături de o soluție firewall și una de analiză de trafic de la Fortinet care asigură protecție antivirus, antispam, antimalware, atât la nivel client cât și la nivelul serverelor Exchange Server 2016, SharePoint Server 2016, dar și analiza structurii și conținutului traficului din rețea. Trebuie subliniat faptul că soluția menționată a înlocuit soluția bazată pe Forefront Threat Management Gateway de la Microsoft, al cărei suport a fost încheiat în anul 2015, fapt în urma căruia securitatea rețelei cunoscuse un regres considerabil. Vulnerabilizarea rețelei a fost corectată prin achiziționarea în anul 2016 a echipamentului Fortinet menționat.

Pentru SQL Server procesul de migrare către versiuni superioare ca SQL Server 2014 și 2016 este în derulare, în paralel cu trecerea la

utilizarea versiunilor recente pentru API-urile destinate dezvoltării de aplicații cum ar fi Visual Studio 2015 și Visual Studio 2017.

A fost continuată activitatea de exploatare a aplicației web Repertoriul online al legislației României prin actualizarea periodică a bazei de date legislative cu date furnizate de Secția de Evidență Oficială a Legislației și Documentare. Repertoriul online al legislației României este dezvoltat și administrat de Consiliul Legislativ, împreună cu aplicația web destinată domeniului legislativ Lege penale speciale, realizat în colaborare cu Secția de Drept Public, al cărui fond de documente full-text este indexat și disponibilizat utilizatorilor printr-o funcție de căutare asociată. Alte importante funcționalități disponibile pe site-ul Consiliului Legislativ vizează domeniul republicărilor și un pachet de statistici pentru acte normative de bază. Toate aceste resurse sunt disponibile pe site-ul Consiliului Legislativ (<http://www.clr.ro>).

O altă componentă importantă a SIML o reprezintă dezvoltarea și implementarea de aplicații software pentru evidența oficială a legislației asistată de calculator.

În domeniul gestiunii activelor fixe corporale și necorporale asistate de calculator s-a continuat exploatarea ERP-ului achiziționat în perioada 2011-2012, împreună cu Sectorul Financiar-Contabil. Sistemul unitar pentru managementul activităților financiar-contabile subsumează sistemele destinate salarizării, resurselor umane, gestiunii stocurilor și activelor fixe. Se impune continuarea efortului de implementare a noi funcționalități în vederea extinderii razei de aplicabilitate în managementul financiar-contabil al Consiliului Legislativ, dar și a capacității de interoperare cu alte sisteme cum ar fi cele exploatare de Ministerul Finanțelor Publice, așa încât recuperarea cheltuielilor cu achiziția și mentenanța ERP-ului să fie realizată într-o perioadă cât mai scurtă.

În colaborare cu Biroul Organizare, Resurse Umane și Contencios din cadrul Consiliului Legislativ, a fost continuată dezvoltarea soluției IT bazată pe un set de formulare electronice pentru procesarea declarațiilor de avere și interese ale salariaților Consiliului Legislativ în vederea publicării pe site-ul instituției și a furnizării datelor solicitate de Agenția Națională de Integritate, conform prevederilor legale.

Prin colaborarea dintre specialiștii DIL și cei ai Direcției de studii și Documentare, s-a asigurat continuitatea exploatării sistemului de aplicații TINLIB destinat managementului activităților biblioteconomice asistat de calculator.

Soluțiile de căutare full-text operaționale în acest moment sunt disponibile atât în cadrul aplicației dedicate managementului computerizat al proiectelor de acte normative primite spre avizare (avize în format HTML), al aplicației destinate domeniului "Legi penale speciale" (acte normative specifice în format HTML), cât și prin intermediul unei aplicații "full-text search" dedicate, disponibilă în intranet-ul Consiliului Legislativ (monitoare oficiale, în format .pdf și avize, în format MS-Word).

CAPITOLUL VIII

PETIȚII ȘI INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

În anul 2016, Consiliul Legislativ a primit un număr de 150 de petiții și cereri de informații de interes public, dintre care 51 au fost formulate în temeiul *Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, iar 99 în temeiul *Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor*. Se remarcă o creștere a numărului solicitărilor transmise pe suport electronic (103), care l-a depășit pe cel al solicitărilor comunicate pe suport de hârtie (47).

În ceea ce privește solicitările de informații de interes public, acestea au vizat: evidența oficială a legislației (35), avizarea proiectelor de acte normative (14), organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ (1) și republicarea actelor normative (1). Din numărul total de cereri, 49 au fost rezolvate favorabil, iar 2 au primit răspuns negativ, întrucât nu intrau în sfera de competență a Consiliului Legislativ sau nu erau informații de interes public. Dintre cele 51 de solicitări, 30 au fost adresate de persoane fizice, iar 21 de persoane juridice. 11 solicitări au fost adresate pe suport de hârtie, iar 40 pe suport electronic.

Cele 99 de petiții au vizat următoarele domenii: consultanță juridică ori interpretarea sau aplicarea unor dispoziții legale (32), solicitarea unor acte normative sau individuale (21), soluționarea unor probleme diverse de competență altor instituții (13), avizarea actelor normative (11), propuneri de amendare sau inițiere a unor acte normative (6), evidența oficială a legislației (5), organizarea concursurilor de ocupare a unor posturi (5), constituționalitatea unor acte normative (2), republicarea și rectificarea unor acte normative (2) și probleme de tehnică legislativă (1). Din numărul total de petiții, 51 au fost rezolvate favorabil, iar 42 au primit răspuns negativ sau au fost

direcționate către alte instituții, deoarece nu intrau în sfera de competență a Consiliului Legislativ, iar 6 au fost clasate, întrucât aveau același obiect cu petiții transmise anterior ori nu conțineau datele de identificare ale petentului. Petițiile au fost adresate de 58 de persoane fizice și 41 de persoane juridice. 36 de solicitări au fost adresate pe suport de hârtie, iar 63 pe suport electronic. În cursul anului 2016 a fost formulată o singură reclamație administrativă la adresa Consiliului Legislativ, respinsă ca neîntemeiată, urmată de introducerea unei acțiuni în instanță, și aceasta fiind respinsă de instanța de fond.

CAPITOLUL IX ACTIVITATEA LOGISTICĂ

Fondurile aprobate în anul 2016 Consiliului Legislativ au fost destinate finanțării programului „**Avizarea proiectelor de acte normative**”, prin care s-a urmărit avizarea proiectelor de acte normative înainte de a fi supuse dezbaterii și aprobării lor de către Parlament sau de către Guvern, atât din punct de vedere al legalității soluțiilor preconizate, cât și a tehnicii legislative, al conexiunilor și incidentelor cu alte acte normative, cu ansamblul legislației precum și cu reglementările comunitare.

Plățile totale efectuate în anul 2016 au fost în sumă de 8.529 mii lei, iar cheltuielile înregistrate în sumă de 8.552 mii lei.

Configurația internă a cheltuielilor repartizate pe titluri ale clasificăției bugetare pe anul 2016 prezintă următoarea structură analitică:

Nr Crt.	Denumire indicatori	Cod clasifica ție	Credite bugetare inițiale (lei)	Credite definitive (lei)	Plăți nete de casă (lei)	Cheltuieli efective (lei)	Gradul de realizare al execuției col.5/col.4 (%)
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	Cheltuieli Buget de stat	50.01	6.176.000	8.559.000	8.528.787	8.552.184	99,65
2.	Autorități publice și acțiuni externe	51.01	6.176.000	8.559.000	8.528.787	8.552.184	99,65
3.	Cheltuieli curente	01	5.976.000	8.390.000	8.360.928	8.331.802	99,65
3.1	Titlul I Cheltuieli de personal	10	5.394.000	7.776.000	7.772.513	7.755.742	99,96
3.2	Titlul II Bunuri și servicii	20	575.000	607.000	581.965	569.610	95,88
4.	Titlul VII Alte transferuri	55	7.000	7.000	6.450	6.450	92,14
5.	Cheltuieli de capital Titlul XII Active nefinanciare	70 71	200.000	169.000	167.859	220.382	99,32

SITUAȚIE STATISTICĂ
privind proiectele de acte normative primite spre avizare
pe tipuri și solicitanți
în anul 2016

Solicitantul avizului	NUMĂR TOTAL proiecte de acte normative primite	din care, de tipul:								cereri de rectificare și republicare	inițiative legislative cetățenești
		proiecte de legi	proiecte de ordonanțe de urgență	proiecte de ordonanțe	proiecte de hotărâri ale Guvernului	propuneri legislative	amendamente la proiecte de legi	amendamente la propuneri legislative	proiecte de regulamente și instrucțiuni		
Guvern	763	86	33	114	530						
Senat	410					410					
Camera Deputaților	44					41	1	2			
Consiliul Concurenței	5								5		
Monitorul Oficial	137									137	
Cetățeni	3										3
Total Consiliul Legislativ	1362	86	33	114	530	451	1	2	5	137	3

SITUAȚIE STATISTICĂ
privind felul avizelor elaborate de Consiliul Legislativ
în anul 2016

Solicitantul avizului	NUMĂR TOTAL avize elaborate	din care, de tipul:			
		favorabil, fără propuneri și observații	favorabil, în forma definitivă cu inițiatorul	favorabil cu propuneri și observații	negativ
Guvern	753	161		592	
Senat	453	7		402	44
Camera Deputaților	47			42	5
Consiliul Concurenței	5			5	
Monitorul Oficial	71	1		64	6
Cetățeni	3				3
Total Consiliul Legislativ	1332	169		1105	58

SITUAȚIE STATISTICĂ
privind avizele elaborate de Consiliul Legislativ
în anul 2016,
pe tipuri de proiecte de acte normative

Solicitantul avizului	NUMĂR TOTAL avize emise	din care, de tipul:									
		proiecte de legi	proiecte de ordonanțe	proiecte de ordonanțe de urgență	proiecte de hotărâri ale Guvernului	propuneri legislative	amendmente la proiecte de legi	amendamente la propuneri legislative	proiecte de regulamente și instrucțiuni	cereri de rectificare și republicare	inițiative legislative cetățenești
Guvern	753	85	32	114	522						
Senat	453					453					
Camera Deputaților	47					45	1	1			
Consiliul Concurenței	5								5		
Monitorul Oficial	71									71	
Cetățeni	3										3
Total Consiliul Legislativ	1332	85	32	114	522	498	1	1	5	71	3

SITUAȚIE
privind AVIZELE NEGATIVE
emise în anul 2016

Nr. crt.	Soluție	Proiectul de act normativ supus avizării număr dosar / denumire	Solicitant număr / data
1	Aviz nr. 4 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1380 / 2015 Propunere legislativă privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter comunist și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război	Senat nr. b 653 / 08.12.2015
2	Aviz nr. 22 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1409 / 2015 Propunere legislativă privind declararea UDMR drept organizație ilegală, anticonstituțională și anti-statală	Senat nr. b 666 / 16.12.2015
3	Aviz nr. 23 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1410 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b 668 / 16.12.2015
4	Aviz nr. 61 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 18 / 2016 RECTIFICAREA Ordinului ministrului fondurilor europene nr. 4385/2015 pentru aprobarea Documentului-cadru de implementare a Programului operațional sectorial "Dezvoltarea resurselor umane" 2007-2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 și 956 bis din 23 decembrie 2015	Monitorul Oficial nr. 20MOF/07R / 14.01.2016
5	Aviz nr. 90 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1421 / 2015 Propunere legislativă privind schimbarea reședinței comunei Traian Vuia	Camera Dep. nr. plx882 / 16.12.2015
6	Aviz nr. 144 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 149 / 2016 RECTIFICAREA Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 920 din 11 decembrie 2015	Monitorul Oficial nr. 19R / 18.02.2016
7	Aviz nr. 190 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 110 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	Senat nr. b 26 / 09.02.2016
8	Aviz nr. 202 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 151 / 2016 REPUBLICAREA Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 18 mai 2006	Monitorul Oficial nr. 26R / 18.02.2016
9	Aviz nr. 252 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 163 / 2016 Propunere legislativă privind măsurile necesare implementării proiectului de dezvoltare pe teritoriul României a Sistemului de transport gaze naturale pe coridorul conductei de transport Bulgaria-România-Ungaria-Austria	Senat nr. b 50 / 23.02.2016
10	Aviz nr. 344 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 251 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea art. 8 alin. (1) lit. n) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile comerciale și alte forme de asociere în agricultură L nr. 68 / 2017 M. Of. 271 / 19.04.2017	Senat nr. b 111 / 16.03.2016
11	Aviz nr. 346 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 253 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea alineatului (1) a articolului 502 din Codul Fiscal (Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal)	Senat nr. b 113 / 16.03.2016

Nr. crt.	Soluție	Proiectul de act normativ supus avizării număr dosar / denumire	Solicitant număr / data
12	Aviz nr. 370 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 283 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea art. 502 din Legea nr. 227 din 8 septembrie 2015 privind Codul fiscal	Senat nr. b 126 / 23.03.2016
13	Aviz nr. 372 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 285 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 154/2014 pentru modificarea art. 184, alin. (6) și (11) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	Senat nr. b 128 / 23.03.2016
14	Aviz nr. 394 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 369 / 2016 Propunere legislativă privind înființarea instituției Avocatul Copilului	Camera Dep. nr. plx 137 / 11.04.2016
15	Aviz nr. 402 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 325 / 2016 Propunere legislativă privind etichetarea produselor alimentare procesate pentru reducerea riscului de boală cardiovasculară	Senat nr. b 142 / 31.03.2016
16	Aviz nr. 421 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 351 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea unor legi referitoare la proprietatea privată asupra unor terenuri	Senat nr. b 156 / 07.04.2016
17	Aviz nr. 423 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 353 / 2016 Propunere legislativă privind creșterea salariilor medicilor din sistemul public din România	Senat nr. b 158 / 07.04.2016
18	Aviz nr. 425 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 355 / 2016 Propunere legislativă privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal	Senat nr. b 160 / 07.04.2016
19	Aviz nr. 452 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 382 / 2016 Propunere legislativă privind abrogarea art. 23 alin. (a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11 din 23 martie 2004 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b 168 / 12.04.2016
20	Aviz nr. 471 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 401 / 2016 Propunere legislativă pentru aprobarea Programului de măsuri pentru redimensionarea ecologică și economică pe sectorul românesc al Luncii Dunării în vederea adaptării la schimbările climatice	Senat nr. b 191 / 12.04.2016
21	Aviz nr. 482 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 504 / 2016 REPUBLICAREA Hotărârii Guvernului nr. 301/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 335 din 17 mai 2012	Monitorul Oficial nr. 49R / 05.05.2016
22	Aviz nr. 516 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 453 / 2016 Propunere legislativă privind diferențierea subsanțelor toxice de cele comestibile pentru a reduce riscurile de otrăvire	Senat nr. b 220 / 27.04.2016
23	Aviz nr. 521 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 458 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	Senat nr. b 225 / 27.04.2016
24	Aviz nr. 522 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 459 / 2016 Propunere legislativă privind Sărbătorirea zilei de 10 MAI ca Ziua Independenței Naționale a ROMÂNIEI	Senat nr. b 226 / 27.04.2016
25	Aviz nr. 523 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 460 / 2016 Propunere legislativă privind accesul liber la conexiuni publice de internet	Senat nr. b 227 / 27.04.2016

Nr. crt.	Soluție	Proiectul de act normativ supus avizării număr dosar / denumire	Solicitant număr / data
26	Aviz nr. 526 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 463 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 17 din 7 martie 2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniului Statului	Senat nr. b 230 / 27.04.2016
27	Aviz nr. 555 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 494 / 2016 Propunere legislativă privind completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34 din 19 aprilie 2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii	Senat nr. b 250 / 04.05.2016
28	Aviz nr. 609 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 543 / 2016 Inițiativă legislativă a cetățenilor privind revizuirea Constituției României	Cetățeni, Comitet nr. - / 30.05.2016
29	Aviz nr. 657 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 582 / 2016 Propunere legislativă privind aprobarea Programului "Case sociale în mediul rural"	Senat nr. b 278 / 09.06.2016
30	Aviz nr. 665 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 590 / 2016 Propunere legislativă pentru abrogarea Legii nr. 48/2002	Senat nr. b 288 / 09.06.2016
31	Aviz nr. 696 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 619 / 2016 Propunere legislativă privind înființarea la nivelul administrației publice locale din comune, orașe și municipii a compartimentului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale	Senat nr. b 315 / 15.06.2016
32	Aviz nr. 743 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 678 / 2016 Propunere legislativă privind răspunderea diriginților de șantier și a comisiilor de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora	Senat nr. b 342 / 29.06.2016
33	Aviz nr. 750 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 685 / 2016 Propunere legislativă privind modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare	Senat nr. b 349 / 29.06.2016
34	Aviz nr. 815 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 598 / 2016 Propunere legislativă privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Control Financiar	Camera Dep. nr. plx 261 / 14.06.2016
35	Aviz nr. 850 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 643 / 2016 Propunere legislativă privind deconspirarea activității întregului personal al Securității (ofițeri, colaboratori, informatori) ca aparat ideologic al regimului comunist din România în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989	Camera Dep. nr. PLX 284 / 23.06.2016
36	Aviz nr. 907 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 873 / 2016 Propunere legislativă pentru completarea prevederilor Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ	Senat nr. b 365 / 09.09.2016
37	Aviz nr. 911 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 877 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată	Senat nr. b 398 / 09.09.2016
38	Aviz nr. 915 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 881 / 2016 Propunere legislativă privind acordarea unui drept de folosință gratuită pe terenurile aferente poligoanelor militare, aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale	Senat nr. b 420 / 09.09.2016
39	Aviz nr. 979 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 931 / 2016 Inițiativă legislativă a cetățenilor privind revizuirea Constituției României	Cetățeni, Comitet nr. - / 16.09.2016
40	Aviz nr. 982 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 926 / 2016 Propunere legislativă privind reciclarea ambalajelor	Senat nr. 440 / 16.09.2016

Nr. crt.	Soluție	Proiectul de act normativ supus avizării număr dosar / denumire	Solicitant număr / data
41	Aviz nr. 1008 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 951 / 2016 Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun	Senat nr. 454 / 21.09.2016
42	Aviz nr. 1032 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1023 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	Camera Dep. nr. plx 388 / 05.10.2016
43	Aviz nr. 1061 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 984 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea Regulamentului din 4 octombrie 2006 de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	Senat nr. b 470 / 28.09.2016
44	Aviz nr. 1065 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 988 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România	Senat nr. b 477 / 28.09.2016
45	Aviz nr. 1068 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 991 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine și pentru modificarea Legii nr. 17 din 7 martie 2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	Senat nr. b 480 / 28.09.2016
46	Aviz nr. 1099 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1052 / 2016 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară	Senat nr. b 506 / 13.10.2016
47	Aviz nr. 1101 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1054 / 2016 Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 188 din 8 decembrie 1999 privind Statutul funcționarilor publici	Senat nr. b 508 / 13.10.2016
48	Aviz nr. 1103 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1056 / 2016 Propunere legislativă privind măsurile alternative de executare a pedepselor privative de libertate	Senat nr. b 510 / 13.10.2016
49	Aviz nr. 1146 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1098 / 2016 Propunere legislativă privind modificarea Legii educației naționale nr. 1/2011	Senat nr. b 552 / 19.10.2016
50	Aviz nr. 1215 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1163 / 2016 Propunere legislativă pentru abrogarea Legii nr. 140 din 10 iunie 2015 pentru modificarea Legii nr. 56/2012 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Militare	Senat nr. b570 / 02.11.2016
51	Aviz nr. 1250 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1177 / 2016 Propunere legislativă privind reglementarea comercializării băuturilor carbogazoase	Senat nr. b584 / 09.11.2016
52	Aviz nr. 1251 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1178 / 2016 Propunere legislativă privind Parcurile Tehnologice	Senat nr. b585 / 09.11.2016
53	Aviz nr. 1258 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1185 / 2016 Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari	Senat nr. b596 / 09.11.2016
54	Aviz nr. 1259 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1186 / 2016 Propunere legislativă privind înființarea Agenției Resurselor Statului pentru administrarea Fondului Suveran de Investiții	Senat nr. b597 / 09.11.2016

Nr. crt.	Soluție	Proiectul de act normativ supus avizării număr dosar / denumire	Solicitant număr / data
55	Aviz nr. 1260 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1187 / 2016 Propunere legislativă privind transmiterea unor terenuri în suprafață totală de 65, 1 ha, reprezentând trupul de pădure "Șipote", aflate în domeniul public al statului, din administrarea Regiei Naționale a Pădurilor - Direcția Silvică Suceava, ca pădure-parc în domeniul public al Municipiului Suceava pentru amenajarea unei zone de agrement ce va constitui obiectul unui Proiect European realizat în parteneriat cu Zona Metropolitană Suceava	Senat nr. b598 / 09.11.2016
56	Aviz nr. 1288 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1212 / 2016 Inițiativă legislativă cetățenească intitulată Statutul de Autonomie al Ținutului Secuiesc (Székelyföld - Terra Siculorum)	Cetățeni, Comitet nr. - / 15.11.2016
57	Aviz nr. 1305 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1329 / 2016 RECTIFICAREA Hotărârii Guvernului nr. 817/2016 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1034/2010 pentru aprobarea finanțării din Fondul pentru mediu a lucrărilor de închidere a iazurilor de decantare din sectorul minier, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 890 din 7 noiembrie 2016	Monitorul Oficial nr. 130R / 15.12.2016
58	Aviz nr. 1331 / 2016 Negativ	• Dosar nr. 1356 / 2016 RECTIFICAREA Legii nr. 250/2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 21 decembrie 2016	Monitorul Oficial nr. 136R / 28.12.2016

Anexa nr. 3

**Acte normative de bază din perioada 1864 – 31 decembrie 2016,
în vigoare sau neabrogate expres,
existente în fondul activ al legislației României**

Nivel act normativ	1864 – 21 dec. 1989	22 dec. 1989- 31 dec. 1992	1993 – 31 dec. 1996	1997 – 31 dec. 2000	2001 – 31 dec. 2004	2005 – 31 dec. 2008	2009- 31dec. 2012	2013 – 31 dec. 2016	TOTAL
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D.-L., Legi	19	151	289	484	1.409	963	800	813	4.928
D.C.S., D.P.,D.	131	34	16	9	14	16	8	6	234
O.G.	-	6	82	225	159	59	39	48	618
O.U.G.	-	-	1	156	239	222	187	142	947
H.G.	-	733	638	944	1.515	1.729	1.358	1.235	8.152
H.C.M.	55	-	-	-	-	-	-	-	55
Total	205	924	1.026	1.818	3.336	2.989	2.392	2.244	14.934

**EXEMPLE DE ACTE NORMATIVE CARE AU SUFERIT
NUMEROASE MODIFICĂRI ÎN DECURSUL TIMPULUI**

◆ **L. nr. 31/1990**

Legea societăților

M. Of. nr. 126-127/17 nov. 1990

(v. D.C.C.J. nr. XXII/2006 (art. 46 alin. (1)) – M. Of. nr. 936/20 nov. 2006; D.Î.C.C.J. nr. LXII (62) /2007 (art. 133 alin. (3)) – M. Of. nr. 276/8 apr. 2008, D.Î.C.C.J. nr. LXXX (80) /2007 (art. 236 alin. (1)) – M. Of. nr. 553/22 iul. 2008; D.Î.C.C.J. nr. 6/2008 (art. 237 alin. (5)) – M. Of. nr. 817/5 dec. 2008; D.Î.C.C.J. nr. 16/2011 (art. 136 alin. (1)) – M. Of. nr. 919/23 dec. 2011; D.Î.C.C.J. nr. 18/2016 (art. 280¹) – M. Of. nr. 930/18 nov. 2016)

Modificări:

- L. nr. 41/1991 (M. Of. nr. 120/4 iun. 1991)
- L. nr. 44/1991 (M. Of. nr. 142/11 iul. 1991)
- L. nr. 80/1991 (M. Of. nr. 263/23 dec. 1991)
- L. nr. 78/1992 (M. Of. nr. 178/28 iul. 1992)
- O.U.G. nr. 32/1997 (M. Of. nr. 133/27 iun. 1997)

Rectificare:

M. Of. nr. 162/18 iul. 1997

Modificări:

- L. nr. 195/1997 (M. Of. nr. 335/28 nov. 1997)

Republicare:

M. Of. nr. 33/29 ian. 1998

Modificări:

- O.U.G. nr. 16/1998 (M. Of. nr. 359/22 sep. 1998)
- L. nr. 99/1999 (M. Of. nr. 236/27 mai 1999)
- O.U.G. nr. 75/1999 (M. Of. nr. 256/4 iun. 1999)
- L. nr. 127/2000 (M. Of. nr. 345/25 iul. 2000)
- O.U.G. nr. 76/2001 (M. Of. nr. 283/31 mai 2001)
- L. nr. 314/2001 (M. Of. nr. 338/26 iun. 2001)
- L. nr. 133/2002 (M. Of. nr. 230/5 apr. 2002)
- O.U.G. nr. 102/2002 (M. Of. nr. 673/11 sep. 2002)
- L. nr. 161/2003 (M. Of. nr. 279/21 apr. 2003)
- L. nr. 297/2004 (M. Of. nr. 571/29 iun. 2004)

Republicare:

M. Of. nr. 1066/17 nov. 2004

Modificări:

- L. nr. 302/2005 – modifică art. 10 alin. (1), art. 237 alin. (6) ; introduce la art. 237 alin. (7) - (10) ; abrogă art. 293 (M. Of. nr. 953/27 oct. 2005)
- L. nr. 85/2006 – abrogă art. 282 (M. Of. nr. 359/21 apr. 2006)
- L. nr. 164/2006 – modifică art. 17 alin. (2) (M. Of. nr. 430/18 mai 2006)
- L. nr. 441/2006 – modifică art. 6 alin. (2), art. 7 lit. a), b), d) și e), art. 8 lit. a), b), d) -i), m), n) și o), art. 9, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 16 alin. (2), (3) și (4), art. 17 alin. (2), art. 18 alin. (1), art. 26, art. 28, art. 29 alin. (1), art. 30 alin. (2), art. 31 alin. (1) și (3), art. 36 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și f), art. 38, art. 39, art. 43, art. 52, art. 54, art. 55 alin. (1), art. 56 lit. f), art. 67 alin. (2) și (5), art. 74, art. 93 alin. (1) și (4), art. 95 alin. (1) lit. b), alin. (3) și alin. (4), art. 98 alin. (2), art. 100 alin. (2), art. 103, art. 104, art. 105, art. 106, art. 107, art. 111 alin. (1), alin. (2) lit. a) -d), art. 112, art. 114, art. 115, art. 117, art. 119, art. 123 alin. (1) și (2), art. 125 alin. (1), (2), (3) și (5), art. 126, art. 128, art. 129 alin. (1), (2) și (5), art. 130 alin. (2), art. 131 alin. (4) și (5), art. 132 alin. (4) - (7), art. 134, art. 136 alin. (1), art. 137, art. 141, art. 142, art. 143, art. 150 alin. (1), art. 152, art. 153, art. 155, art. 160 alin. (1) și alin. (2), art. 161 alin. (2) lit. c), art. 163 alin. (1), (2) și (5), art. 167 alin. (1), art. 170 alin. (3), art. 171 alin. (5), art. 177 alin. (1) lit. a), c), e) și f) și alin. (2), art. 178 alin. (1), art. 181, art. 184, art. 185, art. 186, art. 187, art. 190, art. 194 alin. (1) partea introductivă, lit. b) și c), art. 199 alin. (2) și (5), art. 201 alin. (1), art. 204 alin. (1) și (3) - (7), art. 208 alin. (3) și (4), art. 211, art. 212 alin. (2) lit. d), art. 213, art. 214, art. 215 alin. (1), art. 216, art. 217, art. 219, art. 227 alin. (2), art. 228, art. 233 alin. (2), art. 237 alin. (10), art. 238, art. 241, art. 243, art. 244, art. 245, art. 246, art. 249, art. 250, art. 251, art. 252 alin. (1) lit. a) și b), art. 253 alin. (2) - (5), art. 255 alin. (2), art. 264 alin. (3), art. 265 alin. (1), art. 266 alin. (1), denumirea titlului VIII, art. 272; introduce lit. e¹) la art. 7, lit. f¹), f²), g¹) și i¹) la art. 8, art. 8¹, art. 9¹, lit. g) la art. 36

alin. (2), art. 44¹, alin. (2) la art. 53, art. 73¹, alin. (2) la art. 86, alin. (5) la art. 95, art. 99¹, art. 103¹, art. 104¹, art. 105¹, art. 107¹, lit. b¹) la art. 111 alin. (2), lit. i¹) la art. 113, art. 117¹, art. 117², alin. (7) la art. 129, alin. (1¹) la art. 136, art. 136¹, titlul subsecțiunii I după titlul secțiunii a III-a, art. 137¹, art. 137², art. 138¹, art. 138², art. 140¹, art. 140², art. 141¹, art. 143¹, art. 143², art. 144¹-144⁴, alin. (1¹) la art. 150, art. 152¹, titlul subsecțiunii a II-a după art. 152¹, paragraful A cu art. 153¹-153⁵ în cadrul subsecțiunii a II-a după art. 153, paragraful B cu art. 153⁶-153¹¹ în cadrul secțiunii a II-a după art. 153⁵, titlul subsecțiunii a III-a după art. 153¹¹, art. 153¹²-153²⁴ după titlul subsecțiunii a III-a, art. 155¹, alin. (1¹) și (1²) la art. 160, art. 160¹, art. 164¹, lit. g) la art. 177 alin. (1), art. 196¹, art. 216¹, art. 220¹, alin. (2) - (4) la art. 235, art. 241¹, art. 243¹-243³, art. 249¹, art. 250¹, art. 251¹, art. 252¹, alin. (1¹) și (1²) la art. 263, art. 270¹, art. 270², art. 270³ după denumirea titlului VIII, art. 272¹, art. 280¹-280³, art. 282¹; abrogă art. 27 alin. (1), art. 35, art. 36 alin. (3), art. 91 alin. (3), art. 125 alin. (4), art. 135, art. 138, art. 139, art. 140, art. 144, art. 145-149, art. 151, art. 154, art. 156-158, art. 159 alin. (5), art. 163 alin. (4), art. 164 alin. (2), art. 168, art. 169, art. 177 alin. (1) lit. d), art. 218, art. 236, art. 240 (M. Of. nr. 955/28 nov. 2006)

- O.U.G. nr. 82/2007 - modifică art. 6 alin. (2), art. 7 lit. e¹), art. 36 alin. (2) lit. f), art. 37 alin. (3), art. 73¹, art. 86 alin. (2), art. 100 alin. (1), art. 108, art. 111 alin. (2) lit. b¹), art. 114 alin. (1) și (3), art. 117 alin. (3), art. 123 alin. (1), art. 130 alin. (2), art. 132 alin. (6), art. 138² alin. (2), art. 140² alin. (1), art. 143¹ alin. (3), art. 144¹, art. 152, art. 152¹, art. 153² alin. (6), art. 153³ alin. (5), art. 153¹¹ alin. (2), art. 153¹² alin. (4), art. 153¹⁷, art. 159, art. 160 alin. (1²) și alin. (2), art. 160¹, art. 161 alin. (1), art. 162, art. 163 alin. (1) și (2), art. 166 alin. (3), art. 178 alin. (1), art. 187, art. 189 alin. (2), art. 194 alin. (1) lit. b) și c), art. 196¹ alin. (3), art. 199 alin. (1) și (2), art. 204 alin. (1) și (4), art. 212 alin. (2) partea dispoziitivă, art. 214, art. 216 alin. (2), art. 220¹ alin. (4), art. 221, art. 237 alin. (5), art. 238 alin. (1) și (2), art. 255 alin. (1) lit. a), c) și e), art. 270³ alin. (2), art. 275 alin. (1) pct.1; introduce alin. (2) la art. 52, alin. (8) la art. 117, alin. (5) la art. 185, alin. (4) la art. 196¹, alin. (2) la art. 228, alin. (7¹) la art. 237, art. 237¹, alin. (2¹) la art. 238, alin. (2) și (3) la art. 272; abrogă art. 140² alin. (3), art. 150 alin. (1¹), art. 153¹⁴, art. 204 alin. (8), art. 211, art. 252 alin. (3), art. 252¹, art. 263 alin. (1²) (M. Of. nr. 446/29 iun. 2007)

- O.U.G. nr. 52/2008 - modifică art. 69, art. 142 alin. (2) lit. b), art. 241 lit. i), art. 244 alin. (1) lit. f), art. 251 alin. (3); introduce art. 70¹, alin. (3) și (4) la art. 227, alin. (5) la art. 243³, alin. (3) la art. 244, cap. III la titlul VI cu art. 251² - 251¹⁹, titlul VII după art. 270² cu art. 270^{2a}) - 270^{2e}); abrogă art. 267 (M. Of. nr. 333/30 apr. 2008)

- L. nr. 284/2008 - aprobă cu completări O.U.G. nr. 52/2008 și modifică art. 208 alin. (4); introduce alin. (5) la art. 208 (M. Of. nr. 778/20 nov. 2008)

- L. nr. 88/2009 - aprobă O.U.G. nr. 82/2007 și modifică art. 8 lit. g¹), art. 134 alin. (4), art. 153⁸ alin. (2), art. 161 alin. (2) lit. c), art. 166 alin. (3); introduce alin. (4) la art. 197; abrogă art. 8 lit. i¹), art. 153¹⁰ alin. (4), art. 196¹ alin. (4) (M. Of. nr. 246/14 apr. 2009)

- O.U.G. nr. 43/2010 - modifică art. 260 (M. Of. nr. 316/13 mai 2010)

- O.U.G. nr. 54/2010 - modifică art. 17; introduce alin. (2¹) - (2⁴) la art. 202, alin. (3) la art. 203 (M. Of. nr. 421/23 iun. 2010)

- O.U.G. nr. 90/2010 - modifică art. 185, art. 243, art. 246 alin. (1), art. 251⁹, art. 251¹¹ alin. (1); introduce alin. (3) la art. 241¹, alin. (3) la art. 242 (M. Of. nr. 674/4 oct. 2010)

- L. nr. 202/2010 - modifică art. 132 alin. (9) (M. Of. nr. 714/26 oct. 2010)

- L. nr. 34/2011 - aprobă O.U.G. nr. 90/2010 (M. Of. nr. 205/24 mar. 2011)

- O.U.G. nr. 37/2011 - abrogă art. 237 alin. (1) lit. b) (M. Of. nr. 285/22 apr. 2011)

- L. nr. 71/2011 - la data de 1 oct. 2011, modifică art. 1 alin. (1), art. 5 alin. (6) lit. a), art. 63, art. 99¹, art. 204 alin. (2) lit. a), art. 291; abrogă art. 124 alin. (1) (M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)

- O.U.G. nr. 2/2012 - modifică art. 226 alin. (3), art. 242 alin. (1), art. 243 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 243² alin. (3) și (4), art. 244 alin. (1) lit. b) și d), art. 244 alin. (2) și (3), art. 246 alin. (1), art. 251⁶ alin. (1), art. 251¹⁸; introduce alin. (3) la art. 38, alin. (2¹) la art. 134, alin. (1¹) la art. 215, lit. a¹) la art. 226 alin. (1), alin. (1¹) la art. 226, alin. (2¹) - (2³) la art. 242, alin. (5) la art. 243², art. 243⁴ - 243⁶, alin. (4) și (5) la art. 244, art. 246¹ și 246², alin. (4) și (5) la art. 251⁶; abrogă art. 249¹ (M. Of. nr. 143/2 mar. 2012)

- L. nr. 76/2012 - modifică, la 1 septembrie 2012, titlul, art. 1, art. 2 partea introductivă, art. 4, art. 10 alin. (2) și (3), art. 48 alin. (2), art. 58 alin. (1), art. 60, art. 62 alin. (3), art. 132 alin. (9) și (10), art. 133 alin. (2), art. 153²⁴ alin. (5), art. 155 alin. (5), art. 155¹ alin. (4), art. 204 alin. (4), art. 206 alin. (2), art. 208 alin. (4), art. 223 alin. (4), art. 226 alin. (1) lit. c), art. 232 alin. (2), art. 237 alin. (5)-(7), art. 243 alin. (2) și (5), art. 260 alin. (8) și (10), art. 262 alin. (3), art. 263 alin. (4), art. 264 alin. (3), art. 270^{2d}) alin. (2); introduce alin. (3¹) la art. 223, lit. c¹) la art. 237 alin. (1); abrogă art. 133 alin. (3); în tot cuprinsul legii, sintagma „societate comercială” sau, după caz, „societăți comerciale” se înlocuiește cu termenul „societate” sau, după caz, „societăți”. (M. Of. nr. 365/30 mai 2012)

- O.U.G. nr. 44/2012 - prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013 (M. Of. nr. 606/23 aug. 2012)

- O.U.G. nr. 47/2012- modifică art. 67 alin. (2)(M. Of. nr. 635/6 sep. 2012)
- L. nr. 193/2012- aprobă O.U.G. nr. 2/2012(M. Of. nr. 736/31 oct. 2012)
- L. nr. 187/2012- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 6 alin. (2), art. 271, art. 272, art. 272¹, art. 273, art. 274, art. 275, art. 277, art. 278 alin. (2), art. 279, art. 280¹, art. 280³, art. 281; abrogă art. 280, art. 280² (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)
- L. nr. 98/2013- aprobă O.U.G. nr. 47/2012(M. Of. nr. 213/15 apr. 2013)
- L. nr. 255/2013- abrogă, la 1 februarie 2014, art. 282¹(M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)
- L. nr. 152/2015- modifică art. 66 alin. (2), art. 237, art. 251¹⁴ alin. (3) și (4), art. 251¹⁸, art. 260; introduce alin. (3) la art. 66, art. 66¹, alin. (5) la art. 202(M. Of. nr. 519/13 iul. 2015)

◆L. nr. 50/1991

privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

M. Of. nr. 163/7 aug. 1991

(v. D.C.S.J. nr. VII/2000 (art. 23, 26, 30) – M. Of. nr. 84/19 feb. 2001)

Rectificare:

M. Of. nr. 183/12 sep. 1991

Modificări:

- O.G. nr. 2/1994 (M. Of. nr. 18/24 ian. 1994)
- O.G. nr. 4/1994 (M. Of. nr. 18/24 ian. 1994)
- L. nr. 82/1995 (M. Of. nr. 160/25 iul. 1995)
- L. nr. 114/1996 (M. Of. nr. 254/21 oct. 1996)
- L. nr. 125/1996 (M. Of. nr. 259/24 oct. 1996)

Republicare:

M. Of. nr. 3/13 ian. 1997

Modificări:

- O.U.G. nr. 231/2000 (M. Of. nr. 612/29 nov. 2000)
- O.U.G. nr. 295/2000 (M. Of. nr. 707/30 dec. 2000)
- L. nr. 350/2001 (M. Of. nr. 373/10 iul. 2001)
- L. nr. 413/2001 (M. Of. nr. 402/20 iul. 2001)
- L. nr. 453/2001 (M. Of. nr. 431/1 aug. 2001)
- O.G. nr. 5/2002 (M. Of. nr. 70/31 ian. 2002)
- O.G. nr. 36/2002 (M. Of. nr. 92/2 feb. 2002)
- L. nr. 401/2003 (M. Of. nr. 749/27 oct. 2003)
- L. nr. 199/2004 (M. Of. nr. 487/31 mai 2004)

Republicare:

M. Of. nr. 933/13 oct. 2004

Modificări:

- O.U.G. nr. 122/2004 – modifică art. 4 (M. Of. nr. 1152/6 dec. 2004)
- L. nr. 119/2005 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 122/2004 și modifică art. 4 lit. a) pct. 2, art. 4 lit. c) pct. 2, art. 4 lit. d), art. 4 lit. e) pct. 2, art. 4 lit. f) pct. 2, art. 7 alin. (9) și (10), art. 12 alin. (2), art. 45 alin. (3) ; introduce pct. 3 la lit. c) a art. 4, pct. 3 la lit. f) a art. 4 (M. Of. nr. 412/16 mai 2005)
- L. nr. 52/2006 – modifică art. 4 lit. c) pct. 3, art. 10 lit. a), art. 15 lit. f), art. 26 alin. (2), art. 34 alin. (6), art. 37 alin. (2), art. 45 alin. (6) ; introduce alin. (3) la art. 5; abrogă art. 46 (M. Of. nr. 238/16 mar. 2006)
- L. nr. 376/2006 – modifică art. 24 alin. (1) lit. b), art. 27 alin. (1) și (5), art. 32 alin. (4), art. 33 (M. Of. nr. 846/13 oct. 2006)
- L. nr. 117/2007 – modifică art. 11 alin. (1) lit. b) (M. Of. nr. 303/7 mai 2007)
- L. nr. 101/2008 – modifică art. 4 lit. f) pct.3; introduce pct. 4 la art. 4 lit. f), alin. (1¹) la art. 7, lit. d¹) la art. 10 (M. Of. nr. 371/15 mai 2008)
- O.U.G. nr. 214/2008- la data de 14 feb. 2009, modifică art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) și (2), modifică art. 3 partea introductivă și lit. a), b), c), e) și f), art. 5, art. 6 alin. (1), art. 6 alin. (4), art. 7 alin. (1), (2), (14), (15) și (16), art. 9 alin. (1) partea introductivă, art. 11 alin. (1) partea introductivă și lit. h), art. 22, art. 26 alin. (1) lit. b) și h), art. 27 alin. (3), art. 42 alin. (2), anexele nr. 1 și 2; introduce alin. (2¹) la art. 2, alin. (2), (3) și (4) la art. 4, alin. (1¹) la art. 6, art. 6¹, alin. (1²), (1³), (2¹), (2²), (2³), (15¹), (15²), (15³), (21), (22) și (23) la art. 7, alin. (6) la art. 26, art. 30¹, art. 43¹, art. 43², alin. (3¹) la art. 45; abrogă art. 10 lit. c), art. 26 alin. (1) lit. m), art. 27 alin. (6), art. 45 alin. (1) lit. b) ; înlocuiește, în tot cuprinsul legii, termenul "Proiect", din sintagmele "Proiect pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții", "Proiect de organizare a execuției lucrărilor" și "Proiect pentru autorizarea executării lucrărilor de desființare", cu termenul "Documentație tehnică - D.T.", abrevierile "P.A.C.", "P.O.E." și "P.A.D." cu abrevierile "D.T.A.C.",

"D.T.O.E." și "D.T.A.D.", sintagma "oficiul județean de cadastru, geodezie și cartografie" cu sintagma "oficiul de cadastru și publicitate imobiliară teritorial" (M. Of. nr. 847/16 dec. 2008)

- O.U.G. nr. 228/2008- modifică art. 43; abrogă art. 4 alin. (4) (M. Of. nr. 3/5 ian. 2009)

- L. nr. 261/2009- la data de 17 oct. 2009, aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 214/2008 și modifică art. 2 alin. (2) și alin. (2¹), art. 3, art. 4 lit. a) pct. 2, lit. c) pct. 2 și lit. e) partea introductivă, art. 4 alin. (2), art. 5, art. 6 alin. (1), (1¹), (4) și (6), art. 7 alin. (1) lit. b), d) și f), alin. (1²), alin. (3), alin. (9), alin. (10), alin. (15²), alin. (16), alin. (20) și alin. (21), art. 9 alin. (1) partea introductivă, art. 11 alin. (1) lit. h), art. 24 alin. (2), art. 26 alin. (1) lit. g) și h) și alin. (2), art. 27 alin. (4), art. 33 alin. (1), art. 34 alin. (1), (3), (4), (6) și (7), art. 35 alin. (2), art. 40 alin. (3), art. 42 alin. (2), art. 43, art. 45 alin. (3), alin. (3¹) și alin. (6), anexa nr. 1, anexa nr. 2; introduce lit. a¹)-a³) la art. 2 alin. (4), alin. (5) la art. 4, alin. (3¹), (16¹) și (20¹) la art. 7, alin. (3) la art. 8, lit. m) la art. 11 alin. (1), lit. d) la art. 24 alin. (1), lit. h¹) la art. 26 alin. (1), alin. (1¹) la art. 45, art. 47¹; abrogă art. 4 lit. f), art. 4 alin. (4), art. 7 alin. (1) lit. e), art. 30¹; înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagma "verificator tehnic" cu sintagma "verificator de proiecte" (M. Of. nr. 493/16 iul. 2009)

- O.U.G. nr. 85/2011- modifică art. 3 alin. (1) lit. e); abrogă art. 4 alin. (5) (M. Of. nr. 716/11 oct. 2011)

- L. nr. 269/2011- modifică art. 7 alin. (9) (M. Of. nr. 870/9 dec. 2011)

- L. nr. 125/2012- aprobă cu modificări și completări O.G. nr. 6/2010 și introduce alin. (24) la art. 7 (M. Of. nr. 486/16 iul. 2012)

- L. nr. 133/2012- modifică art. 23 alin. (3) (M. Of. nr. 506/24 iul. 2012)

- L. nr. 154/2012- modifică art. 4 alin. (1) lit. c) pct. 3 și alin. (3); introduce alin. (2¹) la art. 4 (M. Of. nr. 680/1 oct. 2012)

- L. nr. 187/2012- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 24, art. 26 alin. (1) lit. a) și b); abrogă art. 25 (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

- L. nr. 9/2013- respinge O.U.G. nr. 228/2008 (M. Of. nr. 121/5 mar. 2013)

- L. nr. 81/2013- aprobă O.U.G. nr. 85/2011 și modifică art. 4 alin. (2); introduce alin. (6) la art. 4; abrogă modificarea referitoare la art. 3 alin. (1) lit. e) (M. Of. nr. 199/9 apr. 2013)

- L. nr. 127/2013- modifică art. 37 alin. (5) (M. Of. nr. 246/29 apr. 2013)

- L. nr. 255/2013- modifică, la 1 februarie 2014, art. 32 alin. (4); introduce art. 24¹ (M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)

- O.U.G. nr. 22/2014- modifică art. 26 alin. (2) liniuța a patra, anexa nr. 2; introduce art. 7¹, lit. e¹) la art. 26 alin. (1) (M. Of. nr. 353/14 mai 2014)

- L. nr. 82/2014- modifică art. 31 (M. Of. nr. 469/26 iun. 2014)

- O.U.G. nr. 41/2015- introduce lit. a¹) la art. 4 alin. (1) (M. Of. nr. 733/30 sep. 2015)

- O.U.G. nr. 7/2016- modifică art. 29 alin. (3) și art. 43 lit. b); introduce lit. d¹) la art. 7 alin. (1), alin. (1⁴), (1⁵), (5¹), (5²), (16²) la art. 7, lit. c) art. 7 alin. (20), alin. (25) la art. 7, alin. (1¹) și (3¹) la art. 27, alin. (2¹) și (2²) la art. 28 (M. Of. nr. 204/18 mar. 2016)

- L. nr. 53/2016- modifică art. 3 alin. (1) lit. b), art. 4 alin. (1) lit. a) pct. 2, art. 4 alin. (1) partea introductivă a lit. e), art. 26 alin. (2) liniuța a șaptea, art. 27 alin. (3) și (4); introduce lit. n) la alin. (1) al art. 26 (M. Of. nr. 245/1 apr. 2016)

- L. nr. 148/2016- modifică art. 6 alin. (1) partea introductivă, art. 6 alin. (2), art. 43 lit. a) și definiția „construcții speciale” de la anexa nr. 2; introduce alin. (3) la art. 1, alin. (2¹) și (3¹) la art. 6, alin. (13¹) și (21¹) la art. 7, lit. b¹) la art. 7 alin. (20), alin. (21¹) la art. 7 și alin. (2¹)-(2³) la art. 11 (M. Of. nr. 534/15 iul. 2016)

- L. nr. 159/2016- modifică art. 11 alin. (2); introduce alin. (3¹) la art. 2, art. 7²; completează anexa nr. 2 (M. Of. nr. 559/25 iul. 2016)

- L. nr. 197/2016- modifică art. 3 alin. (1) lit. b), art. 4 alin. (1) lit. c) și art. 6 alin. (6) lit. c), art. 7¹, art. 26 alin. (1) lit. e¹), art. 26 alin. (2) liniuța a patra, art. 37 alin. (5); modifică și completează anexa nr. 2; introduce alin. (1²) la art. 6 și alin. (1⁶) la art. 7, lit. n) la art. 11 alin. (1), alin. (2¹) și (2²) la art. 37, alin. (6) la art. 37, alin. (2) la art. 41, abrogă art. 4 alin. (2) și (3) (M. Of. nr. 874/1 nov. 2016)

- O.U.G. nr. 83/2016- introduce alin. (15⁴) la art. 7 (M. Of. nr. 964/29 nov. 2016)

- L. nr. 241/2016- aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 7/2016 și modifică art. 7 alin. (1⁴) (M. Of. nr. 974/6 dec. 2016)

- O.U.G. nr. 100/2016- modifică art. 2 alin. (2¹), art. 2 alin. (4) partea introductivă, art. 2 alin. (4) lit. a¹, art. 3 alin. (1) lit. c), art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (1) lit. a), art. 4 alin. (1) lit. e) pct. 2, art. 7 alin. (1) lit. c), d) și f), art. 7 alin. (2) - (5), (5¹), (8) și (21), art. 7 alin. (20), art. 11 alin. (1) lit. m), art. 11 alin. (2), art. 11 alin. (3), art. 12 alin. (1), art. 26 alin. (1), art. 27 alin. (2) - (4), art. 29 alin. (1) și (2), art. 31, art. 37 alin. (4), art. 47; modifică și înlocuiește anexa nr. 1; introduce lit. a⁴) la art. 2 alin. (4), alin. (1²) și (1³) la art. 5, alin. (3²) la art. 6, alin. (5³) la art. 7, alin. (8¹) la art. 7, alin. (20²) - (20⁵) la art. 7, art. 7³, lit. o) la art. 11 alin. (1), alin. (2⁴) - (2⁶) la art. 11, alin. (4) și (5) la art. 23, alin. (4¹) la art. 27, alin. (2¹) la art. 29, alin. (1¹) la art. 37, anexa nr. 3; abrogă art. 7 alin. (20¹), art. 8 alin. (3), art. 26 alin. (2); denumirea „Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor” se înlocuiește cu denumirea „Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice”; sintagma „arhitect-șef se înlocuiește cu sintagma „arhitect-șef/urbanist-șef”, sintagma „documentație tehnică — D T.” se înlocuiește cu sintagma „proiect pentru autorizarea executării lucrărilor de construire/desființare”(M. Of. nr. 1052/27 dec. 2016)

◆L. nr. 80/1995

privind statutul cadrelor militare

M. Of. nr. 155/20 iul. 1995

(v. D.C.C. nr. 90/2005 (art.15 alin.1) – M. Of. nr. 245/24 mar. 2005; D.I.C.C.J. nr. III/2006 (art.9 lit.b) – M. Of. nr. 284/29 mar. 2006; D.C.C. nr. 384/2006 (art. 66 alin. 3) – M. Of. nr. 451/24 mai 2006; D.Î.C.C.J. nr. LV (55) /2007 (art. 10) – M. Of. nr. 138/22 feb. 2008)

Modificări:

- O.G. nr. 73/1999 – abrogă prevederile art. 9 lit. c referitoare la reduceri sau scutiri de impozit pe venit și ale art. 10 referitoare la reducerea impozitului pe venit (M. Of. nr. 419/31 aug. 1999)
- L. nr. 29/2000 – înlocuiește denumirea Ordinul „Meritul Militar” cu denumirea „Semnul onorific” (M. Of. nr. 146/7 apr. 2000)
- O.U.G. nr. 60/2000 – modifică art. 74 alin. 2 (M. Of. nr. 240/31 mai 2000)
- O.U.G. nr. 119/2000 – modifică art. 74 alin. (2) teza a II-a (M. Of. nr. 305/4 iul. 2000)
- O.U.G. nr. 69/2001 – modifică art. 74 alin. (2) (M. Of. nr. 263/22 mai 2001)
- O.U.G. nr. 90/2001 – modifică art. 36 alin. (2) partea introductivă, art. 41 lit. h; introduce alin. (2¹) la art. 2, alin. (2) la art. 5, lit. e și f la art. 40 alin. (1), art. 41¹, alin. (5) la art. 50, alin. (2) la art. 51, alin. (2) la art. 54, alin. (3) și (4) la art. 66, alin. (2) la art. 75, art. 75¹, lit. e¹ la art. 85 alin. (1), art. 92¹, art. 93¹, art. 94¹, art. 108¹, alin. (3) și (4) la art. 109; înlocuiește pentru Ministerul Apărării Naționale termenul „sergent” respectiv „sergenți” cu termenul „caporal”, respectiv „caporali”, dispozițiile art. 55, 63 și 64 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale; normele de trimitere la L. nr. 80/1995 din L. nr. 164/2001 și L. nr. 138/1999 se interpretează pentru Ministerul Apărării Naționale prin raportare la prevederile acestei ordonanțe de urgență (M. Of. nr. 349/29 iun. 2001)
- O.G. nr. 88/2001 – modifică în mod corespunzător (M. Of. nr. 544/1 sep. 2001)
- L. nr. 611/2001 – respinge O.U.G. nr. 60/2000 (M. Of. nr. 716/9 nov. 2001)
- L. nr. 613/2001 – respinge O.U.G. nr. 119/2000 (M. Of. nr. 716/9 nov. 2001)
- L. nr. 652/2001 – modifică art. 66 alin. (3), art. 93¹ lit. d, art. 109 alin. (3); dispozițiile art. 55, art. 58, art. 63 și art. 64 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale (M. Of. nr. 773/4 dec. 2001)
- O.U.G. nr. 182/2001 – modifică art. 94 lit. A alin. (2) (M. Of. nr. 844/28 dec. 2001)
- L. nr. 478/2002 – modifică art. 29 lit. e (M. Of. nr. 537/23 iul. 2002)
- O.U.G. nr. 169/2002 – introduce alin. (2¹) la art. 58 (M. Of. nr. 893/10 dec. 2002)
- L. nr. 66/2003 – aprobă O.U.G. nr. 169/2002 (M. Of. nr. 183/24 mar. 2003)
- L. nr. 516/2003 – introduce art. 20¹; abrogă art.66 alin. (1) și (2) (M. Of. nr. 861/4 dec. 2003)
- L. nr. 520/2003 – modifică art. 58 alin. (2) lit.b); abrogă art.58 alin. (2¹) (M. Of. nr. 872/9 dec. 2003)
- O.U.G. nr. 4/2004 – modifică art.2 alin.2 paragraful C lit.c), art.20¹, art.92 lit.g) și h), art.109 alin. (3), art.111; abrogă art.20 (M. Of. nr. 220/12 mar. 2004)
- L. nr. 182/2004 – aprobă O.U.G. nr. 4/2004 (M. Of. nr. 457/21 mai 2004)
- L. nr. 286/2004 – modifică art. 4 alin. (2) lit. a) (M. Of. nr. 586/30 iun. 2004)
- D.C.C. nr. 90/2005 – suspendă, pentru o perioadă de 45 zile, dispozițiile art. 15 alin. 1 (termenul se împlinește la 8 mai 2005, după care operează prevederile art.147 alin. (1) din Constituție) (M. Of. nr. 245/24 mar. 2005)
- O.U.G. nr. 60/2005 – modifică art. 36 și art. 40; în cuprinsul legii prin trimiterea la art. 36 alin. 2 se înțelege trimiterea la art. 36 lit. g) și h), prin trimiterea la art. 36 alin. 2 lit. a) se înțelege trimiterea la art. 36 lit. g), iar prin trimiterea la art. 40 alin. 2 se înțelege trimiterea la art. 40 lit. g) . (M. Of. nr. 555/29 iun. 2005)
- L. nr. 310/2005 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 6/2005 și modifică art.36 lit.d) (M. Of. nr. 998/10 nov 2005)
- L. nr. 18/2006 – modifică art. 15 (M. Of. nr. 38/16 ian. 2006)
- O.U.G. nr. 9/2006 – modifică art. 52; introduce alin. 2 la art. 36, alin. 3 la art. 51 (M. Of. nr. 184/27 feb. 2006)
- D.C.C. nr. 384/2006 – suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 66 alin. 3 (termenul se împlinește la 8 iulie 2006, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție) (M. Of. nr. 451/24 mai 2006)
- L. nr. 234/2006 – aprobă O.U.G. nr. 9/2006 (M. Of. nr. 508/13 iun. 2006)
- L. nr. 81/2007 – modifică art. 66 alin. (3); abrogă art. 29 lit. f) (M. Of. nr. 236/5 apr. 2007)
- O.U.G. nr. 77/2007 – modifică art. 90 alin. 1 (M. Of. nr. 444/29 iun. 2007)
- L. nr. 263/2010- abrogă, la 1 ianuarie 2011, prevederile referitoare la pensii cuprinse la art. 11 alin. 1 și 2, art. 21 alin. 3, art. 24(M. Of. nr. 852/20 dec. 2010)

- L. nr. 53/2011- modifică art. 15 alin. 2, art. 19 alin. 1, art. 27, art. 33, art. 41¹ alin. 6 și 7, art. 42 lit. a), art. 57, art. 75, art. 75¹ alin. 1, art. 85 alin. 1 lit. a), art. 85 alin. 2 și 5, art. 86, art. 89, art. 94 alin. 2, art. 95, art. 109 alin. 3; introduce alin. 2 la art. 6, alin. 2 și 3 la art. 8, lit. e) la art. 9, art. 14¹, alin. 10 și 11 la art. 41¹, alin. 2 și 3 la art. 52, alin. 4 la art. 53, art. 77¹, alin. 3 la art. 78, lit. m) și n) la art. 85 alin. 1, alin. 6 la art. 85, alin. 2 și 3 la art. 87, alin. 5 – 13 la art. 109; abrogă art. 54 alin. 2, art. 92, art. 92¹, art. 93, art. 93¹, art. 108¹ alin. 2 (M. Of. nr. 290/26 apr. 2011)

- L. nr. 171/2013- modifică art. 85 alin. 2, art. 86 alin. 2, art. 86 alin. 3; introduce art. 77², art. 77³, lit. i¹) la art. 85 alin. 1, alin. 2¹ și alin. 2² la art. 86 (M. Of. nr. 320/3 iun. 2013)

- L. nr. 255/2013- modifică, la 1 februarie 2014, art. 85 alin. 1 lit. k), art. 87 alin. 3, art. 89 alin. 7, art. 109 alin. 4 (M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)

- L. nr. 327/2013- introduce alin. 2³ la art. 86 (M. Of. nr. 762/9 dec. 2013)

- L. nr. 30/2014- modifică art. 85 alin. 1 lit. b) și c); introduce alin. 4 la art. 21, alin. 2-4 la art. 25, alin. 14 la art. 109 (M. Of. nr. 255/8 apr. 2014)

◆ L. nr. 8/1996

privind dreptul de autor și drepturile conexe

M. Of. nr. 60/26 mar. 1996

Modificări:

- L. nr. 146/1997 – abrogă art. 150 alin. (3) (M. Of. nr. 173/29 iul. 1997)

- O.G. nr. 124/2000 – completarea cadrului juridic privind drepturile de autor și drepturile conexe (M. Of. nr. 427/2 sep. 2000)

- O.U.G. nr. 9/2001 – modifică subordonarea Oficiului Român pentru Drepturile de Autor (M. Of. nr. 35/19 ian. 2001)

- L. nr. 285/2004 – modifică art. 1 alin. (1), art. 5 alin. (3) și (4), art. 7 lit. g), art. 9 lit. a), art. 10 lit. e), art. 11 alin. (2), art. 12, art. 13, art. 14, art. 15, art. 16, art. 21, art. 25 alin. (1), art. 26, art. 30, art. 33, art. 34, art. 38, art. 40, art. 41 alin. (1), art. 43 alin. (1) și (2), art. 44, art. 46, art. 47 alin. (1), (2), (3) și (6), art. 48 alin. (1) și (2), art. 50, art. 56 alin. (1) și (5), art. 58, art. 59 alin. (1), (2) și (3), art. 63, art. 64, art. 67 alin. (1) și (4), art. 70, art. 71, art. 73 partea introductivă și lit. a) și c), art. 74, art. 75 alin. (1) partea introductivă, art. 76, art. 77 alin. (1) și (2), art. 78 partea introductivă, art. 79 lit. c), art. 80, art. 86 alin. (1), art. 88, art. 89, art. 90, denumirea titlului II, art. 92 alin. (2), art. 94, art. 97 alin. (2), art. 98, art. 99, art. 100, art. 101, art. 103, art. 104, art. 105, art. 107, art. 108, art. 110, art. 112, art. 113, art. 114, art. 115, art. 116, art. 118, art. 119 alin. (1) și (2), art. 121, art. 123, art. 125 alin. (1) și (2), art. 126, art. 127, art. 129, art. 130, art. 131, art. 133, art. 134 alin. (2), art. 135, art. 137 alin. (2) și (3), art. 138, titlul cap. III al titlului III, art. 139, art. 140, art. 141, art. 143, art. 144, art. 145, art. 146 partea introductivă și lit. c) ale lit. B, art. 146, părțile introductive ale lit. C și D, art. 147, art. 148, art. 149 alin. (1) și (3); introduce lit. j) la art. 7, art. 14¹-14⁵, art. 15¹ și art. 15², cap. III¹ cu art. 106¹-106⁴, art. 106⁵-106⁶ după titlul cap. IV al titlului II, art. 107¹, art. 107², art. 111¹, art. 112¹, art. 113¹, art. 113², art. 121¹, cap. VI al titlului II cu art. 122¹-122⁴, art. 123¹-art. 123⁴, art. 125¹, art. 129¹, art. 131¹-131⁴, art. 134¹, art. 138¹-138⁴, secțiunea I cu art. 138⁵ și 138⁶ după titlul cap. III al titlului III, titlul secțiunii a II-a după art. 138⁶, art. 139¹ - art. 139⁹, art. 143¹, art. 147¹; abrogă art. 17, art. 18, art. 19, art. 20, art. 29, art. 36, art. 93, art. 96 lit. d), art. 109, art. 111, art. 120, art. 122, art. 128, art. 132, art. 136, art. 137 alin. (4), art. 142 (M. Of. nr. 587/30 iun. 2004)

- O.U.G. nr. 123/2005 – modifică art. 7 partea introductivă, art. 13 lit. a), art. 14, art. 14⁴ alin. (3), art. 14⁵, art. 15 alin. (1), art. 15¹, art. 33 alin. (2) lit. e), art. 33 alin. (3), art. 34, art. 37, art. 38 alin. (1), art. 41 alin. (1), art. 56 alin. (5), art. 66, art. 70 alin. (1), art. 98 alin. (1) lit. b) și g), art. 98 alin. (2) și (3), art. 102, art. 103 alin. (1), art. 105 alin. (1) lit. f), art. 106, art. 106⁴, art. 107, art. 107¹, art. 107² alin. (1) lit. c), art. 112, art. 113 lit. b), art. 118, art. 119 alin. (2), art. 121 alin. (1) - (4), art. 123² alin. (1) și (2), art. 125¹ lit. c), art. 129¹, art. 130 alin. (1) lit. a), b), h) și i), art. 131 alin. (1) - (3), art. 131¹ alin. (2) - (4), art. 131² alin. (1) - (7) și (9), art. 131³, art. 133, art. 134 alin. (2), art. 134¹ alin. (1) lit. c), art. 137, art. 138, art. 138² alin. (4), art. 138³, art. 138⁴ alin. (1) și (2), art. 138⁵ alin. (2) și (4), art. 139, art. 139², art. 139⁴, art. 139⁵, art. 139⁶, art. 139⁷, art. 139⁸, art. 139⁹, art. 140, art. 143, art. 145, art. 146, art. 147, art. 147¹, art. 149 alin. (2); introduce alin. (5) la art. 14⁴, alin. (3) la art. 65, alin. (2) la art. 73, alin. (4) la art. 98, alin. (3) la art. 117, alin. (5) la art. 122³, alin. (10) la art. 131², alin. (3) la art. 134, alin. (5) la art. 138⁵, art. 138⁷ la secț. a II-a a cap. III, art. 141¹, art. 151¹ și art. 151²; abrogă art. 7 lit. j), art. 107² alin. (2), art. 121¹ alin. (2), art. 139³ (M. Of. nr. 843/19 sep. 2005)

- O.U.G. nr. 190/2005 – abrogă art. 144 (M. Of. nr. 1179/28 dec. 2005)

- L. nr. 329/2006 – aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 123/2005 și modifică art. 1 alin. (2), art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (2), art. 14, art. 14⁴ alin. (3) și alin. (5), art. 14⁵ lit. b) și c), art. 15 alin. (1), art. 15¹, art. 15², art. 21 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 22, art. 23, art. 24 alin. (2), art. 25 alin. (2), art. 26 alin. (1), art. 33 alin. (1) lit. e) și alin. (2) lit. e), art. 34, art. 37 alin. (2), art. 38, art. 41 alin. (1), art. 46 alin. (3), art. 56 alin. (5), art. 57 alin. (2) și (3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (3) și (4), art. 65 alin. (1), art. 73 lit. c) și alin. (2), art. 79 lit. a), art. 84 alin. (1), art. 87 alin. (2), art. 88 alin. (1), art. 98 lit. g) și alin. (2), art. 105 alin. (1) lit. a) și f), art. 106³ alin. (1) lit. a), art. 107, art. 107¹, art. 113 lit. b), art. 118 alin. (1), art. 121 alin. (2), art. 122² alin. (2) lit. b), art. 122³ alin. (1) - (5), art. 123² alin. (1) lit. b), art. 125¹ lit. c), art. 126 alin. (2), art. 127 alin. (1) lit. f), art. 129¹, art. 130 alin. (1) lit. c) și h), art. 131¹, art. 131² alin. (3), (4), (5) și (9), art. 133 alin. (1), (2) și (7), art. 134 alin. (2), art. 138 alin. (1) lit. j) și alin. (2), art. 138⁴ alin. (1) și (2), art. 138⁵ alin. (5), art. 138⁷ alin. (2) și (3), art. 139 alin. (11) și (19), art. 139², art. 139⁴, art. 139⁶ alin. (1), (2) și (5), art. 139⁷, art. 139⁸, art. 139⁹, art. 140 alin. (1), art. 141¹ alin. (1) și (2), art. 143, art. 145 alin. (2), art. 147, art. 150 alin. (2); introduce lit.

- d) la art. 35, lit. g¹) la alin. (1) al art. 98, alin. (1¹) la art. 107², alin. (3) și (4) la art. 134, alin. (3) la art. 143¹; abrogă lit.c) a alin. (1) al art.107² (M. Of. nr. 657/31 iul. 2006)
- D.C.C. nr. 571/2010- suspendă pentru o perioadă de 45 zile prevederile art. 121 alin. (2) și ale art. 134 alin. (2) lit. g)(termenul se împlineste la 11 august 2010 după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție)(M. Of. nr. 430/28 iun. 2010)
- L. nr. 202/2010- abrogă art. 145 alin. (3)(M. Of. nr. 714/26 oct. 2010)
- L. nr. 71/2011- modifică, la data de 1 oct. 2011, art. 88, art. 89(M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)
- O.U.G. nr. 71/2011- abrogă art. 137 alin. (5) și (6)(M. Of. nr. 637/6 sep. 2011)
- L. nr. 76/2012- modifică, la 1 septembrie 2012, art. 139(M. Of. nr. 365/30 mai 2012)
- O.U.G. nr. 44/2012- prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013(M. Of. nr. 606/23 aug. 2012)
- L. nr. 187/2012- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 139⁴, art. 139⁶, art. 139⁸, art. 139⁹, art. 140, art. 141, art. 141¹, art. 143 alin. (2), art. 143¹ alin. (3); introduce lit. f) la art. 139²; abrogă art. 139⁷(M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)
- L. nr. 255/2013- modifică, la 1 februarie 2014, art. 138 alin. (1) lit. k), art. 139 alin. (6) și (12); abrogă art. 145(M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)
- L. nr. 53/2015 - modifică art. 102 alin. (1), art. 106 alin. (1); introduce alin. (3) la art. 27, art. 102¹ (M. Of. nr. 198/25 mar. 2015)
- L. nr. 210/2015- introduce art. 112²-112⁸, lit. h) la art. 123¹ alin. (1), lit. i) la art. 151²(M. Of. nr. 550/24 iul. 2015)
- L. nr. 261/2015- modifică art. 131 alin. (2) lit. b), art. 154 alin. (3); introduce lit. i) la art. 131¹ alin. (1)(M. Of. nr. 826/5 nov. 2015)

◆L. nr. 107/1996

Legea apelor

M. Of. nr. 244/8 oct. 1996

Modificări:

- L. nr. 192/2001 – abrogă sintagma „aflate în afara cursurilor de apă” din art. 3 alin. (5), sintagma „sau amenajate” din art. 5 alin. (3) și sintagma „piscicultură, pescuit” din art. 33 alin. (1) (M. Of. nr. 200/20 apr. 2001)
- O.U.G. nr. 107/2002 – modifică art. 81 alin. (3), art. 84 alin. (3) (M. Of. nr. 691/20 sep. 2002)
- L. nr. 404/2003 – aprobă O.U.G. nr. 107/2002 și modifică art. 81 alin. (3) (M. Of. nr. 713/13 oct. 2003)
- L. nr. 310/2004 – modifică art. 1 alin. (2), art. 2 lit. f), art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), (2) și (5), art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (3) și (4), art. 11 alin. (2), art. 12, art. 13, art. 14 alin. (2) - (4), art. 15 alin. (2) și (3), art. 16 alin. (1) lit. d), f), g) și h), art. 17 lit. d), art. 19 alin. (2), art. 20 alin. (2), art. 23 alin. (1), (2), (4), (5), (7) și (8), art. 24 alin. (1), art. 27, art. 33 alin. (3) și (4), art. 33 alin. (6), art. 34 alin. (3), (4) și (6), art. 35 alin. (5) și (6), art. 37 alin. (3), art. 38, titlul secțiunii a 3-a de la cap. III, art. 43 alin. (1), (2) și (3), art. 44, art. 45 alin. (1) și (3), art. 46, art. 47 alin. (1), art. 47 alin. (2) lit. a), b), e) și i), art. 47 alin. (6), art. 47 alin. (7) lit. a) și c), art. 47 alin. (9), art. 49 alin. (1), art. 50 alin. (1), art. 51 alin. (2), art. 52, art. 53 alin. (4), art. 54 alin. (1) lit. g), art. 58 alin. (1) lit. d), art. 62 alin. (3), art. 63 alin. (1), (2) și (4), art. 64, art. 65, art. 67 alin. (3), art. 68 alin. (2), art. 69, art. 71 alin. (2), art. 74 alin. (5), art. 77 alin. (2), art. 80 alin. (2), art. 81 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 82 alin. (2), art. 85, art. 88, art. 90, art. 91, art. 92, art. 93, art. 94, art. 95, art. 107 alin. (1) și (3), art. 110; introduce alin. (1¹) și (6) la art. 1, lit. i) - o) la art. 2, art. 2¹ - 2⁸, art. 5¹, alin. (3) - (6) la art. 6, art. 6¹, alin. (4) la art. 7, alin. (6) și (7) la art. 10, alin. (3¹) la art. 15, lit. a¹) și a²) la art. 17, alin. (3) - (6) la art. 20, alin. (9) la art. 23, alin. (3) la art. 24, alin. (4) la art. 26, alin. (1¹) - (1⁵) la art. 35, alin. (3) la art. 36, alin. (4) la art. 37, alin. (1¹) - (1⁹) la art. 43, lit. j) la art. 47 alin. (7), lit. l) - n) la art. 48 alin. (1), alin. (4) la art. 49, alin. (1¹) la art. 50, alin. (1¹) la art. 51, lit. h) la art. 54 alin. (1), alin. (6) la art. 55, lit. f) la art. 56 alin. (1), alin. (5¹) la art. 77, alin. (1¹) - (1³) la art. 80, alin. (3¹) la art. 81, alin. (4) la art. 82, art. 85¹ - 85³, art. 111¹ - 111⁴; abrogă art. 33 alin. (5), art. 47 alin. (7) lit. d), art. 50 alin. (5), art. 54 alin. (1) lit. b), art. 61, art. 80 alin. (3) și (4), art. 83, art. 84, art. 96 - 105, art. 112; sintagmele: Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Regia Autonomă "Apele Române", Ministerul Transporturilor, Ministerul Turismului, Ministerul Sănătății se vor înlocui cu sintagmele: autoritatea publică centrală din domeniul apelor, Administrația Națională "Apele Române", autoritatea publică centrală din domeniul transporturilor, autoritatea publică centrală din domeniul turismului, respectiv autoritatea publică centrală din domeniul sănătății. (M. Of. nr. 584/30 iun. 2004)
- L. nr. 112/2006 – modifică art. 2⁸, art. 28 alin. (1) lit. d), art. 33 alin. (2) și (4), art. 33 alin. (6), art. 49 alin. (2) și (4), art. 50 alin. (2), art. 54 alin. (2), art. 62 alin. (4), art. 69-72, art. 74 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 75 alin. (1) și (3), art. 76 alin. (1) lit. d), art. 78 alin. (2), art. 85² lit. a), art. 87 pct. 5), 29) și 51), art. 88, art. 92 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (1) și (3), art. 94, art. 95 alin. (1) și (3), art. 107 alin. (4), anexele nr. 1, 1¹, 2, și 3; introduce art. 2⁹, lit. j) la art. 16 alin. (1), alin. (4¹) și (6¹) la art. 33, lit. d) la art. 43 alin. (1¹), alin. (1¹⁰) la art. 43, alin. (4) - (6) la art. 43, alin. (1¹) la art. 54, lit.

e), f) și g) la art. 76 alin. (1), pct. 54) -61) la art. 87, alin. (2) la art. 91; abrogă art. 89; înlocuiește, în cuprinsul legii, sintagma "obiective de protecție a apelor și a mediului acvatic" cu sintagma "obiective de protecție a apelor și a ecosistemelor acvatice", sintagmele "Comisia centrală de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice" și "Comisia centrală" cu sintagma "Comitetul ministerial pentru situații de urgență" (M. Of. nr. 413/12 mai 2006)

- O.U.G. nr. 12/2007 - introduce art. 44¹-44³, mențiunea privind transpunerea normelor comunitare după art. 111⁴ (M. Of. nr. 153/2 mar. 2007)

- L. nr. 161/2007 - aprobă O.U.G. nr. 12/2007 (M. Of. nr. 395/12 iun. 2007)

- O.U.G. nr. 130/2007 - abrogă art. 92 alin. (2) lit. b) și c) (M. Of. nr. 780/16 nov. 2007)

- L. nr. 102/2008 - aprobă O.U.G. nr. 130/2007 (M. Of. nr. 371/15 mai 2008)

- O.U.G. nr. 3/2010- modifică art. 2 lit. c), art. 2¹ alin. (1) partea introductivă și lit. a), b), e) și f), art. 2² alin. (3), art. 2³ lit. a), art. 2⁴, art. 2⁵, art. 2⁷ alin. (2), art. 2⁸, art. 3 alin. (2), art. 5 alin. (1), art. 5¹, art. 6 alin. (1), (3), (4), (5) și (6), art. 6¹ alin. (2), art. 7 alin. (2) și (4), art. 16 alin. (2), art. 20 alin. (2), (3), (5) și (6), art. 29 alin. (1), art. 33 alin. (2) și (7), art. 34 alin. (2) și (4), art. 35 alin. (1²), (1⁴), (5) și (6), art. 40 alin. (1) partea introductivă și lit. b) și c), art. 42 alin. (2), art. 43 alin. (1), (1¹), (1⁴)-(1⁹) și (2), art. 44² alin. (2) lit. f), art. 45 alin. (1), art. 47 alin. (2) partea introductivă și lit. a)-g), art. 47 alin. (4), alin. (7) lit. a), b), f), g) și j), alin. (8) lit. a), b) și e), alin. (9), art. 48 alin. (1) lit. f), g), i) și l), art. 54 alin. (1) lit. g), art. 60, art. 62 alin. (2), art. 63 alin. (1), (2) și (4), art. 68 alin. (3), art. 74 alin. (1), art. 75 alin. (1) și (3), art. 78 alin. (2), art. 81 alin. (3), art. 82 alin. (1), art. 85, art. 87 pct. 1), 5), 6) și 31), art. 88 alin. (1) și (5), art. 90 lit. a), mențiunea privind transpunerea normelor comunitare, anexele nr. 1, 1¹, 1², 1³, 1⁴, 3, 4; introduce lit. g¹) la art. 2, art. 2¹⁰-2¹⁴, alin. (3¹) la art. 3, alin. (7) la art. 20, alin. (9) la art. 33, alin. (5¹) și (5²) la art. 35, lit. d) la art. 43, lit. k) și l) la art. 47 alin. (7), alin. (3¹) la art. 49, alin. (2¹) la art. 53, lit. e) la art. 58 alin. (1), secțiunea 5¹ cu art. 76¹-76¹¹ la cap. III, după secț. a 5-a, alin. (3²) la art. 81, pct. 62)-64) la art. 87, anexa nr. 7; abrogă art. 62 alin. (4), art. 71 alin. (4); înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagma "obiective de protecție a apelor și a mediului acvatic/ecosistemelor acvatice" cu sintagma "obiective de mediu pentru corpurile de apă de suprafață și subterane", sintagma "direcții de apă" cu sintagma "administrații bazinale de apă", sintagma "derivații de debit" cu sintagma "derivații hidrotehnice", sintagma "nisipuri și pietrișuri" cu sintagma "agregate minerale" (M. Of. nr. 114/19 feb. 2010)

- L. nr. 146/2010- aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 3/2010 și introduce alin. (6) la art. 53; abrogă art. 78 alin. (2) (M. Of. nr. 497/19 iul. 2010)

- O.U.G. nr. 64/2011- modifică art. 20 alin. (7); introduce alin. (6¹) la art. 20 (M. Of. nr. 461/30 iun. 2011)

- O.U.G. nr. 71/2011- abrogă art. 88 alin. (3)-(5) (M. Of. nr. 637/6 sep. 2011)

- L. nr. 187/2012- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 88 alin. (1) lit. a), art. 92, art. 93, art. 95; introduce pct. 65) și 66) la art. 87; abrogă art. 94 (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

- O.U.G. nr. 69/2013- modifică art. 33 alin. (4) și (4¹), art. 85 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 85 (M. Of. nr. 386/28 iun. 2013)

- L. nr. 357/2013- aprobă O.U.G. nr. 69/2013 (M. Of. nr. 819/21 dec. 2013)

- L. nr. 153/2014- introduce alin. (4¹) la art. 50 (M. Of. nr. 881/4 dec. 2014)

- L. nr. 196/2015- modifică art. 2¹ alin. (1) lit. d), anexa nr. 5; introduce lit. d) la art. 2¹² (M. Of. nr. 522/14 iul. 2015)

- O.U.G. nr. 94/2016- modifică anexa; introduce alin. (1) la art. 76 (M. Of. nr. 1005/14 dec. 2016)

◆ L. nr. 114/1996

Legea locuinței

M. Of. nr. 254/21 oct. 1996

(v. D.C.S.J. III/2002 Secțiunile Unite (art.147 alin.2 și art.215¹)-M. Of. nr. 113/24 feb. 2003)

Modificări:

- O.U.G. nr. 40/1997 (M. Of. nr. 154/14 iul. 1997)

- L. nr. 146/1997 (M. Of. nr. 173/29 iul. 1997)

- L. nr. 196/1997 (M. Of. nr. 331/26 nov. 1997)

Republicare:

M. Of. nr. 393/31 dec. 1997

Modificări:

- O.U.G. nr. 44/1998 - modifică art. 69 și anexa nr. 2 (M. Of. nr. 460/30 nov. 1998)

- O.G. nr. 73/1999 - abrogă prevederile art. 63 alin. (1) (M. Of. nr. 419/31 aug. 1999)

- L. nr. 145/1999 - modifică art. 7 alin. (2), art. 20 alin. (1) și (5), art. 27, art. 34 alin. (2) lit. b, art. 35 alin. (2), art. 42 alin. (1), art. 48 lit. d, art. 58 alin. (2) și (3), art. 69, anexa nr. 2; introduce alin. (3) și (4) la art. 5, alin. (2) la art. 13, alin. (9) la art. 20, art. 35¹, alin. (2) la art. 56, alin. (4) și (5) la art. 59, alin. (4) la art. 62; abrogă art. 7 alin. (3) și (4), art. 70 (M. Of. nr. 439/9 sep. 1999)

- O.U.G. nr. 127/1999 – abrogă art. 5 alin. (1), art. 6, art. 12 alin. (2) (M. Of. nr. 455/20 sep. 1999)
- O.U.G. nr. 215/1999 – abrogă art. 5 alin. (3) (M. Of. nr. 649/30 dec. 1999)
- O.U.G. nr. 17/2000 – abrogă art. 5 alin. (3) (M. Of. nr. 113/15 mar. 2000)
- O.U.G. nr. 22/2000 – modifică art. 5 alin. (2) și (4); introduce un alineat la art. 7 după alin. (2) (M. Of. nr. 129/28 mar. 2000)
- O.U.G. nr. 98/2000 – modifică art. 20 alin. (1), alin. (7) și (8); introduce un nou alineat după alin. (9) al art. 20 (M. Of. nr. 302/3 iul. 2000)
- O.U.G. nr. 295/2000 – suspendă O.U.G. nr. 98/2000 (M. Of. nr. 707/30 dec. 2000)
- L. nr. 330/2001 – respinge O.U.G. nr. 98/2000 (M. Of. nr. 358/4 iul. 2001)
- O.G. nr. 76/2001 – abrogă art. 62 alin. (2) - (4) (M. Of. nr. 540/1 sep. 2001)
- L. nr. 603/2002 – respinge O.U.G. nr. 44/1998 (M. Of. nr. 830/18 nov. 2002)
- H.G. nr. 496/2004 – modifică cuantumul prevăzut la art. 7 alin. (2) (M. Of. nr. 338/19 apr. 2004)
- O.U.G. nr. 42/2005 – abrogă, la data intrării în vigoare a Statutului C.E.C. - S.A., art. 20 (M. Of. nr. 463/1 iun. 2005)
- L. nr. 285/2005 – aprobă O.U.G. nr. 42/2005 (M. Of. nr. 917/13 oct. 2005)
- L. nr. 62/2006 – introduce art. 5¹, alin. (3) la art. 63 (M. Of. nr. 268/24 mar. 2006)
- O.U.G. nr. 51/2006 – abrogă art. 5¹ și art. 63 alin. (3) introduse prin L. nr. 62/2006 (M. Of. nr. 566/30 iun. 2006)
- L. nr. 230/2007 – abrogă art. 35 alin. 3, art. 35¹, art. 36, art. 64, art. 69, anexa nr. 2 (M. Of. nr. 490/23 iul. 2007)
- O.U.G. nr. 57/2008 – modifică art. 42 alin. 1, art. 43; abrogă art. 42 alin. 2 (M. Of. nr. 358/9 mai 2008)
- L. nr. 233/2008- aprobă O.U.G. nr. 57/2008 (M. Of. nr. 750/6 nov. 2008)
- O.U.G. nr. 210/2008- introduce lit. i) și j) la art. 2, alin. 5 și 6 la art. 5, art. 10¹, art. 35¹, art. 65¹ și completează anexa nr. 1 (M. Of. nr. 835/11 dec. 2008)
- L. nr. 310/2009- aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 210/2008 și modifică art. 2 lit. i) și j), anexa nr. 1; introduce art. 61¹; abrogă art. 35¹ (M. Of. nr. 680/9 oct. 2009)
- L. nr. 170/2010- modifică art. 10¹ (M. Of. nr. 507/21 iul. 2010)
- L. nr. 71/2011- abrogă, la data de 1 oct. 2011, art. 21-33 (M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)
- L. nr. 227/2015- abrogă la 1 ianuarie 2016 art. 10 paragrafele 2 și 3 (M. Of. nr. 688/10 sep. 2015)

◆ L. nr. 32/2000

privind activitatea și supravegherea intermediarilor în asigurări și reasigurări

M. Of. nr. 148/10 apr. 2000

(v. D.Î.C.C.J. nr. XXIII/2007 (art.2) – M. Of. nr. 123/15 feb.2008; D.Î.C.C.J. nr. 3/2010 (art.25¹) – M. Of. nr. 866/23 dec.2010)

Modificări:

- O.U.G. nr. 116/2000 – modifică art. 45 alin. (3) și (4) (M. Of. nr. 311/5 iul. 2000)

Rectificare:

M. Of. nr. 370/9 aug. 2000

Modificări:

- O.U.G. nr. 51/2001 – modifică art. 44 alin. (1), (3), (4) și (7) (M. Of. nr. 175/6 apr. 2001)
- O.G. nr. 7/2001 – abrogă prevederile de la art. 43 alin. (1) lit. a referitoare la scutirea de impozit pe venit acordată persoanelor fizice, precum și cele ale art. 43 alin. (1) lit. b (M. Of. nr. 435/3 aug. 2001)
- L. nr. 414/2002 – abrogă prevederile art. 43 alin. (2) referitoare la impozitul pe profit (M. Of. nr. 456/27 iun. 2002)
- L. nr. 493/2002 – abrogă prevederile art. 43 alin. 1 lit. a și b referitoare la scutirea de impozit pe venit acordată persoanelor fizice, precum și cele ale art. 43 alin. 2 (M. Of. nr. 543/25 iul. 2002)
- O.G. nr. 61/2002 – înlocuiește noțiunea de „majorări de întârziere, majorări” cu noțiunea de „dobânzi” (M. Of. nr. 644/30 aug. 2002)
- L. nr. 76/2003 – modifică art.2 pct.6, 10 și 13, art.4 alin. (4), (19), (25), art.5 lit.e și j, art.8 alin. (2) lit.f, art.12 alin. (4) lit. d, f și g, art.16 alin. (4), art.20 alin. (3) lit.c, art.21 alin. (1) lit.a, alin. (6), art.25 alin. (3), art.39 alin. (2) lit.c; introduce alin. (18¹), alin. (24¹) la art.4, lit.k-n la art.5, lit.d la art.6 alin. (2), art.13¹, alin. (4¹) la art.21, art.24¹, art.24² (M. Of. nr. 193/26 mar. 2003)
- L. nr. 403/2004 – modifică art. 2 pct. 5, 10, 11 și 17, art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (9), art. 4 alin. (17) lit. c), art. 4 alin. (25), art. 5, art. 8 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. f), art. 11, art. 12, art. 13 alin. (5), art. 14, art. 16 alin. (1) lit. b), art. 16 alin. (5), art. 16 alin. (6), art. 18, art. 21 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (3), art. 22, art. 24¹, art. 25 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 27 alin. (2) lit. a), art. 29, titlul cap. VII, art. 33, art. 34, art. 35, art. 36 alin. (3) și (5), art. 37, art. 38, art. 39 alin. (2), art. 39 alin. (3) lit. c) -e), art. 39 alin. (8) - (11), art. 40 alin. (1), art. 43 alin. (1) lit. d); introduce lit. A după partea introductivă a art. 2, pct. 20-24 și lit. B și C după pct. 19 al art. 2, alin. (3) la art. 3, alin. (9¹) la art. 4, alin. (25¹) - (25⁶) la art. 4, lit. l) la alin. (2) al art. 8, lit. a¹) la alin. (1) al art. 10, alin. (6) - (9) la art. 13, cap. III¹-III³, cu art. 15¹-15²¹, după art. 15, lit. c) la alin. (1) al art. 16, alin. (5¹) la art. 16, alin. (6¹) la art. 16, lit. d) -g) la alin. (3) al art. 20, art. 20¹, alin. (4) la art. 23, alin. (4) la art. 25, lit. d) la art. 26, cap. VII¹, cu art. 36¹-36⁶, după art. 36, art. 41¹, art. 42¹, alin. (3) și (4) la art. 43, art. 47¹-47⁴, anexele 1-3; abrogă art. 2 pct. 2 și 6, art. 13¹ (M. Of. nr. 976/25 oct. 2004)

Notă: Prevederile art. 26 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică până la data de 31 decembrie 2005, cu excepția lit. d), care rămâne în vigoare și după această dată.

- L. nr. 503/2004 - abrogă cap. VI cu art. 29 - 32 (M. Of. nr. 1193/14 dec. 2004)

- O.U.G. nr. 61/2005 - abrogă art. 37 alin. (2) și (3) (M. Of. nr. 562/30 iun. 2005)

- L. nr. 283/2005 - aprobă cu modificări O.U.G. nr. 61/2005 (M. Of. nr. 897/7 oct. 2005)

- Decizia nr. 4.527/2005 - actualizează taxa prevăzută la art. 13 alin. (1) (M. Of. nr. 1058/26 nov. 2005)

- O.U.G. nr. 201/2005 - modifică titlul, art. 2 pct.11, pct.30, pct.55, pct.56, și pct.57 lit. a), art. 4 alin. (5), alin. (17) lit. a), alin. (21), alin. (25), alin. (25¹) și alin. (26), art. 5 lit. a), b), d), e), g), h), j), n) și p), art. 6 alin. (2) lit. d), art. 8 alin. (2) partea introductivă și lit. c), e), f), g), i) și k), art. 9 alin. (2), art. 11 alin. (1) lit. b) și c), art. 12 alin. (4) partea introductivă și lit. a), alin. (5), alin. (7), art. 12 alin. (12) lit. b) pct.2, art. 13 alin. (6) și alin. (9), art. 15¹⁰, art. 15¹¹ alin. (5), art. 15¹³ alin. (2), art. 16 alin. (1) lit. a) și alin. (6), art. 18 alin. (1) și (2), art. 20 alin. (1) lit. b), alin. (3) lit. b), lit. c), d), e), f) și g), art. 20¹, art. 25 alin. (4), titlul cap. V, art. 26, art. 33 alin. (1), alin. (3), alin. (5) și alin. (6), art. 34 alin. (3) lit. b) și alin. (4), art. 35 alin. (1), (2) și (3), alin. (5) lit. a) și c), alin. (6) partea introductivă și lit. a), alin. (7) partea introductivă, alin. (9), alin. (11) și alin. (14), art. 36⁵, art. 38 alin. (2), titlul cap. VIII, art. 39 alin. (2) lit. a), b), c), d), g), i), j), k), m), n) și o), art. 39 alin. (3) lit. c) și e) și alin. (8), art. 41¹, art. 44 alin. (2), titlul anexei nr. 2, anexa nr. 3; introduce pct.11¹, pct.11², pct.47¹, pct.54¹, pct.57¹, pct.57², pct.58¹, pct.58², pct.64 la art. 2, alin. (2¹) la art. 3, lit. h¹), lit. h²) și h³) la art. 5, lit. h¹), h²) și lit. k¹) la art. 8 alin. (2), alin. (4) la art. 8, alin. (3) la art. 10, lit. d) și e) la art. 11 alin. (1), alin. (4¹) - (4⁶) și alin. (7¹) la art. 12, lit. e) la art. 12 alin. (12), alin. (16), (17), (18) și (19) la art. 12, art. 12¹, art. 12², alin. (3¹) și alin. (10) la art. 13, lit. c¹) - c⁵), lit. f¹), lit. f²), lit. h) și i) la art. 20 alin. (3), alin. (3¹) la art. 25, art. 26¹-26⁷, cap. V¹ după art. 26⁷, cap. VI după art. 28, art. 28¹, alin. (4¹) și alin. (7) - (14) la art. 33, alin. (4¹), (4²), (4³), (10), (11) și (12) la art. 34, alin. (4¹) și (4²) la art. 35, lit. c¹), h) și i) la art. 35 alin. (5), lit. c), d), e) și f), la art. 35 alin. (7), alin. (9¹) la art. 35, alin. (11¹) - (11⁶) la art. 35, (13¹) la art. 35, alin. (15), (16), (17) și (18) la art. 35, art. 35¹, art. 35², alin. (3¹) la art. 36, art. 36⁷, art. 38¹, lit. m¹) - m⁴) la art. 39 alin. (2), lit. c¹) la art. 39 alin. (3), alin. (8¹) - (8³) și alin. (12) la art. 39, alin. (3) la art. 42¹, alin. (2¹) la art. 43; abrogă art.12 alin. (4) lit.i) și alin. (10), art.16 alin. (1) lit.c), art.24, art.39 alin. (1), art.47 pct.2 lit.g) (M. Of. nr. 1191/29 dec. 2005)

- L. nr. 113/2006 - aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 201/2005 și modifică art. 2 pct. 5, pct. 11, pct. 30, pct. 47, pct. 47¹, pct. 55 și pct. 56, art. 4 alin. (2), alin. (5) - (9) și alin. (20) - (23), art. 5 lit. d), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. f), lit. h²) și lit. k), art. 9 alin. (2), art. 10 alin. (1) partea introductivă, art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2), art. 13 alin. (7) și alin. (9), art. 15¹⁰ alin. (2), art. 25 alin. (2), (3), (3¹) și (4), titlul cap. V, art. 35 alin. (2), art. 38¹ alin. (1), (3), (6), (9) și (11) - (14), art. 39 alin. (2) lit. b), c), e), m³) și m⁴), art. 39 alin. (3) lit. c), c¹) și e), art. 42¹ alin. (3), anexa nr. 3; introduce pct. 48¹ și 65 la art. 2, lit. a¹), b¹) și l¹) la art. 5, lit. f) la art. 12 alin. (12), alin. (10) și (11) la art. 13, art. 25¹, lit. m²) la art. 39 alin. (2) (M. Of. nr. 421/16 mai 2006)

- O.U.G. nr. 87/2006 - modifică art. 2 lit. C pct. 58² și 64; introduce alin. (20), (21) și (22) la art. 12, alin. (19) și (20) la art. 35; completează anexa nr. 3 (M. Of. nr. 916/10 nov. 2006)

- L. nr. 73/2007 - aprobă O.U.G. nr. 87/2006 (M. Of. nr. 217/30 mar. 2007)

- O.U.G. nr. 117/2007 - modifică art. 35 alin. (19) (M. Of. nr. 732/30 oct. 2007)

- L. nr. 162/2009 - modifică art. 2 lit. A pct. 17, art. 2 lit. B partea introductivă și pct. 25, 30, 35, 39 și 50, art. 2 lit. C pct. 55 și 56, art. 5 lit. b), art. 5 lit. b¹), art. 5 lit. r), art. 8 alin. (2) lit. f) și h²), titlul cap. III, art. 12 alin. (4³), art. 12 partea introductivă a alin. (4⁴), art. 12 alin. (4⁶), art. 12¹ alin. (7), (9) și (10), art. 13 alin. (2) și (9), titlul cap. IV, art. 18 alin. (1), art. 23 alin. (1) și (4), art. 28 alin. (1), art. 33 alin. (10) și (12), art. 36 alin. (2), art. 38¹ alin. (11) și (13), art. 39 alin. (2) lit. c), i), j), k) și n), art. 39 alin. (3) lit. c), art. 39 alin. (3) lit. e), art. 43 alin. (3); introduce pct. 57³ la art. 2 lit. C, alin. (4) la art. 3, lit. h⁴) la art. 5, lit. b¹) la art. 10 alin. (1), art. 13¹, alin. (4¹) la art. 16, art. 21¹, art. 26⁸, art. 28², lit. u) la art. 39 alin. (2), lit. c²) și c³) la art. 39 alin. (3); abrogă art. 2 lit. A pct. 23, art. 39 alin. (11); înlocuiește termenul "autovehicul" cu termenul "vehicul" (M. Of. nr. 322/14 mai 2009)

- L. nr. 289/2010 - modifică art. 4 alin. (2), (8) și (16) lit. b), d) și f), art. 7 alin. (1), art. 42 alin. (1) și (2); introduce lit. g) la art. 4 alin. (16), alin. 18² la art. 4, alin. (5) la art. 8 (M. Of. nr. 892/30 dec. 2010)

- L. nr. 187/2012 - modifică, la data de 1 februarie 2014, art. 39 alin. (8) (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

- L. nr. 272/2013 - modifică art. 2 lit. B pct. 52, art. 5 lit. i) pct. 1 - 3 (M. Of. nr. 656/25 oct. 2013)

- L. nr. 213/2015 - abrogă art. 5 lit. l¹) (M. Of. nr. 550/24 iul. 2015)

- L. nr. 237/2015 - modifică, la 1 ian. 2016, titlul legii, titlul capitolului I, art. 1, art. 2, titlul capitolului II, art. 4, art. 5, art. 8, art. 9, art. 10, art. 34 alin. (4), (10) și (11), art. 35 alin. (4¹), (4²) și (11⁵), art. 37, art. 38¹, art. 39 alin. (2) și (3), art. 39 alin. (8)-(8³), art. 42¹, art. 43, art. 47²; introduce art. 5¹, art. 10¹, alin. (7¹) la art. 39; abrogă art. 3, art. 6, art. 7, cap. III cu art. 11-15, cap. III¹ cu art. 15¹-15¹⁴, cap. III² cu art. 15¹⁵-15¹⁹, cap. III³ cu art. 15²⁰ și 15²¹, cap. IV cu art. 16-25¹, cap. V cu art. 26-26⁸, cap. V¹ cu art. 27 și 28, cap. VI cu art. 28¹ și 28², art. 38, art. 39 alin. (5), art. 39 alin. (9), art. 42 alin. (3) și (4), art. 47¹, art. 47⁴, anexele nr. 1-3 (M. Of. nr. 800/28 oct. 2015)

- O.U.G. nr. 54/2016 - abrogă art. 5¹ (M. Of. nr. 723/19 sep. 2016)

◆ **L. nr. 69/2000**

Legea educației fizice și sportului

M. Of. nr. 200/9 mai 2000

Modificări:

- O.U.G. nr. 240/2000 – prorogă termenul prevăzut de art. 94 la data de 31 dec. 2001 (M. Of. nr. 620/30 nov. 2000)
- O.U.G. nr. 56/2001 – modifică art. 43 alin. (9) ; introduce alin. (10¹) la art. 43 (M. Of. nr. 208/24 apr. 2001)
- O.G. nr. 7/2001 – abrogă prevederile art. 77 (M. Of. nr. 435/3 aug. 2001)
- L. nr. 610/2001 – respinge O.U.G. nr. 56/2001 (M. Of. nr. 716/9 nov. 2001)
- L. nr. 345/2002 – abrogă prevederile art. 76 referitoare la scutirea de TVA (M. Of. nr. 371/1 iun. 2002)
- L. nr. 414/2002 – abrogă prevederile art. 68 (M. Of. nr. 456/27 iun. 2002)
- L. nr. 493/2002 – abrogă prevederile art. 77 (M. Of. nr. 543/25 iul. 2002)
- L. nr. 221/2003 – modifică art. 80 alin. 9, 11 și 12; introduce lit. c¹ la art. 70 alin. 2 (M. Of. nr. 367/29 mai 2003)
- O.U.G. nr. 64/2003 – modifică art. 10 alin. (3) (M. Of. nr. 464/29 iun. 2003)
- L. nr. 194/2004 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 64/2003 (M. Of. nr. 486/31 mai 2004)
- L. nr. 472/2004 – modifică art. 2 alin. (3), art. 6 alin. (2), (3), (4) și (5), art. 11, art. 14, titlul Titlului III, art. 18 alin. (1) lit. f), i) și j), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1) lit. b) și f), art. 22 alin. (1), art. 28 alin. (1) și (5), art. 29 alin. (2), art. 31 alin. (1) și (3), art. 32 alin. (1) și (4), art. 34 alin. (1), art. 37 alin. (1) lit. b) și h), art. 42 alin. (5), art. 45 alin. (1) partea introductivă și lit. b) și c), art. 48 alin. (1) partea introductivă, art. 61 alin. (2), art. 65, art. 67 alin. (3) și (4), art. 69 alin. (1), art. 70 alin. (1) lit. c), art. 71 alin. (1) lit. f), art. 71 alin. (2) lit. a), art. 75 lit. a) și f), art. 76, art. 78 alin. (3), art. 79, art. 80 alin. (5), (6), (14) și (15), art. 86 alin. (2) și (3), art. 89 alin. (1), art. 91 alin. (1) lit. a), art. 91 alin. (2), art. 92, art. 95 ; introduce lit. g¹ la art. 18 alin. (1) ; capitolul III după art. 20 cu art. 20¹, lit. g) la art. 21, art. 45¹, alin. (1¹) la art. 64, lit. g) la art. 70 alin. (1), lit. g) la art. 70 alin. (2), lit. i) la art. 71 alin. (1), lit. i) și j) la art. 71 alin. (2), art. 78¹, lit. f) la art. 80 alin. (12), art. 83¹, art. 83², alin. (4) și (5) la art. 86, lit. i), j) și k) la art. 88, art. 88¹; abrogă art. 28 alin. (4), art. 31 alin. (4), art. 32 alin. (2) și (3), capitolul VII al titlului IV, art. 44, art. 45 alin. (2) (M. Of. nr. 1062/16 nov. 2004)
- O.U.G. nr. 119/2005 – modifică art. 86 alin. (2) (M. Of. nr. 680/28 iul. 2005)
- L. nr. 293/2005 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 119/2005 și modifică art. 86 alin. (2) (M. Of. nr. 953/27 oct. 2005)
- O.U.G. nr. 205/2005 – modifică art. 14 (M. Of. nr. 1191/29 dec. 2005)
- L. nr. 124/2006 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 205/2005 și modifică art. 14 alin. (2) și (3) (M. Of. nr. 403/10 mai 2006)
- L. nr. 241/2007 – abrogă art. 76 (M. Of. nr. 496/24 iul. 2007)
- L. nr. 34/2009- modifică art. 36 alin. (3), art. 41, art. 89 alin. (1) lit. b); introduce alin. (4) la art. 55, lit. l) la art. 88 (M. Of. nr. 163/17 mar. 2009)
- O.U.G. nr. 77/2009- abrogă art. 70 alin. (1) lit. g), art. 71 alin. (1) lit. e) și art. 74 lit. d) (M. Of. nr. 439/26 iun. 2009)
- O.U.G. nr. 77/2010- abrogă art. 80 alin. (3) și (4) (M. Of. nr. 446/1 iul. 2010)
- O.G. nr. 15/2010- abrogă art. 19 (M. Of. nr. 512/22 iul. 2010)
- L. nr. 225/2011- modifică art. 64 alin. (5) lit. b) și alin. (6) (M. Of. nr. 852/2 dec. 2011)
- L. nr. 268/2011- aprobă O.G. nr. 15/2010 (M. Of. nr. 870/9 dec. 2011)
- L. nr. 50/2012- modifică art. 31 alin. (2) (M. Of. nr. 185/22 mar. 2012)
- L. nr. 145/2013- respinge O.U.G. nr. 77/2010 și repune în vigoare art. 80 alin. (3) și (4) (M. Of. nr. 254/8 mai 2013)
- L. nr. 96/2014- introduce capitolul III¹ cu art. 11¹ și 11² (M. Of. nr. 496/3 iul. 2014)
- O.U.G. nr. 58/2014- modifică art. 22 alin. (2), art. 29 alin. (1); introduce art. 18¹, alin. (3) la art. 29 (M. Of. nr. 711/29 sep. 2014)
- O.U.G. nr. 83/2014- introduce alin. (1¹) la art. 79 (M. Of. nr. 925/18 dec. 2014)
- O.U.G. nr. 2/2015 - modifică art. 18¹ lit. b); introduce alin. (2¹) la art. 14 (M. Of. nr. 176/13 mar. 2015)
- L. nr. 64/2015- aprobă O.U.G. nr. 58/2014 și introduce alin. (2) la art. 18¹ (M. Of. nr. 222/1 apr. 2015)
- L. nr. 171/2015- aprobă O.U.G. nr. 2/2015 și modifică art. 18¹ alin. (1) lit. b) (M. Of. nr. 480/1 iul. 2015)
- L. nr. 194/2015- modifică art. 18 alin. (1) lit. e), art. 64 alin. (1), (1¹), (5) și (6), art. 65 alin. (3); introduce art. 16¹; înlocuiește sintagmele "persoane cu handicap" și "persoane cu dizabilități" cu sintagma "persoane cu nevoi speciale" (M. Of. nr. 507/9 iul. 2015)
- O.U.G. nr. 40/2016- introduce lit. u) la art. 18 alin. (1) (M. Of. nr. 490/30 iun. 2016)

- O.U.G. nr. 61/2016- modifică art. 16¹ alin. (5), art. 64 alin. (1) , (1¹) și (3), art. 64 alin. (5) lit. b); introduce lit. c) la art. 64 alin. (5), art. 64¹, art. 67¹; abrogă art. 64 alin. (6); în cuprinsul legii, sintagma „salarii medii brute pe economie” se înlocuiește cu sintagma „câștiguri salariale medii brute pe economie”(M. Of. nr. 773/4 oct. 2016)

DECIZII DE NECONSTITUȚIONALITATE
a unor dispoziții din Codul de Procedură Penală,
pronunțate în perioada 2014-2016 și stadiul de implementare a acestora în legislație

DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE	TEXTUL DECLARAT NECONSTITUȚIONAL	Modul în care au fost puse în acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției	Observații (decizii interpretative)
Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. f) și art. 341 alin. (5)-(8) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 886/5 dec. 2014	art. 341 alin. (5); soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii „fără participarea petentului, a procurorului și a intimatilor”		interpretativă
Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (4), art. 345, art. 346 alin. (1) și art. 347 din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1); soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „fără participarea procurorului și a inculpatului”		interpretativă
	art. 347 alin. (3) raportat la art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1)		interpretativă
	art. 344 alin. (4)		-
Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 339-348 din Codul de procedură penală,	art. 341 alin. (10); soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „fără participarea procurorului și a inculpatului”		interpretativă

publicată în M. Of. nr. 52/22 ian. 2015				
Decizia nr. 712 din 4 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 211-217 din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 880/24 nov.2015	art. 211-217	O.U.G. nr. 82/2014 modifică art. 216 alin. (3), introduce art. 215_1	-	
Decizia nr. 76 din 26 februarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (7) teza a doua din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 174/13 mar.2015	art. 374 alin. (7) teza a doua; soluția legislativă de excludere a procurorului de la dezbaterile contradictorii a probelor		interpretativă	
Decizia nr. 166 din 17 martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54, art. 344 alin. (3) și (4), art. 346 alin. (3) și (7), art. 347 și art. 549_1 din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 264/21 apr. 2015	art. 549_1 alin. (2)		-	
	art. 549_1 alin. (3); soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „ <i>în camera de consiliu, fără participarea procurorului ori a persoanelor prevăzute la alin. (2)</i> ”		interpretativă	
	art. 549_1 alin. (3); soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „ <i>în camera de consiliu, fără participarea procurorului ori a persoanelor prevăzute la alin. (2)</i> ”		interpretativă	

Decizia nr. 235 din 7 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 484 alin. (2) și ale art. 488 din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 364/26 mai 2015	art. 488		
	art. 484 alin. (2); soluția legislativă care exclude persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente de la audierea în fața instanței de fond		interpretativă
Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 342/19 mai 2015	art. 235 alin. (1); în măsura în care nerespectarea termenului „<i>cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive</i>” nu atrage incidența art. 268 alin. (1)		interpretativă
Decizia nr. 361 din 7 mai 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218-222 și art. 241 alin. (1_1) lit. a) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 419/12 iun. 2015	art. 222	O.U.G. nr. 24/2015 modifică art. 222	-
Decizia nr. 423 din 9 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 488_4 alin. (5) din Codul de procedură penală și ale art. 105 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea	art. 488_4 alin. (5); soluția legislativă privind căreia contestația privind durata procesului penal se soluționează „<i>fără participarea părților și a procurorului</i>”		interpretativă

și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, M. Of. nr. 538/20 iul. 2015			
Decizia nr. 496 din 23 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 335 alin. (4) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 708/22 sep. 2015	art. 335 alin. (4); soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară hotărăște „fără participarea procurorului și a suspectului sau, după caz, a inculpatului” este neconstituțională		interpretativă
Decizia nr. 506 din 30 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 459 alin. (2) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 539/20 iul. 2015	art. 459 alin. (2); soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire se examinează de către instanță „fără citarea părților”		interpretativă
Decizia nr. 542 din 14 iulie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 707/21 sep. 2015	art. 431 alin. (1); soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a contestației în anulare se examinează de către instanță „fără citarea părților”		interpretativă
Decizia nr. 552 din 16 iulie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) teza a doua, art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)-(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)-(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 707/21 sep. 2015	art. 3 alin. (3) teza a doua; soluția legislativă conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată		interpretativă
Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015 referitoare la excepția de	art. 223 alin. (2); sintagma „trafic de stupeficante”		interpretativă

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 707/21 sep. 2015			
Decizia nr. 591 din 1 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 861/19 nov. 2015	art. 440 alin. (2); sintagma „dacă cererea este vădit nefondată”		interpretativă
Decizia nr. 631 din 8 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) și (3), art. 345 alin. (3), art. 346 alin. (2) și art. 347 alin. (1) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 831/6 nov. 2015	art. 347 alin. (1); soluția legislativă privind căreia numai „ <i>procurorul și inculpatul</i> ” pot face contestație cu privire la modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor, precum și împotriva soluțiilor prevăzute la art. 346 alin. (3)—(5)		interpretativă
Decizia nr. 733 din 29 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (6) lit. c) și alin. (7) pct. 2 lit. d) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 59/27 ian. 2016	art. 341 alin. (6) lit. c) și art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. d); prin împiedicarea accesului la justiție în cazul soluțiilor de renunțare la urmărirea penală.		interpretativă
Decizia nr. 740 din 3 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 222 alin. (10) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 927/15 dec. 2015	art. 222 alin. (10)		-
Decizia nr. 23 din 20 ianuarie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor	art. 318		-

art. 318 din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 240/31 mar.2016			
Decizia nr. 24 din 20 ianuarie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 250 alin. (6) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 276/12 apr. 2016	art. 250 alin. (6); soluția legislativă care nu permite și contestarea luării măsurii asigurătorii de către judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată		interpretativă
Decizia nr. 44 din 16 februarie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. (3) lit. d) din Codul de procedură penală și ale art. 125 alin. (3) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 305/21 apr.2016	art. 399 alin. (3) lit. d); soluția legislativă care se referă numai la măsurile educative neprivative de libertate		interpretativă
Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 190/14 mar.2016	art. 142 alin. (1); sintagma „ori de alte organe specializate ale statului”	O.U.G. nr. 6/2016 modifică art. 142 alin. (1)	interpretativă
Decizia nr. 126 din 3 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (2) lit. d), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) lit. f), precum și ale art. 459 alin. (2) din Codul de procedură penală, publicată în M. Of. nr. 185/11 mar.2016	art. 453 alin. (1) lit. f); soluția legislativă care nu limitează cazul de revizuire la cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate		interpretativă

DECIZII DE NECONSTITUTIONALITATE
a unor dispoziții din Codul Penal,
pronunțate în perioada 2014-2017 și stadiul de implementare a acestora în legislație

DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE	TEXTUL DECLARAT NECONSTITUȚIONAL	Modul în care au fost puse în acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției	Observații (decizii interpretative)
Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 372/20 mai 2014	art.5; în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile		interpretativă
Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal, publicată în M. Of. nr. 843/19 nov 2014	art. 159 alin. (3); în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit		interpretativă
Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015	art. 336 alin. (1); sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice”		interpretativă

Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 9 februarie 2015	art. 112_1 alin. (2) lit. a); în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012	interpretativă
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 noiembrie 2015	art. 301 alin. (1); sintagma "<i>raporturi comerciale</i>" art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301; sintagma "<i>ori în cadrul oricărei persoane juridice</i>"	interpretativă
Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016	art. 246 din Codul penal din 1969 și art. 297 alin. (1); în măsura în care prin sintagma "<i>Îndeplinește în mod defectuos</i>" se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii” .	interpretativă